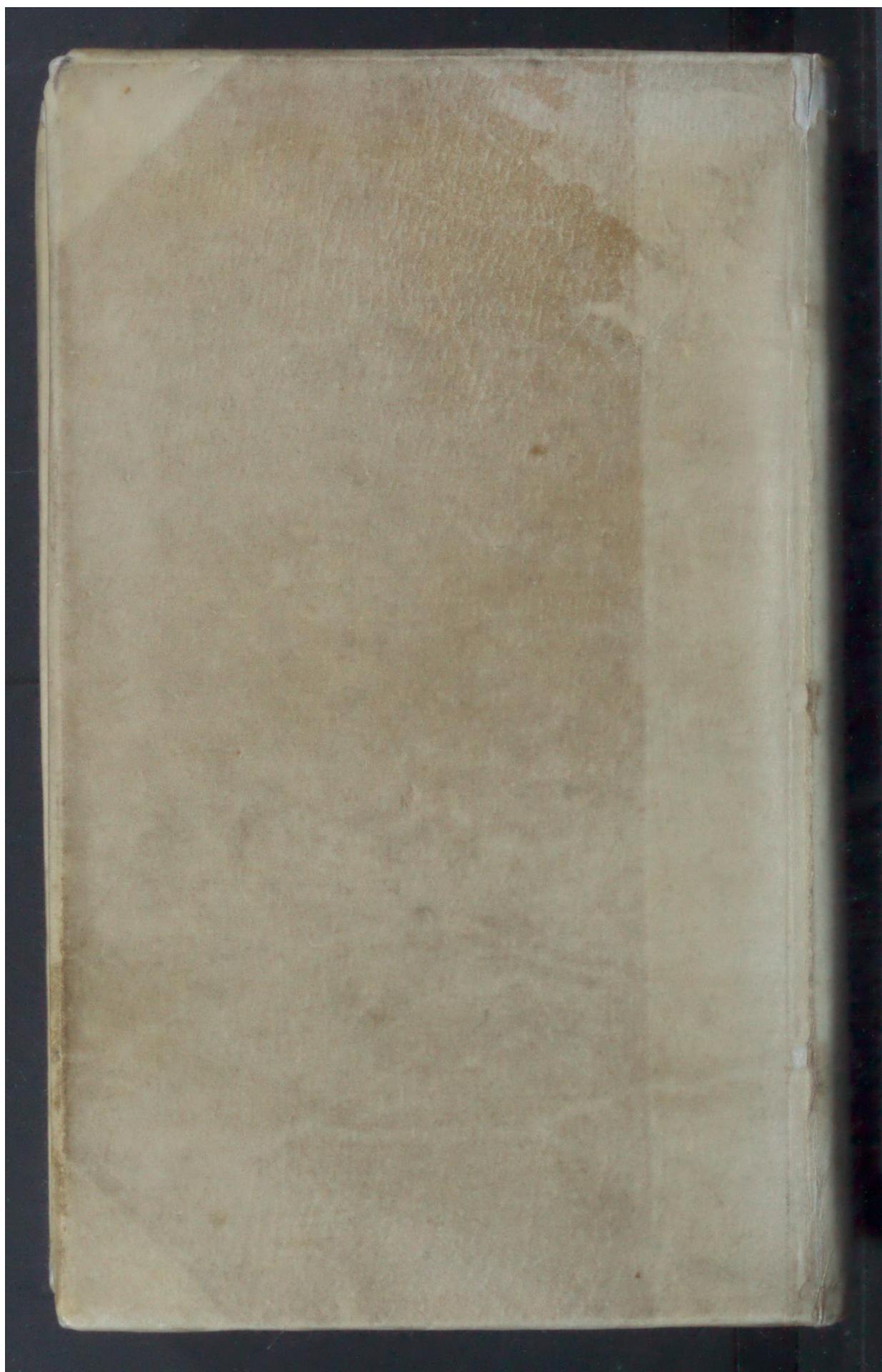

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
4 C 18 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
4 C 18 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
4 C 18 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
4 C 18 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
4 C 18 [1]

4 C 18.

W. SLUITERS
SOMER EN WINTER-
LEVEN

t'Amsterdam By GERBRANDSCHAGEN.
Met Privilegie.

W.
B
U
EE

VI

Hemmen op
op 't land
da

Crol
Verminne
gevuld
Sint

GERB
in de K

56710
W. SLUITERS
B U I T E N
EENSAEM HUIS-
S O M M E R. 4610
E N
W I N T E R - L E V E N.

Aenwijfende,

*Hoe men op een slechte en eensame plaets, buiten
op 't lant, vernoegt mag leven, meer
dan in 't gewoel van groote
aensienlijke Steden.*

Crede mihi, bene qui latuit, bene vixit.

Verckt met eenige Figuuren, en vermeerdert met 43 By-
gevoegde Gezangen van den selven Autheur op dese
Stoffe en Inhoudt passende, nooit voor
deesen gedruckt.

t A M S T E R D A M ,

By GERBRAND SCHAGEN, Boekverkoper,
in de Kalverstraet, in de Staten Bybel, Anno 1687.
Met Privilegie

PR

Dijnen van Holl
venoot is by Ge
dat by Sopliant
de Wecken van Wi
leende Getichelen
implant op volkoma
niching was, dat de
bestoeckende mens
fode brecken voldo
medeckend rendeckend
te Parijsen, enne
de voorst Wecken al
Pommer, als by foud
ne hooft in Pommer
ou gewestelichend
yt Gruul wensel
Sopliant gevoelijc
tens, auctoriter en
sich van wijlen eerch
dover. Predican ge
wiflungen ende Gele
gheplaten, bomen
hooftken, doen Dru
te vogelhoven, de
verman, naer Den
Landen hengen,
vraegheden, opgh
de hooft Goldene
uit vette den Officier
kamter plaatje dan
ter vette den Sopliant
en den Orden Oder
van Luth, doer het s
igen dordrehaan, da
t er vader min her
spiekerender, van
welken heue een oude
vrouwe, hem sel
schenke begerende
te vaders wilken fe
dene dage naer
Sopliant, als ghe
vare, made dat ogh
grooten ende vaste
hooftor Le
scheren naer het ehe
lyc Onse confu

PRIVILEGIE.

DE Staten van Hollandt ende Westvrieslandt doen te weten. Also Ons
vertoont is by Gerbrandt Schagen, Boeckverkoper tot Amsterdam :
dat hy Suppliant niet groote moeite en kosten , hadt gedaen Drucken
alle de Wercken van Willem Sluiter , in sijn leven Predicant tot Eibergen ;
bestaende in Gedichten , Lof-sangen , ende Geestelijcke Liederēn , by den
Suppliant op volkomene Sang-Noten gedaen stelle. Ende also hy Suppliant
beducht was , dat de voorsz. Werken in 't geheel ofte ten deele door eenige
baetsoekende menschen mochte werden naer gedrukt en verkocht , het welke
soude strecken tot sijne merklijke schade : So keerde hy hem aan Ons , oot-
moedelijk versoekende dat 't Onse goede geliefte mogte zijn , hem Suppliant
te Priviligeren , omme binnen den tijd van vyftien eerstkomende Jaren ,
de vooriz. Wercken alleen te mogen Drucken ende Verkopen in soodanigen
Formaet , als hy soude goedtvinden , ende den Suppliant daer van te verle-
nen brieven in Forma. Soo is 't : dat wy de saken en 't versoeck voorsz.
over gemerckt hebbende ende genegen wesende ter bede van den Suppliant
uyt Onse rechte wetenschap , Souvereine macht ende Authoriteyt den selven
Suppliant geconsenteert , geaccoordeert ende geoctroyeert hebben , consen-
teeren , accordeeren ende octroyeeren mitsdeesen , dat hy geduyrende den
tijd van vyftien eerst achter een volgende Jaren , de Wercken van Willem
Sluyter , Predicant geweest zijnde tot Eibergen , bestaende in Gedichten ,
Lof-sangen ende Geestelijcke Liederēn , en by den Suppliant op Sang-Noten
gedaan stellen , binnen den voornoemden Onsen Lande alleen sal mogen
Drucken , doen Drucken ende Verkopen. Verbiedende daerom allen ende
een yegelicken , de selve Werken in 't geheel ofte ten deel in geeniger handt
Formaet , naer te Drucken ofte elders naer Gedrukt binnen den selven On-
sen Lande te brengen , uyt te geven ende te Verkopen , op verbeurte van alle
de naergedrukte , ingebrachte ofte verkoghte exemplaren , en een boete van
drie hondert Guldens daer en boven te verbeuren ; te appliceren een derde
part voor den Officier die de calange doen sal , een derde part voor den
Armen ter plaatse daar het casus voorvallen sal , en de resterende derde
part voor den Suppliant. Alles in dien verstande , das Wy den Suppliant ,
met desen Onsen Octroye alleen willende gratificeren tot verhoeding van
zijne schade , door het nadrukken van de voorsz. Werken , daar door in ee-
nigen deele verstaan , den Inhonde van dien te authoriseren ofte te advouē-
ren , ende veel min het selve onder Onse protectie ende bescherminge , ee-
nig meerder credit , aansien ofte reputatie geven ; Nemaar den Suppliant in
cas daar inne iets onbehoorlyks soude mogen influeren , alle het selve tot
zijnen lasten sal gehouden wesen te verantwoorden , tot dien eynde Wel
expresselyk begeerende , dat by aldien hy desen Onsen Octroye voor de selve
Werken sal willen stellen , daar van geene geabrevieerde ofte gecontraheerde
mentie sal mogen maken ; Nemaar gehouden sal wesen , het selve Octroy in
't geheel , en sonder eenige Omissie daar voor te drukken ofte te doen druk-
ken , ende dat hy gehouden sal zijn een exemplaar van de voorsz. Werken ,
gebonden ende wel geconditioneert te senden in den Bibliotheecq van Onse
Universiteyt tot Leyden , ende daar van behoorlijck te doen blijken , alles
op pene van het effect van dien te verliesen. Ende ten eynde den Suppliant
desen Onsen consente en Octroye moge genieten als naer behooren. Laf-

ten Wy allen ende eenen yegelijcken die 't aengaen mag, dat hy den Suppliant van den Inhoude van desen, doen ende laten gedogen, rustelyk, vredelyk ende volkomentlyk genieten ende gebruyken, cesserende alle belet ende wederleggen ter contrarie. Gedaan in den Hage onder Onsen grooten Zegle hier aan doen hangen, den xxv. Mey, in 't Jaar ons Heeren ende Zaligmakers duysent ses hondert ses en tachtigh.

GASPER FAGEL,

Ter Ordonnantie van de Staten

SIMON VAN BEAUMONT.

D E N

D E N
BOEKVERKOPER
T O T A L L E
ZANG - LIEVENDE HERTEN.

Christelijcke Zangers en Zangereffen.

DE groote genegentheid die vele God-lieven-de van tijdt tot tijdt hebben getoont, tot de soet-vloeiende en soo gantsch Stichtelijcke Poësye van D. *Wilhelmus Sluyter* zal^r. Gedagh-tenisse, Sijn leven langh geduurende Christi ge-votrouwe Dienstknecht in de Gemeinten van Eiber-gen en Rooveen, hebben ons noch moeite noch koste doen ontsien om al desselfs Schriften van voldien aard machtigh te worden. Welcke ons oock niet sonder Gods byfondre schikkinge, na veel ernstigh soeken en de goedheid van des Overledens Soons, dien de Voetstappen van sijn zal^r. Vader, wandelende hem op een gelijck Spoor van Godvruchtigheid volgd, geluckt is. Door wie ons ter hand gesteld sijn over de tweehondert Gezangen van gants aengename en uitgesochte stoffe, nooit voor deser door de Perse bekend, waer uit wy voor af de Liefhebbers eenige weinige achter dit ons hervormde met Noo-

ten en Plaet-werck , vercierde Land-leve te voor-
schijn brengen, of we hier door in sommige de ge-
negentheid voor het gantsche Werk voor af mog-
ten ontfoncken , dat we onder Gods goedertiere-
nen Zegen eerlangh op Nooten gesteld, door den
Druck zullen gemeen maken: Gebruickt dit on-
derwijlen gunstige Zangers tot uwe stichtinge
en vermeerderinge van uwe blijdschap in Chri-
sto.

G. SCHAGEN.

T O E

TOE-EIGENING,
Aen den Hoog-en wel-geboren Graef
en Heere,

Heer OTTO.

Graef tot Limborg en Bronkhorst ; Heere tot Stierum, Wisch, Borkeloo en Ghemen, Erf-bannerheer des Vorstendomes Gelre en Graeffschaps Zutphen ; Colonel, ende Gouverneur tot Groll, &c., Capitein te Paard en te voet &c.

Mijnen Genadigen Heere.

Hoog-en wel-geboren Graef, Genadige Heer,

HEER Et is U Hoog-Graefl. Genade bekent, hoe ik mijn vrije en ledige uuren meest bestede in de oefening van stichtelijke Poësij, als mijna' eenigst' en innigste vermaek en verlustinge, wanneer ik door mijn gewichtig beroep vermoeit ben, op dat ook selfs de uitspanninge van het selve niet geheel vruchteloos en zy. Ik ben daarom al voor lange begeerig geweest, om uit de verscheide voor-raet van mijn Gedichten iet aan U Hoog-Gr. Gn. opentlik op te dragen en toe te eignen; als niet anders hebbende, waer mede ik mijn onderdanige genegentheit tot U Hoog-Gr. Gn. voor al de werelt moge betoonen; te meer, alsoo ik menigmael gespeurt hebbe een gunstig wel gevallen, welk U Hoog-Gr. Gn. in mijn eenvoudige Dichten belieft te nemen, ja

† 5 ook

ook wel door U Hoog-Gr. Gn. selve daer toe
verwekt en aengemoedigt ben.

Om dan u Hoog-Gr. Gn. niet te veel lesens
niet te bemoejen, soo kom' ik voor den dag met
dit klein werkje van mijn eensaem **B U Y T E N -**
L E V E N; 't welk, alhoewel het, behalve sijn
kleine stature, ook seer gering is ten aensien van
de forme en 't fatsoen; dewijl ik de hoog-vlie-
gende Poëten deser eeuw niet soeke na te dra-
ven, maer (om van elk verstaen te worden) een-
voudig op voet en maet henen gae, nochtans **U**
Hoog-Gr. Gn. behagen sal ten aensien van de
materie en stoffe. Want **u Hoog-Gr. Gn.** lieft
en looft ook het vrye geruste **BUITEN-LEVEN**
boven het onrustig en vervlaest gewoel der Ste-
den. Ik hebbe dese vrymoedigkeit te eer en
meer durven nemen, dewijl **U Hoog. Gr. Gn.**
slechts een afgeschreven deel van dit mijn **B U I T E N - L E V E N**
met fulk een smaek en vermaek
heeft gelezen, dat hem naderhant belieft heeft
my te vragen, wanneer ik 't selve eens in 't licht
soude brengen. Als nu uit het herlesen van dit
Boekje sal blijken mijn vergenoegsaemheit al-
hier in dit geringe lantgehuchte, sal **U Hoog.**
Gr.Gn. dies te waerder kunnen achten sijn eigen
gelukkig **B U I T E N - L E V E N** op sijn heer-
lijk vernaemt en wijd befaemt Hof, dat, als een
aerdsch paradijs en lust-prieel, alle aenschou-
wers met verwonderinge ver-rukt.

*Leef lange, door Gods gunst, alsoo,
Op 't Heerlijk Hof te Borkeloo,
Vernoegt, gernst en wel te vreden,*

Als

*Als in een ander heuglijk Eeden,
Het Haegsch Voorhout zy trots en bromm,
Met soo veel koetsen, die rondom
Daer daeglijks swieren door malkander.
Laet d' eene daer braveren d' ander.*

*Al wat men ooit in 's Graven-Haeg
Op 't haeg'likst sag, is maer een plaeg
By dees' uw Borkeloosche vryheit,
Die 't hert verleent meer rust en blyheit.
Beken, o Edelmoedig Graef,
Dit groot geluk vry als Gods gaef.
Want sulk een heerlijk Buiten-leven
Is maer aen weinigen gegeven.*

Mogt 'er nu in de eenvoudige beschrijvinge van
dit mijn slechte BUITEN-LEVEN iet te vinden
zijn, waer door U H. Gr. Gn. het sijne, dat soo
voortreffelik is, dies heuglicher en geneuglicher
viel, of waer mede men sich somtijts kon ver-
antwoorden tegen de gene die nooit gerust zijn
dan midden in d'onrust van den drang der We-
reld, soo hadd' ik met dese vrypostige Toe-ei-
geling mijn oogmerk bekomen, en sou alle ge-
legentheit soeken, om door iet beters en groo-
ters mogen betoonen, dat ik ben

*Hoog-en wel-geboren Graef,
Genadige Heer,*

**U Hoog-Graefl. Genad. onderdanige
en Ootmoedige Dienaer,**

W. SLUITER.
Aen

Aen de EE. Predicanten ten platten Lande,
over het BUI TE-LEVEN

Van den Godtsaligen Hoog-gleerde[n]

D. WILHELMUS SLUITERUS,

Predicant tot Eibergen.

V Aders, Broeders, die Godts hant
Op de Dorpen heeft geplant,
Om sijn Kerken daer te stichten,
En, met weldoan, voor te lichten;
Hebt gy lust, van stuk tot stuk
Te besien het groot geluk,
Dat de Heer u heeft gegeven
In dat stille Buite-leven?
Daer gy eensaem, op het velt,
Veelderhande zegens telt?
Slaet uw oogen op de Dichten,
Die, als over-aerdiche Lichten,
Sluyter (digt'Eibergen woont)
U sook konstig hier vertoont;
Dichten, die so soet en dicht zijn,
En so vol van geur en licht zijn,
Datse niemand lesen kan,
Of hy wert een ander man:
'k Soek u hier geen yd'le saken
Noch onwaerheit diets te maken
Maer te toonen, hoe het lagh,
Als ik sijne Veerssen sagh;
't Scheen my, of ik in een Hemel,
Onder 't Engelsch soet gewemel,
Of in 't eerste Eeden was,
Doen ik sijne Dichten las.
Mannen Broeders, seid' ik, 't Leven,
Dat de Steden een ons geven,
Wat is dat by sulcken staet,

Daer in onse Sluyter staet?
Ghy en hoeft ons, die in Steden
Ons' Talent op winst besteden,
En wat hooger staen op stoel
Als die leven buiten 't woel,
Nooit dat schijnaluk te benijden,
En met wangunst van ter zijden
Aen te schouwen, als of Wy
't Beter hadden daer, als Ghy.
't Schijnt van buiten wat te welen,
Maer, die 't recht' en waere wesen
Van de Steden wel doorsiet,
En wat hier en daer geschiert;
Hoe de stilt' en de Gerustheyt
Daer te woonen genen lustheyt,
Maer te vinden is in 't Velt,
Daer s'haer setel heeft gestelt;
Die magh sich geluckig achten,
Buyten pralen, buyten prachten,
Soo te woonen als men doet
Daer me steets Gods gunst ontmoet.
Dunkt u, dat, het geen ick segge
Liehtlick is te wederleggen,
Leest maer Sluyters Dichten leest
Met opmerking in den geest,
Haeft sal hy 't contrari toonen,
En met dese kroon my kroonen,
Dat ick voor de waerheit pleit,
En de waerheit heb' geseyt,

VOLCKERUS ab OOSTERWYK,

Ecclesia Delphenfis Pastor.

Op

O P H E T
B U I T E N - L E V E N

Van de Godtsalige wel-geleerde Heer,

WILHELMUS SLUITER.

Die geerne sagh veel goede dagen ;
Die mijden wil de snoode lagen
Van dien , die lustigh loert en vleyt
Tot nadeel van de Saligheyt :
Die onder Godts geley wil wand'len ,
Die niet dan 't goede wil behand'len ,
En alles richten naer Godts stem
Van Horeb en Jerusalem ,
Die mijd' al wat de rust kan rooven ,
Die heff' sijn ziel van d'aerd na boven ,
En Leer van S L U I T E R , voor en na ,
Het oude T E C U M H A B I T A .

A. BORNİUS,

Dienaar J. Christi in sijn Gemeinte te Alkmaer.

O P H E T
Geest-en sinrijcke B U I T E N - L E V E N

Gerijmt door den Eerwaarden en seer Geleerden

D. WILHELMUS SLUITER.

Sluster floot sijn slot aan slot , en
Ving in stilheyd aan te spotten
Met al 's Werelds troost , en seyd :
So seer kan een blanck gewisse
Rampen , weelden , dulden , misle'
In een troostige Eensaemheyd .

Dunckt

Dunckt het u tot mijnen duyster ?
't Is niet vreemd , want 't mane luister
Van uw vreugde ontsinckt mijn Kim ;
Als my in het salige Oosten
't Wefentlijcke Ligt komt troosten ,
Daer ick meed' ten Top-punt klim.
't Rampig dampig ken'pe lemmet
Van uw lust (daer in gy swemmet)
Met wat sineers geraeckt in brand
Doet u 't ware Ligt verliesen ,
En in 't scheemrig tweeligt kiesen ,
Kysel-steen voor dyamant.
't Weeldrig woelen , ruyshend rasen ,
Dans en sang van duysent dwasen ,
Winst gesogt , en Staat bekuypt ,
Dooven u voor Jesus woorden
Die men in de stilheyd hoort , en
Die in 't eensaam herte sluypt.
Eensaam leer ick Jesum vinden ,
Eensaam aan mijn herte binden ,
Eensaam met hem ommeaan ,
Om , als rijckdom , vrienden , staten
Met dit leven ons verlaten ,
Eensaam , niet alleen , te staan.
O ! geluckig Eensaam leven !
Wil'ig wil ik om u geven
Al de lusten van den woel.
Laat de Steden prachtig blincken :
Al haar soetigheden stincken
By dat ick in 't eensaem voel.
Danck heb Sluiter , die den *Luyster*
Van dit leven uit den duyster ,
So te voorschijn hebt gebragt ,
Dat dien groote dingen lusten ,
Wenscht te schuylen wenscht te rusten
In so nagteloos een Nagt.

J. van LODENSTEIN, Dienaar der Gemeinte
J. C. te Utrecht.

H O-

HONORI

Admodum Reverendi, Eruditissimi, Pii

D. WILHELMI SLUITERI,

Pastoris Eibergensium vigilantissimi, cognati
sui suavissimi; quando Librum suum
de rusticantium Vita, in secessu
scriptum, evulgabat.

VItam quid faciat beatorem
Hoc scivere Viri vetustiores,
Qui vitam vacuam negociorum
Transegere probe procul relidit
Urbis carcere, civicisque rebus.
Nunc vero (stomacher querarve?) plebes
Ruralis capitur potentiorum
Vah! plebs luxurians amanitatem,
Aut plebs esuriens cibatione,
Dum Bellona fero furit flagello,
Flandrique horibili ruunt ruinâ,
Brabantisque eadem videntur orta,
Et Mars plurima Gallicus cruentat.
Hoc durum est equidem, tamen nec obstat
Vitam quo minus eligam seorsum
Expers qua exigitur doli, coruscans
Sanctâ simplicitate Rusticorum
Quos nec pocula mille nec ciborum
Luxant laetitia leves, apud quos
Invenere Viri graves quietem
Sacratam studiis sacrâ, apud quos
Vera latitia locus, licet nec
Cultus nec domuum micet nitela.

Hoc,

Hoc SLUITERE, probas asque mecum;
Quamvis tristia damna quæ tulisti,
Te possent aliter monere. Quare
Mecum propositi tenax voveto:
,, Sit sedes utinam mea senecte.

Hoc qualecunque insubide
muginabatur

JUDOCUS WILLICHIUS;

Ecclesiar, quæ J. Christo unico Salvatorie nostro Ooster-
vici in Brabantia Colligitur, Pastor.

TOESTEMMING

Op 't vrye Buiten-leven, stichtelik gerijmt van
den Eerwaerdigen en hoog-geleerden Heer,

WILHELMUS SLUITERUS.

MEn heeft voor desen hoog het leven van de Steden
By ieder-een geschat; 't landt-leven lag beneden,
Ter tijt toe dat het boek van Sluyter quam in 't licht,
Daer in hy voor het landt een luyster heeft gesticht.
Hy heeft 'et bey beproeft, en op de schael gewogen,
Wat lust en last het landt en trotze ste'en vertogen:
Waer in de werelt woelt en glinstert in haer glans,
Waer in de bitze Nijdt bevindt de meeste kans.
Dies mijdt hy dit belet, en keurt het eensaem leven
Van 't still' eenvoudig land, daer niemand wort gedreven
Soo groots en trots te zijn. Siet Sluyters sin en geest
Is nu de mijne, en lang voor desen soo geweest.
Maer lestmael hoorde ik eens niet onverstandig seggen;

't Is quaest, dat landluy voor den vyant open leggen,
En moeten lijfen goet (wanneer men 't noch krijgt me'e)
Ter vlucht gaen bergen in de vast-bemuurde ste'e.
Nu is dit quaet vergoedt door dees gemaectre *Vrede*:
Nu woont men vry op 't landt soo wel als in de steden.
De Godt des Vredes maek' bestendigh dit verbondt,
En legge alsoo sijn loff in 's Nederlanders mond.

MAGNUS UMBGROVIUS,

Dienaar der Gemeente
J. Christi te Berkelo.

Danckoffer en schuldige erkentenis,

VOOR HET

Soeten lustig BUITEN-LEVEN

van den Eerw: Godts. Hoog-geleerde

D. W. SLUITERUS,

Dienaar des Heeren Jesu te
Eibergen.

Het is een ont geschil al langen tijt gedreven,
Wat best van beiden zy het stadts of buiten leven;
Elk brengt het sijne by, Die nu wil bondig wesen
In dese saek bericht, magh Sluiters Dight maer lesen,
Hy is die Godts-geleerde man,
Die elk hier in berichten kan.
Hy is die vergenoegde ziel,
Die 't Buiten leven wel geviel,

**

Een

Een die genegen is na reghten eys te leeren
Hoe dat men op het landt kan tot sijn lust verkeeren,
Dien is het nut voor al, dat hy om't Buiten-leven
Van Sluiter te doorsien sich ganschlik gae begeven.
Hy toont, dat niet in stats cieraet
't Geluk, maer in't genoegen, staet.
Die ziel is in haer element,
Die neemt in't haer contentement.
Hier komt de soete man alleen het velt betreden
Met Jezus sijnen vriend, en is daer in te vreden
Dat hy met David magh, gansch opgenomen, singen,
De Hemelen, o Godt, u lof en eer toe bringen.
Hy gaet met Jezus in het velt,
Al waer men duysent bloemen tels:
O! saligh is hy, die alleen
Met Godt en Jezus is te vreën.
Lett, vrienden, op de saek, soekt alles wel te vatten:
't Velt geeft wat ongemeens, 't ontdekt u groote schatten.
Pooght gy een stillen geest en welgestelde sinnen
Pooght gy een vasten gront in uw gemoet te winnen,
Sluiterus door exempel toont,
Hoe men vernoegte lande woont.
't Zijn wijse lién die haer verblyf
En vrolik by haer selve zijn.
Ik ben 't met Sluiter eens, 'k ben buiten wel te vrede:
Ik schep myn adem graeg in d'open lucht te Nede:
Ja 'k weet geen beter wegh om reght vernoeght te leven
Als dat men buyten sich te lande gaet begeven;
Die heeft een welgestelt gemoet
In alle dingh sijn last voldoet,
En overal is vreugt en lust
Als ziel en hert maer is gerust.
Lant-leven schoon juweel, vor Stats gewoel te prijsen,

Die kan na reght
By zyj en rijk
Men kan docht
't Orakel
Aglaus by
Gelukkig
Als Kona
Schoon ieman
Magderven
Lant-leven
Want al wort
Waerom
Van Rom
En sicht
Alwaer
Wat haet han
Daer niet een
Staen bren
Dat geft een
Men jec
De veld
Men by
Temela
Wat dien?
Daer vnde
Daer vindt
Men vindt
Wi

Vie kan na reghten eys u eer genoegh bewijzen ?
Gy zijt een rijk geschenk , geliefet van Godt en menschen ,
Men kan dogh buiten u geen meer genoegen wenschen ,

't Orakel van Apoll verklaert

Aglaus by sijn boeren haert ,
Gelukkiger , in sijn geslaght ,
Als Konink Gyges in sijn praght .

Schoon iemant in de Steen tot hooger staet verheven
Magh boven sijns gelijk in glans en eere leven ,
Lant-leven , buiten u en heeft het geenen val dogh ,
Want al wat honigh schijnt dat is maer enkel gal doch :

Waerom dat Cato praght en staet
Van Romen heel en al verlaet ,
En sich op 't landt na buiten geeft .
Alwaer hy eerst gelukkigh leeft .

Wat staet kan eenigh mensch op aerden overkomen ,
Daer niet een soet vermaek kan worden uit genomen ?
Staen hem de Velden aen , de vruchten van den acker ,
Dat geeft een soet bedrijf , en maekt den geesten wacker .

Men siet het Vee in weiden gaen ,
De velden vol van kooren staen .
Men krijght van alle kanten stof
Te melden Godes prijs en lof .

Wat dient 'er meer geseyt ? Waer iemant komt getreden ,
Daer vindt men dier geheim en saken boven reden ,
Daer vindt men hoog beleidt ; om met een woort te sluiten ,
Men vindt den groote Godt ook in de minste spruiten .

Sic accino Vicius vicino , Amicus amico ,

E. BECKINCK ,

Dienae des Heeren Jesu te Nede .

A N A -

W. S
BUI

ANAGRAMMA.

WILHELMUS SLUYTTERUS:
HUIS-RUSTE LUST MY WELL.

Etherghen, waer soudt ghy gepaster Leeraer vinde
Als Sluyter, die het Buyten-leven soo beminde?
Lant-luyden, wie heeft u soo deftigh afgemaelt
Als Sluyter doet, die u met glans en eer bestraelt?
Ghy sult gesegent zijn en mogen u verblijden,
Indien hy by u leeft noch langh na dese tijden;
Upast een man, die 't huys-gewoel en 't stadts gerell
Veragt, en seggen kan, HUIS-RUSTE LUST MY
WELL.

Vester omni Officio, E. BECKINCK; Pastor.

W. SLUI-

Pag. 1.

W. SLUITERS.

BUITEN-LEVEN,

Aenwysende,

Hoe men op een slechte en eensaem plaets vernoege
mag leven, meer dan in't gewoel van groote
aensienlyke Steeden.

Kan ook gezongen werden op deese volgende
nieuwe Voisen.

¶

Op

Op sulk een plaatsje woonen mag /

Daar nooit uw' oog iets cierlijks sag.

2. Die

BUI TEN-LEVEN.

3

2. Die roept als of gy groot gelijk hadt /
Hoe kont gy woonen in dit slykgat ?
Ik moest'er sterven voor mijn tijt /
Houdt op : te wijdt gaet dit verwijt.
Al schijnt het u hier slecht en oolik /
Ik leeb'er wel vernoegten vroolik /
En wenscht in vred' op mijn manier /
Mijn leven soo te epnden hier.
3. 'k Hebb' ook al / in mijn jonge jaren /
Het leven van een Stadt erbaren /
En alles voor my selfs gehadt
Wat gy soo soet en heerlik schat.
Maer 't afgesondert eensaem leven
Van my veel meer genoegen geben.
Het dunkt u vreemt ; geen wonder is 't /
Als 's Werelts glans uw oog bemist.
4. De lust om prachtige gebouwen
En straten vol van volk t'aenschouwen /
't Gewoel / 't geloop / 't gekoop / 't gepraal /
Kan ik verachten altemael.
My dunkt / ik hebbe / dooz Godts zegen /
Dooz my een Koninckrijk verkregen /
Wanneer ik op mijn kamer mag
Het vruchtbaers werken al den dag.
5. Wiens geest gekist blijft in sijn boesem /
En steeds ligt op sijn oude droesem /
Die mag upt een geringe plaets
Sich selfs verkond'gen soo veel quaets.
Maer wie sijn waklt're geest kan roeren /
Hoo dat g' hem hemelwaerts kan voeren /
Ontlast van d'aerdsche slaverny /
Acht weinig waer sijn lichaem zy.
6. De Wijsheit kan / met haer bedrijven /
Wel eenig / in haer selve blijven /
En gaen beweglik sneeg en snel /
Door alle dingen even wel.

Wijs. 4.
24. 27.

¶ 2

Soe

W. S L U I T E R S

4. Soo dat een ziel / die wel gestelt is /
Ook nimmermeer soo soet verselt is /
Dan daer s' is bp haer selfs alleen /
En houdt met stomme boeken reen.
7. Die sulk een onderhoud gewent is /
Acht / dat hy in sijn element is /
Gelyk de visch in 't water leest /
En in de lucht de vogel zweeft.
- Ja / soo hy moest / van dees twee quaden /
Op een van bepde sich beraden /
Om steeds / of nooit / alleen te zijn /
Scheen 't laets' hem wel de grootste pijn.
8. Hy voelt sijn lust daer heen te streeken /
Hoe dat hy best sich mag vertrecken /
Van al 't gewoel / tot stilligheid /
Verkoren uit vrywilligheid.
- Wie isser die dit niet vermoen kan /
Dat in' ook in eenigheit iet doen kan /
Het geen veel eeuwen op een ry
Mischiend noch nut en dienstig zp ?
9. Men mag niet recht het Buiten-leven
De naem van Buiten-leven geven /
Dewijl m'er heeft soo veel voorz uit /
Om na te jagen buit op buit /
Men haelt / in d'allerstilste hoeken /
De beste buit up heyl'ge boeken /
't Is niet te seggen hoe het hert
Door sulk een buit verbijzolikt wert.
- Psalm 119.
v. 162. 10. Wie graeg sijn tijt verquist niet massen /
Denk' / dat s' hem hier te lang sou ballen ;
- Cpt. 5. v. 16. Maer wie'se wijslik / laet en vroeg /
Wel uitkoopt / valt se kost genoeg.
Hier zijn oock tydig alle tyden /
Om my voor ledig-gaen te myden.
Men vroeg' my dan so dwaeslik niet /
Of my de tijt hier niet verdriet ?
11. 't Behoeve / van den vroegen morgen
Tot aen den avond / niet te sorgen /

Wat

B U I T E N - L E V E N .

5

Wat best ter hand genomen zp ;

Ik vind' hier werk's genoeg voor my.

Meer reden hebb' ik / om te klagen /

Dat jaren / maenden / weeken / dagen /

En uuren my ontgaen soo snel /

Als noch te kost voor myn bestel.

12. Doch d'eensaemheid / die 'k hier dus prijse

Sou weinig passen voor d'onwijse /

Die sap noch spijs / noch smout noch sout

Weet voor 't gemoed tot onderhoud ;

Die met sich selfs niet wel verwaerd is /

Maer voor sich selve schier verbaerd is /

En nooit / dan met bedwank en pijn /

Eens by sich selfs alleen kan zijn.

13. Die d'eensaemheid misbruikt so vpster /

Dat hem / gelijk een assche vpster /

De luiheid vast houd aen den haerd /

Is eensaemheids geluk niet waerd.

Maer die den geest wel upt kan spannen /

En vads'ge sluymer weet te bannen /

Ontfangt een inbloed / die de ziel

Nooit licht verbeeld' of moeplik viel.

14. Ei ! wat verschilt het / waer men woone ?

De plaets ver-eert doch geen persoone /

Noch strekt tot mindering sijns staets /

Maer hy ver-eert veel eer de plaets.

Daerom behoort men sich te wachten

Dan na de plaets den man te achten /

Vermits de plaets niet heeft noch geest /

Waer van een wijs man vrolik leeft.

15. Laet elk van schoone Steeden rassen /

Ik acht de beste stee van allen /

Daer slechts de mensche lieft mag zyn /

Schoon 'g in sich selfs niet heerlich schijn.

Niet in de plaets / maer in de menschen /

Is 't dat men wel is na sijn wenschen.

Men leeft hier wel of niet vermoegt /

Na dat m'er selfs sijn faken voegt.

A 3

L. F A U-

I. PAUSE.

Als 't voorgaande. of: aldus.

O p Aarden is geen Stad of Steede /
 Die 't hert geest waare rust en vreede ;
 Of seeker / waarder ergens een /
 Elk mensch liep in gedrang / daar heen.
 'k Haalt na een plaats / niet die plaizierig
 Of vol gewoel is / of gants cierig /
 Maar die bequaam is / om myn geest
 In 't stil te oeff'nen aldermeest.
 17. 'k Bemin een plaats / daer plaets voor my is /
 Waer in de ziel op 't meeste bry is
 Van 't geen haer ondanks komt aen boort /
 En

B U I T E N - L E V E N .

7

En meest haer vreed' en rust verstoort.
Ik soek sulk een plaets / voor mijn bedrijven /
Alwaer ik in mijn plaets mag blijven /
En niet hoev' over al te zijn
Daer niet gehandelt wordt van 't mijn.

18. Van hier en daer te rinkelroissen
En komt niet / dan 't gemoed verstroissen /
Soo dat het 's abonds uw gebedt /
Uw lust / uw rust / en slaep belet.
't Zp wat vermaking Oost of West is /
Ik sie doch / hoe 't te huis op 't best is ;
Daer lees' ik / schryv' ik / doe iets goets /
Ik juich / ik sing' / en ben goets moets.

Jac. 5.13.

19. 't Beleit van ieders ampt en leven
Dermag hem althyt werk te geben.
Elk heeft aen 't sijne / laet en vroeg /
Doch meer dan tijt-verdrijfs genoeg ;
Soo dat hy 't in 't geklap van saken /
Die hem gantsch niet of weinig raken /
Noch door geduer'ge nieuwe maer /
Niet hoeft te soeken hier en daer.
20. Men kan nauw/ in 't gedrang der menschen/
Jet losliks werken na sijn wenschen /
Mits 't voorwerp van veel pdelheid
Ons van de rechte streek afleidt.
Men soekt'er dikwils maer vergaert niet ;
Mo' ontfangt'er somtijts / maer men baert niet ;
Heel seldens komt'er iet wats voort /
Dan onvolmaekte wan-geboort.

21. Dies / wie volbriengen wil iet heerliks
En ernstig tracht na wat begeerliks /
Dat nimmermeer 't gewoel hem gaf.

Proevk. 18.
19

Die sondert eerst het selve af :
In allerlei be stend'ge wijsheit
(Als of hy in een paradijs leit)
Dermengt hy sich daer na sijn sin ;
En niemand stoozt'er hem dan in.

22. Wie al sijn vreugt soo binnens huis heeft /

A 4

En

8 W. S L U I T E R S

En niet om't wereldsche gedruis geeft /

Die weet niet veel vermaeks en baets
Te vinden in de keur van plaets.

Een slechte kamer van vier hoeken /

Bequaem voor my en mijne boekken /

Is my genoeg / 't zp waerse staet.

Wat raekt my hoe 't'er bupten gaet ?

23. Wat sou't / so 't plaetsje / daer ik woone /

Een groote Stad waer / ja de kroone /

Dan alle Steeden / die ik ken /

Als ick doch op mijn kamer ben ?

Of 't Stad / of Dorp / of buil / of mooi is /

En of'er veel of geen getooi is /

Of groot / of klein / of geen plaisir /

Wat geeft of neemt my dat alhier ?

24. Als ik mijn Kamerken mag snyten /

En houden al 't gewoel daer bupten /

En doen mijn eigen werk alleen /

Dan ben ik allerbest te vseen.

Daer hebb' ik al / waer hert en oogen

Dich liefslik mee verlusten moogen ;

Daer pronkt mijn allerbest cieraet.

Wat raekt my / hoe 't'er buiten gaet ?

25. Of daer de Straten dan vol drek zijn /

Of daer de Poorten maer een hek zijn /

Of voor elk huis een mestbaelt is /

Wat geeft my dat voor hindernis !

Moet ik somtijds daer over stappen /

Ik weet niet / of op marm're trappen /

Of op een glat-geslepe steen /

Al sachter soude zijn te treen.

26. My dunkt / hy is wel weet gebacken /

Die 't hert laet in sijn schoenen sacken /

Wanneer een ongebaegde straat

Hem die met weinig slyk begaet.

Ik ga / met lust / langs onse straaten /

En ben verwonderd boven maten /

Dat iemand goit sich voor laet staen /

Dat

B U I T E N - L E V E N .

9

Dat daer mijn vreugd door sou vergaen.

27. Niet dat ik / tegen alle reden /

Vermaek hebb' in den drek te treden ;

O neen : ik minn' de reinheid seer /

Maer 's herten reinigheid veel meer.

Ik hebb' liever noch besmet mijn schoenen

Met slyk / die weer is af te boenen /

Dan 't hert met sondendrek beslykt /

Die 's Werelds grootsche prael aenstrijkt.

Matth. 5.
v. 8.

28. Ik trede d'Aerd' en drek met voeten ;

Maer die in aerdsche dingen wroeten /

Om soo te wesen grootsch en rijk /

Die laden op sich dicken slyk ;

En dicken slyk / die nu mag blinken /

Maer al te walgelijk sal stinken /.

Profeukt. 30.
v. 12.

Indien eens 't quae geweten kom /

En roer des herten meschoop om.

Habak. 2.
v. 6.

29. Hoe wel sich oock / langs onse straten /

Weest leemen huisen binden laten /

En dikwils maer een stroope dak /

Wat geeft my dat voor ongemak ?

Ja 'k hebb' er vooydeel uit te wachten.

't Is als een beeld voor mijn gedachten /

Dat ieder mensch / hoe frisch / hoe schoon /

Joan. 4.
v. 19.

Hier slechts een leemen-huis bewoon.

30. Laet mooijers / tooijers / viese pronkers /

Verwijfde / kiese strate jonkers /

Op sulke beuselingen sien /

Het is geen werk van wijse lijen.

De wispepterigheid der vrouwen /

Die van wat moois / upt swakheid / houwen.

Sien sulks soo warg en spijtig an ;

Het past te qualik voor een Man.

31. Selfs achten edele gemoeeden /

Die sich met merg han wijsheid voeden /

Al woonens in een woel'ge Stadt /

't Gewoel maer scha / de stilt' een schat.

Ik soek geen plaets tot mijn genoegen /

A 5

Dan

10 W. SLUITERS

Dan daer 't gewiss' op 't minst mag wroegen.

Soo 'k ben die 'k wesen moet / is 't my

Al eben-eens waer dat ik zy.

32. Schoon onse plaets waer tien-mael slechter.

Ik leefd'er wel te vreden echter /

Als ick'er 't mijne maer mag doen /

En met mijn oogmerk voort kon spoen.

Al is 't er dootsch van straat gesweven /

Die dootschheit is mijn eige leven :

'k Acht' als een doot te veel gewoel /

Die 't soetste soet in stilheit voel.

33. Daer 't op de straten / merkten / bruggen /

Dan menschen swiert en swarmt als muggen /

Daer d'eene d'ander loopt op 't lijs /

Dat m' in 't gedrang schier steken blijf ;

Daer 't al den dag van kruiken / rijen ;

En siepen / raest aan allen zygen ;

Daer 't rondom schreeuwdt / als of de stadt

In oproer waer ; wat breugt is dat ?

34. Een Stadt / van d'Oberdaet verkoren /

Om / als een trotsche Babels Cooren /

De Werelt door vermaert te zyn.

Geest tot veel quaets een losse lijn

De weelde gaet'er ongebonden.

Men geest sich selfs in dert'le sonden /

Om d'algemeenheit / veel verlof.

De Hoogmoet houdt'er open hof.

35. Wat hoeftm' op grachten vol kasteelen

Zijn oogen juist te laeten speelen ?

Waer toe doch met vermaek gelet

Op pracht en prael te bry van wet ?

Men hoeft veel meer sich toe te rusten /

Om voor d'aenprilk'lingen der lusten /

Die d'ed'le ziel den kring aen doen /

Sich selfs na mog'likheit te hoen.

Wen. 11.
v. 4.

3 Pet. 2.
v. 11.

36. Be-

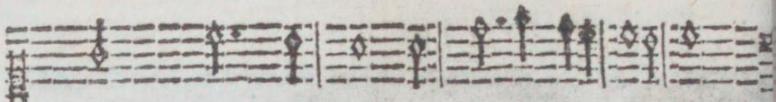

II. PAUSE.

Als 't voorgaende. Of: aldus.

B Ebind' ih my belust / om d'oogen Iets

W. SLUITERS

Tets groots en aangenaams te toogen /

Ik kies de Beemden en 't Geboomt /

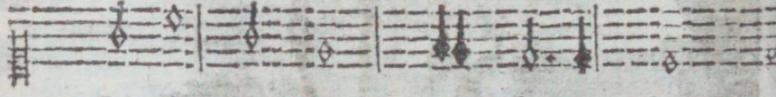
Daar 't versche Water liefslyk stroomt.

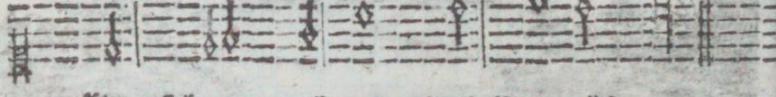
Daar zit ik neer om wat te rusten /

Of gaa al wand'lend my verlusten /

En zie / in vreugd mijns herten / dan

Het schoon gebouw des Hemels an.

37. Dan moet al 's Werelds glans verdwijnen.

Wat siet men al cieraeds verschijnen

Slechts op het veelerlei gebloemt /

Het welk sijn scheppers glori roeint !

Ook Salomon / die groote Koning :

In al sijn heerlijkheds vertoning /

Was niet bekleed als een van die /

Matt. 5.
v. 19.

An-

Indien men't na den eisch besie.

8. Hier kan myn ziel sich best vermeien /
Van Godt verquikt in graf'ge weien /
Gevoert aen wat'ren sacht en stil.

Pf. 23, 2/3.

Hier segt g'; H E E R S U S L U S T M Y U

W I L L.

ier hang' ik vaster aen den hemel /
Dan in het ongestuim gewemel
Der werelt / die my lokt en bleit /
My toonend' al haer heerlikheit.

Matth. 4,
v. 8.

9. Al wat by na hier komt voor d'oogen /
ian haest een Sinne beelt vertoogen
Van d'een of d'ander goede saek /
Te saem tot stichting en vermaek.
Den mag uit boommen / kruiden / dieren /
Ja selfs uit muggen / mieren / sieren.
Deel lessen trekken die heel soet
En leersaem zijn voor elks gemoet.

Psal. 104.
Prover. 6,
v. 6, etc.

10. Hoe vry en heerlijk kan men buiten
Door Godt sijn ziel-begeerten uiten!
Het hert komt in den Hemel haest /
Osd'hemel wort in 't hert geplaatst.
Maer (om te spreken sonder beinsen)
Ik weet niet / waer ik myn gepeinsen
Al laet' / wanneer ik / in de Steen /
Doo; 't volk gae langs de straten treen.

11. De daeg'r aet spreidt haer goude glens'ren
Alhier eer voor myn glase venst'ren /
Dan daer de muuren dicht en hoog
Zijn als een blinde voor het oog.
K Aenschouw me lust / en miss' te noode
Die allereerste morgen-roode /
Die 't aerdrijk geest een nieulwe seugt /
En 't hert en oogen t' saem verheugt.

12. 't Is dikwils jaer en dag geleden /
Dat somm'ge luiden in de Steden
Nooit sagen / waer / en hoe de Son

Haer

14 W. SLUITERS

Joh. 37.
v. 22.

Haer schoone morgen-glaas begon ;
 Hoe die met goud' en purp're stralen /
 Ons eenigsins daer af komt malen
 Godts vreeselijke Majesteyt /
 Die meerder is in heerlichkeit.

Spr. 43.
v. 2.

Pred. 11. 7. 43. Is iets op aerden aengenaemer /
 Dan (als een Bruid'gom upt sijn kamer /
 Jes. 61. 10. Vercriet in 't heerlikst feest-gewaedt)
 Dicht. 5. 31. De Son sien opgaen in cieraet !
 2 Sam. 23. Of / met haer eerste glans / hier buiten
 v. 4. Te sien de jonge teere spruiten /
 Van dauw en regen soet bevoght /
 Haer hoofd uit steken in de locht !

Pred. 12. 4. 44. 't Gevoegelt selfs kan 't niet verstoijgen /
 Ps. 104. 13. Maer singt en springt dan op de twijgen /
 Om dat het weer een nieuwe dag /
 Met nieuwe breugt / aenschouwen mag.

Het leert ons met sijn quinkeleren /
 Hoe ieder sal sijn Schepper eeren /
 Ps. 4. 7/8. En hertlik zijn verheugt in 't licht
 Van sijn heilstralend aengesicht.

Ps. 104. 23. 45. Dan tijtmen hier by tijts aen 't werken ;
 Maer (soo ik immers aen kan merken)
 't Onlustig Stadt-volk wil niet op /
 Tot dat men haer van 't bedde klopp'.
 't Genoegen / dat sp's morgens rapen /
 Is in 't vergapen en verslapen

Van 't eelste deel des daags op 't meest /
 Welk 't lichaem hindert en den geest.

46. Hoe soet is 't / 's morgens / op het singen
 Der boog'len / upt het bedd' te springen /
 En dan te sien ; wat / tot Godts lof /
 Is uitgesproten in den hof !

Wat geeft dan tijt en blijt al vruchten
 In sulke stille lantgehuchten !

Wat werpt de vroege Morgen-stond

Ons dan al gouts toe upt haer mond !

47. Wat gaet de dag voort heuglich henen

Vos

voor een die sigh begeert te spenen
 Van al wat d'ed'se ziel verstoort
 En tot verkeerde lust bekooort !
 Geluk en is niet upt te spreken /
 Dat / waer men 't hooft hier uit komt steken /
 Men d'oogen / rondom heeft in 't groen /
 En die voorz pdelheit kan hoen.
 8. Laet macht' ge steden / trotsche wallen /
 Het luister van de werelt hzallen ;
 Des hemels glori blinkt op 't veldt ;
 En wort'er sichtbaerlik vermeldt.
 Daer 't vruchtbaer kooren op sijn stoppelen /
 Of 't weilant groent van versche droppelen /
 De kudden berg en dal bekleen /
 Daer wordt met vreugd Godts los beleen.

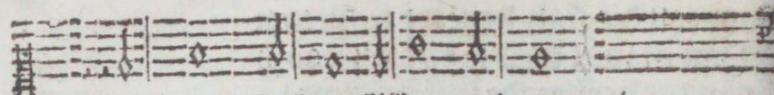
Psal. 104:
14. etc.
Psal. 65. II.
etc.

III. P A U S E.

Als 't voorgaande. Of: aldus.

O die bevryd van aards geslommer /
 Slechts gaat / of zit in digte lommer /
 Op d'oever van een sup're beek /
 En houd daar met zijn God gespreek :

Die

Die word behoorlijker gedragen /

Dan in Karos of gulde Wagen

Door 't al- dermeest geswier der Stad /

Daar 't Nards alleen word hoog geschat.

50. Sy denkt misschien ; by Somer tijden

Sou dit noch alles zijn te lijden /

Maer 's Winters is de vreugd van 't Lant

Geheel verstooven en van kant.

Dan zijn geen bladen aan de boomen /

Dan stremt het ys de Water-stroomen :

't Is al van gras en bloemen kael ;

De Hoog'len swijgen altemaal.

51. Maer segt my / lieve Stads gesinde /

Wat vreugd is dan by ute vinde ?

Komt ook by u geen sneeuw of ys /

Of koud' / op onse landes wijs ?

Of schijnt de Son daer in uw necken /

Dat d'oogen u van tranen lecken !

Men wierd van ouds al verr' gewaer /

Hoe kout en suur de Winter waer.

52. Wie gaet dan lang op straten dralen ?

Men weet sijn neus daer in te halen /

En soekt een hoekje dicht by 't vier /

Cot sijn vermaek / soo wel als hier.

Daer sitmen dan soo net en fierdjes /

Al meest by kleine prop're biertjes /

Want turf en hout word dier betaeld /

Die

B U I T E N - L E V E N .

13

- Die m' hier upt Bosch en Deneen haelt /
3. Ik binde 's Winters niet bequamer /
Dan dat ik / in een warme Kamer /
In stille vryheid / iet ver-richt /
Het welk te saem vermaekt en sticht.
En 'k sal my 's abonds minder quellen /
Dan of een Narre-slee met bellen /
Dooz al de Straten van de Stadt /
My op en neer getrocken hadt /
4. Geen winter dryft mijn lust na Steden.
Hebb' dan / soo wel als 's Somers / reden /
Om liever hier te mogen zijn /
Vermits hier 't dag licht eerder schijn.
Den wint hier wel een half uur daegliks :
En is dat niet iet welbehaegliks
Door een die nauwkens / vroeg en spa /
Die korte daegjens houdt te ra ?
5. Wat iemandt ooit geneuglik toetsie /
Ik houde licht en lucht voor 't soetste /
Dat mijn gemoet verquicken kan /
Wat deert my hier de winter dan ?
Acht ieder winter-dag voor wistle.
Ik weet niet wat als dan in 't minste
Door vreugd sou wesen in de Steen /
Of 'k heb'se beter hier alleen.
6. Weet / dat ik ook wel / met vermaaken /
Dan na de winter-daegjens haken /
Maer in ik hebb' het minst belet
In 't geen daer 't hert is op geset.
Besoek van dert' le Stedelingen
Verstoort my dan niet in mijn dingens.
Men klopt / om d'een of d'ander leur /
Dan half soo veel niet aan mijn deur.
7. Men laet my met gemak bp 't mijne.
Soo heeft de winter ook het sijne /
Dat my tot groot genoegen strekt /
En tot veel goedg en soets verwelt.
Segg' / dat de Stadt-lien / daerentegen /

25

Meer

18 W. SLUITERS

Meer met de winter zijn verlegen.

Op zijn dan hier dan daer ter bank /

De winter valt haer jaren lank.

58. Soo lang' als ik maer niet en misse

Een bly gemoed en wyg gewisse /

En mag gevoelen in mijn geest

Slechts dat geduerig vreugden-feest /

Wat sal ik dan om 't ander geven ?

Een vrolik hert is 's menschen leven :

En dat bewaer ik beter hier /

Dan midden in het Stad geswier.

59. 't Valt moeilik / langs bepronkte straten

Geen ydelheid in 't hert te laten.

Daer alles sich soo schoon doet voor /

Is licht iet / dat het hert behoor.

Maer / waer de wereld minder glans heest /

Weet / datse daer ook minder kans heest /

Door aensien word het oog versocht.

Schoon voor-doen is al half verkocht.

60. Een ander mag sich sterker voelen /

Om / onder 't menigvuldig woelen /

Hij aendacht eben sterk te voen /

Ik ben te swak om sulks te doen.

'k Bewinde / dat men langs de straten /

Vol wereldsch' eere / glans en staten /

Veel meer naer d'aerde buigt en nygt /

Dan opwaerds naer den Hemel sypgt.

61. 't Is seker / dat wy met ons' oogen

Den Hemel soo niet aensien moogen /

Daer sich een muurwerk tusschen stelt /

Als in een blak en open Veld.

Wy sien langs 't veld de Sonne blincken /

Daer langs de straat ons' oogen pincken

En ghuren na dien aerdschen pracht /

Die uit der grootschen huisen lacht.

62. 't Valt lichter hier sich selfs met eenen

Dan al het stads vermaek te speenen /

Dan in de stadt het self' alleen

Te

B U I T E N - L E V E N .

19

Te schicken na bestier van reen,

De lusten / die de ziel bekooren /

Zijn lichter t'eenemael te smooren

Dan soo te maet'gen / dat het hert

Niet eenigfins verstrikt en werdt.

63. Daer met betooverent gegrinkel /

De Wereld open doet haer winkel

Dan wellust / kostlyckheid en eer /

En wat een grootsch gemoed begeer ;

Wie fullig als dan van herten weigert /

Die moet al hooger zijn gesteigert /

En klimmen met sijn ziel recht op /

Cot Zions berg / in d' hoogste top.

64. Daer 't steen geslonk als nieuwe sterren /

Een vleeschlijk ooge komt verwerren /

Daer als een nieuwe hemel brandt

Dan peerlen / gout / en diamant ;

Daer daegliks ruischen hoofsche drachten ;

Hij moet al sterk na 't hemelsch trachten /

Die fulli een prael en pomperp

Dan houden kan voor lompery.

Hand. 25.
v. 23.

65. D'aertsch vpand van Gods lievelingen /

Geheel deurtrapt in al sijn dingen /

Wanneer hij 't heeft van all's besocht /

Dat hij se tot sich trecken mocht /

Vindt niet bequamer uit ten lesten /

Dan dat hij d'heerlikste gewesten

Dan 's Werelds Koninkrijken toog' /

Als meest verlockend' hert en oog.

Matt. 4.
v. a.

66. 'k Doel / in mijn kleintje/ hier geen mangel ;

Daer steekt my een verborgen angel /

My twysf len doend' / of fulli een staet

Den mijnen niet te boven gaet.

Word' ik daer dooz niet afgetogen /

Ik word'er echter dooz bewogen.

Het gaet hoe 't gaet / een fulli vertoog

Bedwelmt al heimlik ziel en oog.

67. Derhalven hebb' ik meer begeeren /

B 2

Om

Om weer gerust naer hups te keeren /
 Dat mijn gemoed sich selfs besit' /
 En volg' sijn voorgestelde wit;
 Om my weet vryheid te beloven /
 Dat niemand my een dag mag rooven /
 Want tijt verlies is sulk een quaet /
 Dat sich niet weer vergoeden laet.

68. Hy kan niet in sijn rust gedpen /
 Die strijkt en kijkt aen allen zpen.
 Indien g' uw geest bezae'd'gen wilt /
 Bedwing uw lichaem eerst in stilt'.
 Dien d' Vryheid niet sal bekooren /
 Beer' af sijn oogen en sijn ooren :
 Soo sluit men haer de vensters veur ;
 Soo gunt men haer geen open-deur.

IV. P A U S E.

Als 't voorgaande. Of: aldus.

W Je inde Weereld kan verkeeren /
 En uyt het hert de Weereld weeren /
 Die moet al heel voorzigtig gaan /
 Zoo ligt kleest ons het Weerelds aan

Hoe

BUI TEN - LEVEN.

21

Hoe 'k vande Weereld meer kan scheijen/

Hoe minder datse my sal vleij- en:

Zy bleit ook hier / maar fullig verscheeelt/

Als schilderp van 't lee- vend' beeldt.

70. 't Geschildert onweer staet verbaerlyk /

Maer is m' op zee / en wordt'er waerlyk

Soo hol geslingert op en neer ;

Als dan verneemt men 't dies te meer.

Des werelds ydelheid / by tyen /

Verschijnt hier wel in fantaspen /

Maer / even alsse dan verschijnt /

Bewind' ik / dats' ook weer verdwijnt.

71. Een goede schuil-plaets en bevpding

Is hier voor diederlei bestryding /

Waer dooz men meest en in 't gemeen

Bevochten word in groote Steen /

De strijdt der oogen / tong / en ooren /

Komt my soo dikmael hier niet stooren :

Ik hou my hier als buiten schoots.

En is die vyfheid niet wat groots ?

72. De wereld kan heel licht verlocken /

Soo dat de mensch word agetrocken /

Van 't goe / tot quae begeerlijkhed /

Als dooz een lecker aës verleid.

M' aenschout geen Aerd' en Hemel t'samen :

En Gods en 's Werelds liefde quamen

Nooit met malkander over-een :

Jac. 1. v. 14

1 Joh. 2.
v. 15.

B 3

Men

W. S L U I T E R S

Matt. 6.
v. 19.

22. Men kan maer dienen een alleen.
 73. Die in 't gewoel van aerdsche dingen
 Sich selfs soo diep en vast in-wringen /
 Dats altydt die voorz oogen sien /
 En zijn belaen met sorg van dien ;
 Hoe vindens ooit sich selve ledig.
 Om onverhindert / vry en vredig /
 Te trachten na een hooger goet ?
 Daer elk voorz-al na trachten moet.
23. Ook kan een weelig woelig leven
 Geen rust of waer genoegen geven ;
 Daer d'een als d'aer / wil overdaet /
 En kruypt en kruypt om hooger staet.
 Daer meest gelijke stands-persoonen
 Malkaer uit staet-en baet sucht hoonen /
 Of d'een is heimlik gram en quaet /
 Dat d'ander voorz sijn oogen gaet /
75. Daer elk wil voeren hoogmoets stander /
 Daer d'ene jalouzp volgt d'ander /
 Soo dat de geest schier nimmer vry
 Noch d'asem recht gerust en zy.
 Daer steeds te hachen en te weerden /
 Altoos te stooten en te keeren /
 Nu dit / dan dat / is in de weeg
 En 't nimmermeer eens is te deeg.
76. De nhjdt / der vroomste vryandinne /
 Die als een boose loose Spinne ;
 Vergift uit 't eelste bloemken schept /
 Waer uit het Byken honig lept /
 Mag my van verr' een kryg aensegggen ;
 My lust niet met haer aen te leggen.
 't Ontschuil haer liever hier in 't stil /
 En laet haer woeden na haer wil.
77. Men sal my hier soo licht niet moogen
 Aenschouwen met asgunstig' oogen /
 Noch ik voorz al een ander niet.
 't Bekoozt geen hert dat doog niet siet,

Hier

Hier leeb' ik met mijn staet te vreeden /

En wensch / in stille besigheeden /

Dus bupten npt en strydt / voortaen

Na d'eeuw'ge rust plaets voort te gaen.

78. Niet is op aerden groot te schatten /

(Hoe salig is hy die 't kan vatten!)

Dan't vry gemoed / dat / welberaen /

Die groote dingen kan versmaen.

O ! mogt ik soo my selfs versaken /

Dat 't hert na 't aerdsche nooit mogt haken /

Maer zijn / met lust / daer van ontbloot !

'k Waer boven alle grooten / groot.

79. Begeertge breed' en rust ? Waer soekje ?

S'is in een hoekje niet een boeckje.

Soekt hier en daer / en waer gy wilt /

Gy is te vinden in de stilt.

Gy meugt van lust en rust veel droomen /

Doch sulcs in 't aertsche nooit bekoomen /

Maer onlust in de plaets van lust /

En onrust in de plaets van rust.

80. Wat is 't dat iemant 's werelds spel lust ?

Daer al de wel-lust is een quel-lust ;

De wel-stant wel-sant ; al haer goed

Gaend' op en af als ebb' en vloed :

Daer d'aller grootste prael haer quael heest ;

De scherts veel smerts tot haer onthael heest ;

Proverb. 14.
v. 13.

De eer haer seer / 't beval sijn bal ;

Het soet sijn roet / ja al sijn gal /

81. Soo 't al / wat in de Steen behaelt word.

Soo dier gekocht / soo suur betaelt word.

Wie isser / die niet / met vermaack /

Na 't vrye B U I T E N - L E V E N haelt ?

Om liever daer sich te verquicken /

Dan soo elendelik te sticken /

Door bange lucht van 't Steedsch gedhang ?

Wie kiest geen vryheid voor bedwang ?

82. De staet der aller eerst' oprechtheid

Gen. 2, 8.

W. S L U I T E R S

Was buiten / in eenvoud'ge slechtheid /

Daer Adam met sijn ribb' alleen

Soo soet in't Paradys ging treen:

Dat leben was het aengenaemste /

Vol rust en lust / en soo 't bequaemste

Om best met God te zijn gemeen.

Maer Caïns onrust bouwde Steen.

Gen. 4. 14.

17.

Heb. 11.

n. 9/10.

83. De wijsse Vaders leefden immer
Meest buiten / niet in't Stadsch getimmer.

In hutten op het eensaem velt

Was slechts haer wooning neergestelt.

Soo wierd van haer op 't best / in tenten /

De Stadt / op vaste fondamenten

Selss door Gods meester-konst gebouwt /

Verwacht en dooz 't geloob' aenschouwt.

84. Dit kon haer daegliks recht verklaren /

Hoe dats alhier maer Pelgrims waren;

Hoe in' hier geen vast verblijf en hadt /

Maer soeken moest d'aenstaende Stadt.

Soo wierden allerbest haer oogen

Met vreugd na dat gebouw getoogen /

Wiens laegste sold'ring blinkt en bernt

Van Son en Maen en 't Hel gestern.

V. P A U S E.

Als 't voorgaende. Of: aldus.

*Tim. 3.
v. 16.*

G od selfs/om-bleescht/gaand' hier bneeden/

H ielt nooit soo veel van magt'ge Steeden.

Matth. 5. 1.

Ging Nazareth en Bethlehem

Godz

Gods Zoon niet voor Jerusalēm?

Matt. 2.
24.

Moest niet de glants van zyne werken

Joan. 1. 11.
cu 4. 46.

In kleine Steedekens upt sperken?

Moest niet d'Olijfberg of Woestijn

Luc. 22. 39

Zijn keurigste vertrek-plaats zijn?

Luc. 4. 42.
en 5. 16.

36. Indien hy in de Steen verkeerde /
t Was maer ; op dat hy 't volk daer leerde /

En niet als of haer trotsch gebouw

Marc 13.
1/2/3.

Hem eenigsins vermaaken sou:

Maer 't scheen sijn lust en rust te wesen /

Marc. 1.
v. 35.

Selß eer de Son noch was ver-rezen /

En eer 't gewoel hem hadd' versnel /

Weer upt te gaen na 't open velt.

37. Soud' hy sijn Godheids glans verklaren /

Matt. 17.
8. etc.

En sich verheerlikt openbaren /

't Moest niet zijn in 't gewoel der Steen ;

Maer op een hooge berg alleen.

Daer blonk / als 't Son licht / ons Messias /

Matt. 3.
13. 17.

En sprak met Moses en Elias ;

Daer klonk Gods stem de wolken dooz /

Hof. 2. 18.

Als hy de bloed Jordaeen te voor /

Hoogl. 7.
v. 11.

38. Ik merk ook / hoe 't sijn ondertrouwde /

Sijn Bruid / wel meest met Dorpen houde /

En lust hebb' / om / met hem verselt /

Te gaen in 't vyp en eensaem velt.

De Bruid'gom wil op opn'er straten ;

B 5

(Soo

26 W. S L U I T E R S

(Soo 't schijnt) sich niet omhelsen laten /
Noch met sijn bruid sijn soo gemeen /
Als daerse by hem is alleen.

89. Sond God sijn heil-boon ooit beneden /
't Was selden in 't gedrang der Steden /

Eut. 2. 8/9.

Maer in de vrye velden meest /

Dan. 9. 10.

Ofdaer m' in 't stil verhief sijn geest
Verwacht m' ook noch besoek van Eng'len /
Men moet niet veel op straat gaen heng'len /
Als op dat aerdsch geswier belust /

God soekt een ziel in hem gerust.

90. Wat souden wyp soo boven maten

Ons hert en oog verblyst'ren laten
Door Glans van Steen vol pracht en trots /
Die niet en zijn in d'oogen Godts ?
't Is pdelheid en dert'le sotheid /
Kleinmoedigheid / of enkel botheid /
Niet op een plaets te mogen zijn
Om datse slecht van aensien schijn'.

91. Men siet ook noch / uit 't Stadsche leeuen /
De wijsste sich na 't land begeeven /

Dat in sijn afgaend' ouderdom /
Sijn leuen tot gerustheid kom.
Daer bint hy dan gelijk een haben /
Na al 't geduerig omme-dzaben ;
En / na veel stormen / goede ree /
Op dat hy leeb' en sterb' in vrye.

92. Soo wie dan / in sijn jonge dagen /

't Geluk heest / om / van 't aerdsch ontslagen /
Strak tot het beste voort te gaen /
Is hy'er niet veel beter aen ?
't Kan niet gesegt zijn / noch beschreeuen /
Wat voordeel dat dit slag van leeuen
Geeft aen een pverig gemoeit /

Dat graeg het sijn' / in stilheid / doet.

93. Hoe soet is 't / 's abonds na den eeten /
Sich met een vry en blij geweeten /

x Thes. 4.
v. 11.

In

In d'ope lucht hier te vertreen ?

Maer wat geschiedt dan in de Steen ?

Men sit'er op de stoep slechts neder /

In siet'er swieren heen en weder :

Soo veel geloop / gepronk / geprael /

Dat schier 't gesicht daer in verdwael.

4. Men hoocht rontom soo veel gedommel /

Hier schiet musquet / daer raest de trommel.

Hier klapptmen deur en vensters toe /

Daer roeptmen beid' uw ooren moe.

Danneer g' eens wilt in 't stil alleen gaen /

Men laet u ongemoeit niet heen gaen.

Men noot u binnen / tegen dank /

Soo mist gp 't oogmerk van uw gank.

5. O ! die / in schaduw van de boomen /

Soo by / by stille water stroomen /

Een abond-luchtjen halen mag /

Hoe soet vol-eindigt die den dag !

Hy slaeft gerust / en quelt sich minder.

Sijn aendacht vint niet soo veel hinder /

Als wel wanneer men 's avonds laet

Sich heeft verlustigt langs de straat.

6. Maer / segt een / die sulks nooit bekende /

Gy sit schier als aen 's werelds ende /

En weet niet eens in sulk een staet /

Wat in de wereld ommegaet ;

En daerom maekt hy sijn gedachten /

Dat ik de wereld meer sou achten /

Soo 'k van haer slechts meer kennis hadt /

En niet soo verre van haer sat.

7. 't Is waer / ik sitt' hier als verborzen /

Wanneer ik denk / wat van den morgen

Cot aen den avond / al geswier

Is in de Steden / meer dan hier.

Maer doch / ik kenn' genoeg de wereld /

Die soo bedrieglik is bepereld /

Dat s' heel en al in 't boose leid /

En ^{1 Joan. §.}
_{v. 19.}

En schoon genoeg voor oogen bleit.

- <sup>¶ Joan. 2.
16.</sup> 98. De Wereld lacht in haer vertoog-lust
Van 's levens groothed/ vleesch-lust/ oog lust/
Drie elementen / daer de mensch
Tracht in te leven / na sijn wensch:

Dat 's d'aerde / daerse steeds in woeten;
Het water daers in swemmen moeten;
De lucht / daer d'aem sich in verwijdt.

- <sup>Lur. 12. 49.
51.</sup> 99. Het is noch niet heel lang geleeden /
Dat ik / door noot in d' eelste Steden

Een ruime tijt hield mijn verblijf:
Maer wat was daer mijn tijt verdrijf?
Ik vondt'er doch niet aengenamer /
Dan dat ik stil bleef op mijn Kammer /
En sloot mijn vensters dichtjes toe /
En deed' het geen ik hier ook doe.

100. Wat kon my doe 't gewoel der Straten
En't leven van de Stadt doch haten?
Mits ik het alsins socht t' ontvlien /
En moede was van sulks te sien.
Mijn hoofd moest malen van al 't pralen.
Wanneer ik 't hert eens op wou halen /
Soo moest ik / uit 't geswerm der Stadt /
Verkiesen't stille wandelpadt.

101. Dan voeld' ik ook een swerm te trekken
Van 't hert / en 't byn gemoet te strecken
Na hooger dingen dan al 't geen
De Wereld soekt in trotsche Steen.
Dan sprak ik tot mijn ziel ; verlust u /
En tot mijn moede sinnen ; rust u /
Sweeft in uw eigen element /
En leest eens als gy zyt gewent.

102. Wie 's werelds masker af kan trekken /
Sal haest met al haer schoonheid gecken /
S' is als een vuile Jesabel ;
Met valsche blanchetsel blinkt haer vel.

B U I T E N - L E V E N .

29

Op sonkt en lokt / en jokt begeerlik /
Haer kroont en loont op 't leest te deerlik
Dien / die / gelijk haer trouwe vriend /
Haer heest ge-eert / gebiert / gedient.

Jac. 4. v.4.

o3. 't Is 's werelds aerd / dat sy de schel
In schoys van alle schoon vooy-stel
Met schitter-glangs ; maer 't vuile merg /
Onsichtbaer voor ons oog / verberg.
Op toont de vleeschlike genuchten ;
Haer bergt het pijnlik quijnslik suchten /
Dat door het spa berouw / in 't hert
Te jammerlik veroorsaekt wert.

o4. Daer is by groote rijke lieden /
Die / hoog in staet / veel volks gebieden /
Een heim'lyk suchten en geklag /
Dat elk niet sien of hooren mag.
Schijnt heerlik / als men haer geprael siet ;
Haer niemant isser / die haer quael siet /
Om dat de glimp van overvloed
Die voor ons oog bedekt en hoed.

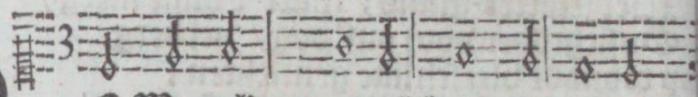
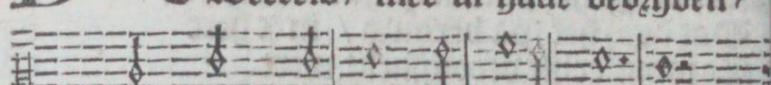
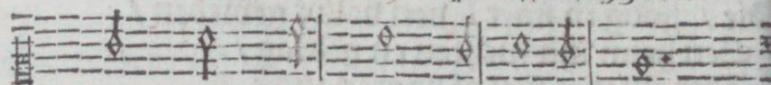
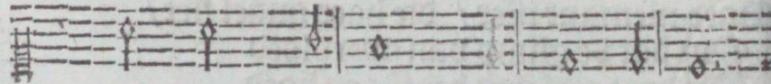
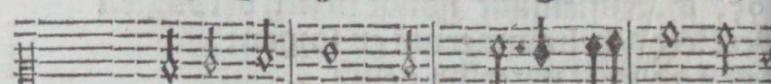
o5. d'Aensienslikst' houdt in sich verborgen
Veel leet / bekommernis en sorgen :
En onder 't upterlyk gelukt
Schuilt menigmael inwendig druk ;
Welk dies te meer hem valt beswaerlik /
Om dat hy niet mag openbaerlik
Elendig zijn als slechte lijen /
Die sich het selve niet ontsien.

o6. Deer cierlik zijn wel groote Steeden /
Om wand'lend' eens daer dooz te treden /
Maer onbewoegt vernoegt en rein /
Aldaer te woonen / dat 's geen klein.
Soe menig mensch / die 't B U I T E N - L E V E N
Seen onbesuist / vooy 't Steedsche geven /
Heest sulks betreurt / wanneer hy dacht /
Wat lust en rust hem 't eerste vraagt ?

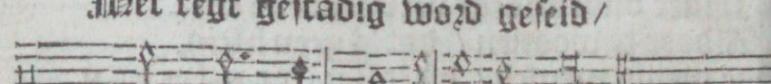
VI. PAU-

VI. PAUSE.

Als 't voorgaande. of: aldus.

D E Weereld / met al haar bedrijven /

 Gaat om / en staat op losse schijven /

 En swaait en draait geweldig krom .

 Wie vraagt my dan ? wat gaan 'er om ?

 't Zie dat de trein van 's menschen zaaken /

 Waar in hy zig hier gaan vermaaken /

 Met regt gestadig word gesaid /

 Slegts in haar ongestadigheid .
 108. In onrust soekt de mensch daer ruste ,
 Soo dat nu dit / dan dat / hem luste .

B U I T E N - L E V E N .

31

Al sijn begeerten zijn op't best /
Maer Wind / die nu waeit Oost / dan West.
oor kragt van wenschen na't aenstaende
s tegenwoord'ge vreugd vast gaende.
Soo dat m'er met veel wroegen hijgt /
Maer nooit een vast genoegen krijgt /

9. Wat is 't genoegen onbestendig /
Danneer men 't soeken moet uitwendig ?
Dewijl het doch niet kan geschien /
Dat d'oog verzadigt werdt van sien.
ermaekt u / om / in allen wijk'en /
eel kost'liks dooz en dooz te kijcken /
Gp blijft weer op wat nieuw's belust /
In plaets van wel vernoegde rust.

Pred. b. 3.

10. Ger 't aerdsch vermaek noch word genoten /
ian't wonder sijn waerd'p vergrooten ;
Maer / als men 't heest een wijs gehad /
Soo wordt men 't haest weer moed' en sat.
Dus siet men elk sich selfs bedriegen /
En haest van 't een op 't ander vliegen /
Gelyk een Spe / die / rondom /
Haest swerft van d'een of d'ander blom.

11. Al wat verandering kan geben /
Schijnt eerst gelyk een nieuwe leven ;
Doch 't nieuw'tjen isser haest weer af.
Al wat soo lief scheen / wordt haest laf.
Maer kont gp waerlik u vermaiken /
Niet in veranderlyke saken /
Maer in een goed / dat nooit verkeert /
Soo hebt gp wat u hert begeert.

psal. 37.
v. 3.

12. Soo wie 't vernoegen heeft van binnen /
En niet dooz d'uiterlyke sinnen /
Dien blijft / het zp dan waer hy zp /
Het voorwerp sijns genoegens bp.
Beschouw den Hemel nooit van ond'ren /
Df moet op 't hoogste my verwond'ren /
Dat iemand om een pd'le leur /

In

32 W. S L U I T E R S

In d'aerdsche woonplaets soekt veel keur.

*Heb. 12.
v. 14.*

113. Wp hebben / onder alle Steeden /

Geen vaste Stadt alhier beneeden /

Maer in men sijn verblyf-plaets stell'.

*2 Cor. 7.
v. 31.*

Al wat hier schijnt / verdwijnt te snel.

Maer moedig moeten w' ons verkloeken /

Om steeds d'aenstaende Stadt te soeken /

Die boven alle trotsche Steen /

Beklijft en eenig blijft alleen.

114. Wat sal hy 't uiterlijk veel achten /

Die dag by dag moet leeren trachten

Col. 3 1/2.

Na 't geen hier boven is / en niet

Na 't geen men hier op d'aerde siet ?

Die 't wereldsch aensien niet kan missen /

Wat sal men anders van hem gissen /

Dan dat hy noch te seer bemint /

En meer dan 't hemelsche versint ?

115. De ziel-oog van een pb'rig Christen

Dringt / dwars door 's werelds nevel-misten /

Ons steeds omcinc'lend' om en om /

Tot 's hemels binnest heiligdom.

Dan achtse maer voor heuselingen

Dees ondermaensche spmelingen /

Daer sich de wereld aan vergaet /

En soo veel pd'le breugd uit raegt.

116. Gelyk de fiere Sonne-stralen

Wel op den aerdboom neder dalen /

Maer bliven daer ter plaets nochtans /

Daer d'oorsprong is van dese glans ;

Alsoo de ziel / van Godt gegeven /

Om voor een tijt alhier te leven /

Toont wonderlik de kragt haers aerds /

En heeft haer opschit hemelwaerds.

117. Een mensch / die noch / in allen hoekten /

Zijn wellust hier beneen wil soeken /

Die kan noch wijs zijn noch vernoegt /

Hoe dat hy 't immer schikt of voegt.

Een

Een klein misnoegen kan hem quellen /
En haest ontstelen of ontstellen.

All d'ingebeelde lust en rust.

De Weereld krabbelt daer se lust.

18. Haer dulle schijn-vreugd (soo wyl weeten)
Kan heel bequaemlik kortswijl heeten /
Om datse duurt een korte wyl /
En is gedaen in aller pl.
Geneugt / en weelde / zijn verscheden :
Siet / dat gy d'eerste kiest van beiden.
Een Christen weet geen ware vreugd /
Als daer men sich in God verheugd.

*Jes. 61.
v. 10.*

VII. P A U S E.

Als 't voorgaande. of: aldus.

G
y denkt ; dus eensaam is niet liefslyk /
Maar veel geselschap is gerieflyk ;
Dat heeft men inde Stad ter hand /
En na zijn keur soo niet op 't Land.
Maar meent gy datmen groot geluk heeft /

C Wan-

- Wanneer men 't dag bp dag soo druk heest/
 Verslaast aan 't een besoek op 't aar?
 Is 't hepligst / vepligst leeuen daar?
 120. Hoe veel geselschap veel verleide /
 Wist hy seer wel / die eertijds seide ;
 Soo 'k onder menschen veel verkeer' /
 Ik keer altijdt een min-mensch weer.
 Men komt heel selden by malkander /
 Of d'ene mensch wijst af van d'ander
 Een schelser van sijn menschlikheid ;
 O ! waer 't ook van sijn bleeeschlikheid !
- ^{t Cor. 15.} 121. Hoe haest verderven quade reeden
^{v. 23.} En dwaes geklap daer goede zeeden !
 Hoe haest wordt iet ontroert van 't geen
 Men wel geregelt hadd' door reen !
 Het quaed' / alred' uit 't hert verdreeben /
 Sal plots lik ons op 't nieuw aen kleeven.
 Men komt'er selden soo van daen /
 Gelyk m'er was na toe gegaen :
122. Licht doet'er dit of dat ons wankten.
 Het gaet met ons als met de kranken /
 Die haest weer uitgaen na de straet /
 't Geen oorsaek geeft tot grooter quaet.
 Want onse zielen / die veel dagen
 In doodelijke sickte lagen /
 Zijn al te swakt / en onbequaem /
 Om veel te zyn in 's weerelds aem.
123. Weest ergens maer de vierd' of derde /
 Daer niet u ziel besmet en werde /
 Of onbewoegt bliv' uw gewis :

Ju-

Indien 't geselschap' wereldsch is /
 In 't still' alleen te zijn geseten /
 Heeft selden my daer na gespeeten ;
 Maer dikwils wierd ik op my gram /
 Na dat ik uit 't geselschap quam.

124. Men gaet sich by de menschen voegen /
 Wel met een ingebeeld genoegen /
 Maer 't tegendeel bevindt men juist /
 Als ieder weer na 't sijn verhuist.
 Men siet het al te licht geschieden /
 Hoe seer men 't somtijts meent te vlieden /
 Dat iemand by de vrolijkheid
 Te veel of weinig doet of seid.

125. Hoe licht verklaptmen sich ten quaetsten
 Tot nadeel van sijn even-naesten !
 Maer hoozt men immer veel gepraet /
 Daer d'een of d'aer geen hairtje laet ?
 Elk soekit uit ander luiden falen
 En glimpkroon voor sich selfs te halen.
 'k Hegg' / dat hy als een Engel leest /
 Die hier van niet een angel heeft /

126. Indien 't geselschap ons verblpe /
 De bitsche ijdt / de jaloufpe /
 De gulsigheid / onkuische min /
 En hoogmoed / nemen 't hert haest in.
 Veel soeter is 't in 't stil te schuilen /
 Dan dat men met de Wolven huilen /
 En met de Honden bassen moet /
 Gelyk men licht uit swakheid doet.

127. Indien ik moet de vreugd ontbeeren /
 Die komt uit daegelyks verkeeren /
 'k Onbeer' het leet ook / dat daer uit
 Soo onvoorsiens gemeenlik spruit.
 Ik acht geen vrolike gesellen /
 Wanneer 't gewete sich moet quellen /
 Soo datter iet van binnen woel /
 En 't hert in 't lachen smert gevoel.

Spreuk. 14.
v. 13.

C 2

128. 't Ja

36 W. S L U I T E R S

128. 't Is alte slecht en slaefs met zenen /
Zijn vreugd te moeten gaen ontleenen

Dan d'andere ; maer een dapper man

Is 't / die sich selfs vermaaken kan.

Hij hoeft 't vermaekt niet verr' te soeken /

Die 't vindeu han in wijse boeken :

Psalm. 15.
v. 15.

Tien 't hert / door 't goe gewiss' verheugd /

Verschaft een stadig feest vol vreugd.

129. 't Is waer / men moet by menschen leeven /
Doch 't moet geen hindernisse geven /

Maer eer en meer behulp / in 't werk /

Dat elk heest tot sijn oogemerk.

Wilt met de menschen soo verkeeren /

Dats' uw beroep niet mogen deeren /

Maer daer in tot bevord'ring zijn.

Geselschap soet zijn / haert veel pijn.

VIII. P A U S E.

't G Nat wel / wanneermen na zijn

wenschen /

Psalm. 119.
v. 134.

Is hij van d'o verlast der menschen

En dat ons niemand licht belet /

Dan 't geen waar toe wij zijn geset.

't Gaat

't Gaat wel / wanneermen / met goe wille /

Zoo lang het zyne doet in 't stille /

Tot dat beroep / en nood als dan

Ons roept / en nood / en haalt daar van.

31. Vermits de boog / doo^r 't self bedrijven :

Niet altijt wil gespannen blijven /

Doo mack' men staet in sijn gemoet /

Om uyt te spannen / als men moet.

D'uptspanning sal van selfs wel komen.

Daer is in 't minst niet voor te schromen.

Men krijgt altyt genoeg besoek /

Al sit men achter in een hoek.

32. Ik Ben van geselschap niet afkeerig /

Maer ook daer na niet soo begeerig /

Dat ik het / sonder leet of rouw /

Somwijlen niet onbeeren sou.

Ik Ben geerne vriendlyk en gemeensaem /

Maer geern' ook by my selfs weer eensaem.

Het is een ongeluckig man /

Die niet van beide wesen kan.

33. Wie na 't geselschap en 't gesnater

Steeds sankt / gelijk een visch na 't water /

En buiten dat geen soetheid kent /

Als sweven' uit sijn element /

Die altijt / buiten eige deuren /

Sijn vreugd moet elders na gaen speuren /

En by sich selfs niet is te huis /

- Die heest een ongevoelyk kruis /
 134. Die by 't geselschap zijn op 't kluchtigst /
 En by de vrolikheid uitruchtigst /
 Zijn by haer selfs wel meest ontsteelt /
 En met de swarte gal gequelt.
 'k Vermaek my matig by de menschen :
 Maer 't gaet niet minder na mijn wenschen ;
 Wanneer ik in mijn eige geest
 Aenrechten mag een vreugden-feest.
 135. Soo 'k / besig met mijn eige dingen /
 Het hert mag uitten treuren singen /
 Gp weet niet hoe 'k my dan verblyf /
 Al isser schoon geen mensche by.
 Wie om te gaen weet met papieren /
 Wat hoeft die hier en daer te swieren /
 Of aen te halen fullie maets /
 Die hem meer hinders doen dan baets ?
 136. Wie fullt een volkje wil believen /
 Krngt menigmael sijn huis vol dieven /
 'k Meen stoute dieven van de tijdt /
 Die uitgekocht moet zijn met blijdt.
 Schuwot alle dieven / maer besonder
 Een tijt-dief / want hy schaadt te wonder /
 Die 't geen hy neemt / u nooit als dan ;
 Al wild' hy schoon / weer-geven kan.
 137. Doch / soo men d'omgang met veel wijse /
 Geleerd' en hoog-ge-eerde / prijse ;
 Die meest beroemt zijn en vermaert /
 Zijn op mijn Ramer t'saem vergaert :
 Ja selfs ook van de voorig' eeuwen /
 Die soetjens / sonder veel te schreeuwen /
 Verhand'len alderhande stof.
 Elk spreekt bedachtsaem en met los.
 138. Nooit gaet sich een van dees' ontsteeken /
 Men magse nacht en dag aen-spreeken /
 Daer wordt by haer geen tijdt ver spilt /
 Indienge selfs opmerken wilt.

Dees'

Dees' ommegang geschiedt vyp-post'lyk/
En dees' gemeenschap valt niet kost'lyk :
Sy willen altydt by ons zijn /
En proeven nooit ons brood of wijn.

139. A dunkt ; men wordt ge-eert in Steeden ;
Daer wordt uw roem en deugd beleeden /
En als op 't Schouw-tooneel gestelt /
Doo dat m'er over-al van melt.
Maer 't gaet wel dikwils recht daer tegen :
En ook wat isser aen gelegen /
Of juist het ongestadig Volk
Niet over-al uw los vertolk ?

140. Die nooit iet loff'lyks doen en moge /
Of 't moet juist zijn / in aller oogen /
Dat smaekt wat na 't vermonde gryp /
En heeft een pd'le faemsuchts schijp.
De ware deugd is / daer-en-tegen /
Om oog-getuigen niet verlegen :
De Schouwburg harer werken is
Haer eigen onbevoegt gewiss'.

141. Hoewel de deugd ook woont in 't duister /
Noch spreidse wijd en zijd haer luister /
Haer minnaer wordse licht gewaer /
En volgt haer op de voet spoor naer.
Ja ware deugd kan in de muuren
Van d'een of d'ander Stad niet duuren :
Sy wil niet in soo eng een band.
De weereld is haer Vaderland.

142. Doch ik laet u gunst en macht verheffen /
Als ik / in stilheid / mag beseffen
De soetheid van een vyp gemoet /
Dat / sonder hinder / 't sijne doet.
Munt uit / en zijt uitstekent hooge ;
Het is niet anders in mijn ooge
Als een verheven steilte maer /
U houdend' in een staeg gebaer.

143. De storm-wint treft den hoogen Ceder /
E 4 En

En smaikt verheve toppen neder /
 Daer kruit en bloemen / laeg in't dal /
 Wel zijn bewijt van't ongeval.
 Die wel te blijven weet by d'aerde /
 Dalt immers met te minder swaerde.
 Hoe hooger doch alhier gepraelt /
 Hoe laeger eindelik gedaelt.

IX. P A U S E.

Als 't voorgaande. Of: aldus,

H Oewel ik hier niet steeds verkeere
 Met lipden van gesag en ec- re /
 En om haar groothed/ staat/ of pragt/
 Van elki geacht/ en op- gewacht:
 Zoo mag ik nogtans by de vroo- men /
 Zoo dikwils als 't my luste koo- men /
 En

B U I T E N - L E V E N .

41

En vinde by haar soet onthaal /

En 't goed eenboudig hert / vol praal.

45. Als ik my dus wil gaen versellen /
Behoeb' ik niet te staen en schellen
En bellen voor de deur of poort /
Tot dat het eerst een diensi-boo hooxt.
It Behoeb' de vloer dan niet te mijden.
Noch in de zael te staen by-zijden /
En wachten daer my selve moe.
Ik gae hier over-al recht-toe.

46. Dan sie ik geen cieraet soo heerlik /
Noch na mijn sin iet soo begeerlik /
Als 't vroom en oprecht hert der lien /
Dat's in eenboudigheid my bien.
It Die alsoo lief op leeme vloeren
Den vlegel of den gassel roeren /
Dan dat men sich in 't schoonst salet
Tot ledigheid of spelen set.

47. It Sie liever in Boomspne Kleed'ren
Den Huis man hier sich selfs verneed'ren /
En na sijn werk ten Acker gaen /
Dan Pronkers op haer wandel-haen /
Die met bestrikte zpe kleeren
En ieder langs de straat brabieren /
En ledig swerben over-al
Waer't best haer dertelheid bevall'.

48. It Die alsoo lief een Harr' of Wagen
Den West / die 't Land bezucht / uit-dzagen /
Dan Koets by Koets / waer in m' om strijd
Soo vrucht'loos uit-draegte d'ed'le tyd.
an al dat toeren gins en weder /
an al dat voeren op en neder /

C 5

En

En 't hossebossen door de Stadt /
 Is d'oor haest moe / en d'ooge sat.
 149. Gp segt: daer is geen leer of voordeel
 Wpluiden van soo weinig oordeel.
 Oja; een wijse leert ook daer /
 Of h̄ ten minsten leert een aer.
 Ja 'k ben 'er niet veel meer genoegen /

En

En voel in 't herte minder wroegen /
Dan daer men / met bevalligheid /
En uitgesochte woorden / bleid.

50. Daer sich deurtrapte koppen spitsen /
Om met haer sletsen / als met slitsen /
Eens slechten en oprechten oor
Somtijts te booren dooz en dooz.
Dat noemt men daer politiseeren.
Die 't niet en kan / die sal 't daer leeren.
Die dooz de weereld wil / moet zijn
Nu wit / dan swart : nu grof dan fijn.

51. Die in de Steen met los wil woonen /
Moet meest sijn aensicht ab'rechts toonen /
En weeten / dooz een loose vont /
Elk een te praten na de mont.
By sult'er veel aen u verbinden :
Maer zijnse daerom all' uw binden ?
By bieden u haer dienst wel aen ;
Maer 't is slechts om haer selfs gedaen.

52. Schoon d'een op d'ander is verbeten /
Ja schoonse 't beyde seker weten /
Dats' op elckander zijn vol spijs ;
Noch is 't als vrienschap wederzijds.
Den kust'er menigmael de handen /
Daer in men liever sloeg sijn tanden /
Om s' af te bpten / mog 't geschien.
't Gaet wonder breekt by Staetsche Lien.

53. Men moet'er 't bleien d'likwils hooren
Met gunstig' en met open' ooren /
Om datter vrienschap en gevlei
By veelen nu is eeneriei.
Het schijnt doch / dat men nu oprechtheid
Hout onder Volk van staet / vooz slechtheid ;
Als of de deugd slechts in de mond /
In schijn / en niet in zijn / bestond.

54. Ja die met and'ren nu wil voort zijn /
Moet van Vos-meer of Schalkier-oorz zijn.

De

De wereld overvloeid nu doch
Van linkernpen en bedrog.
Wie mee niet weet van bril-verkoopen /
Die heeft' er niet veel goeds te hoopen /
Wie 't ampt van kuijen niet en kan /
Die blijft' er een vergeeten man.

155. Die na der wereldschen genoegen
Sich niet begeert noch weet te voegen /
Word overal bespot / veracht /
En / als een slecht hooft uitgelacht.
O ! Wat al listen / lasten / lusten /
Zijn 't / die de ziele staeg onrusten /
Dan hier dan daer / in groote Steen !
Deel beter leest men hier te bseen.

156. Loop werelds woel-geest / als een jager ;
Uw beurse vet / uw ziele mager ;
Ik hebb' een Goud-mijn hier in 't still' :
Daer vind' ik schatten / na mijn will' ;
Doch schatten voor de blinde Mollen /
Die met veel moeite d'aerd' uit holten /
Verborzen en gansch onbewust /
Dies zjns' er ook niet op belust.

157. 'k Wensch / dat mijn oogen en mijn ooren
Ter wereld nooit iet sien of horen /
Dan 't geen my van de wereld treck' /
En tot Gods liefde meer verwekt'.
Wie sou / voor 't pdel aerdsch gesemel /
Niet graeg verkiezen sulki een hemel /
Een hemel / die men voelt in 't hert /
Als 't vyp van 't aerdsch gelaten wert ?

158. Wat heeft de vroom' al ziel gespertel
In groote Steen / daer weelde dertel /
Daer hoobaerdyn / en prael en pracht /
En veinsery / zijn in haer kracht !
Daer Staet-en Vaet-sucht / als twee pesten /
Soo licht vergisten d'allerbesten.
Daer d' Pdelheid is op 't Tooneel !

Op

Op dat s' haer roll' aenlock'lik speel.

159. 't Is sekier / aensien doet gedenken /

En menigmael aenlock'lik wenken /

Soo dat de vroomste wordt verleid

Dooz aensien en aensienlikheid.

Laet / 't geen gy prijst / zijn heel aensienlik /

Het is ten weinigsten niet dienlik.

Dooz een / dien 't moeilik valt en deert /

Dan ooit de wereld hem verheert.

160. Men heeft alhier geen sorg te dragen /

Om soo veel oogen te behagen /

Als dag by dag / in groote Steen /

Zijn over-al rondom uheen.

Gy mag wel letten op sijn saken /

Die 't elk aldaer te pas sal maken.

Men raekt'er dikwils in verschil /

Men zy soo vreedsaem als men wil.

161. Men hoeft sich hier / als in de Steeden /

Niet daegliks even mooi te kleeden.

Men doet alhier soo veel met Pp /

Als daer met blinkend Felp en Zp.

Te slaefs is 't / sich te moeten voegen /

In Kleeding / na elki-eens genoegen.

Hier gaen wp / met gemak en rust /

On-opgeschikt / soo lang 't ons lust.

162. Die na iet goedg en soets wil poogen /

Siet hier een ander niet na d'oogen /

Maer doet / in vryheid / onberzaegt /

Het geen sijn grage lust behaegt.

K Sou / woonend in de Stadsche straten /

Misschien veel goede dingen laten /

Die 'k / na mijns herten wensch en wil /

Alhier verrichten mag in 't stil.

163. Die 't hert ontlast van aerdsche sorgen /

En na Gods vree haelt in 't verborzen /

En schat de tijdt na waerd' en recht /

Wat plaets is sulk een mensch te slecht ?

Wat

Wat van de weereld wordt geprezen /
 Dunkt sulk een hinderlyk te weesen /
 Vermits 't hem van veel tijds heroost /
 Die tot iet beters is beloost.

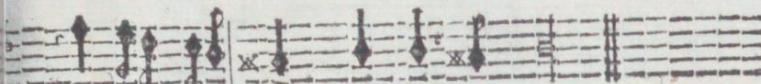
X. P A U S E.

Als op 't voorgaende. Of: aldus.

O vryheid! aangename vryheid!
 Wat geeft gy 't hert al rust en vryheid!
 Wat nut en voordeel brengt gy voort!
 Hoe doet gy alles ongestoor!
 Mijn Ed'le Ziel/ soo vry ge-booren /
 Mag van geen dwang of leetens hoo-ren/

Daan

Daar 't Stads gewoel u vast in houd /

Al warenſ ook van enkel goud.

55. Wat kan de weereld dien vermaaken /

Die arbeid om haer te versaken ?

Tit. 2. v. 12.

Die haer gelijk een v'pand acht /

En om haer loosheid hout verdacht ?

Op bidden immers en begeeren /

Dat God ons oogen af wil keeren /

Psal. 119.
v. 37.

Op datſe d' p'delheid niet ſien /

Die 'k hier ſoo veilig kan ontvljen.

56. Wat ſoud' ik mij̄n gesicht dan weiden

In dingen / die de ziel verleiden ?

Marc. 9.
v. 47.

Om welke niet te ſien ; ik 't oog

Veel nutter uit te ſteken poog.

Bevaerlik̄ is 't dees open venſt'ren

Te ſetten naer het meeste glenſt'ren

Der p'delheid / die eerſt daer in

Komt ſluipen / eerſe 't herte winn'.

57. Wat ſtiertmen / ſoo verdiwaest / ſijn oogen

Proph. 23.

Ja 't geen v'p doch niet hebben mogen ?

v. 5.

De weereld gaet hoe schoon ſe zp /

I Joh. 2.

Met haer begeerlikeid / voorz-vp.

v. 17.

Daer fal ik / onder d' heele Sonne /

Predik. 2.

Jet ſien / dat lange blijven konne ?

v. 11.

't Is p'delheid der p'delheid

Predik. 1.

Al watter is in 's weerelds kreid.

v. 2.

168. Och lacy ! arm' erbarmelingen /
 Die starz-oogt na soo niet'ge dingen /
 Die gp uw leben-lank misschien
 Niet weer sult niet uw oogen sien !
 Wanneer de Tood maer een komt kloppen /
 Soo maeltsse spaden ende Schoppen

M

B U I
 Met kroon en
 Circat en pr
 69. Zegt een
 Dat u de wet
 Och lacy !
 Graust met
 En valsche he
 Maer op het e
 Een bloem
 Bergs in re
 170. So tom
 Maer oppro
 Volklike s
 Volwissel er
 Cieraden sch
 Maer die tot h
 Den heilid
 Cot dat de
 171. O kro
 Hoe meung g
 Daer d'art
 Ein der ha
 Die t'het hie
 Maer aljin g
 En man
 Geffen
 172. Maer
 Da haer god
 Die hie s
 Genoeg
 Al haet hou
 Poet hou
 Want te
 Maer te
 173. Al wa
 Al wat de
 Al wat o

Met kroon en scepter haest gelijkt;
Cieraet en prael met drek en slykt.

169. Segt eens op 't einde van uw leben!
Wat u de weerdē heest gegeven:
Och lacp! ongewisse vreugdt/
Gesaust met leet en ongeneugt;
Een valsche hoop / die veel te keur stell' /
Maer op het eind' u selfs te leur stell';
Een bloem die in der pl verwelkt.
Vergif in een vergulde kelt.

170. Hy toond' u destige Paleisen/
Maer opgeprop̄t met zorg en peisen;
Volks-rijke Steeden / schoon van glans/
Vol onrust en gewoel nochtans:
Cieraden / schatten / Eere-titt'len/
Maer die tot hoovaerdyn ons kitt'len;
Veel heerlijkhed / maer al vermoont/
Tot dat de dood ter deur in komt.

171. O kromme zielen / domme sinnen!
Hoe meugt gy 't aerdsche soo beminnen!
Daer d'aerd' alree sich neigt ten val/
En in der haest beswijken sal?
Die 't hert hier op geen sichtbaer goed stelt/
Maer al sijn goed'ren in 't gemoed stelt/
En niemand siet / met wien hy wensch
Te wiss'len / is een salig mensch.

s. Pet. 4.
v. 17.

172. Men moet de goede dingen leeren
Na haer geduurzaemheid weerderen:
Dies vint alleen een wijs gemoed
Genoegen in 't onszichtbaer goed.
Al wat hem ware troost sal geeven/
Moet wesen van een beter leeven:
Want tjd'lik is 't al wat men siet/
Maer 't eeuwig goed en siet men niet.

s. Coz. 4.
v. 18.

173. Al wat gy hebt van doen nootsaeklijst/
Al wat de ziel ooit was vermaeklijk/
Al wat ooit heil op aerdē brogt/

¶

Moet

50 W. S L U I T E R S

Moet boven d'aerde zijn gesocht.
Hij doet wel een verkeer de keuse /
Die sich laet leiden bij de neuse
Van d'yd'le weereld. O ! die Woer
Verleydse diese krijgt aen 't snoer.

174. Waerom dus ydel / edel mensche /
Dat uw verslaefde lust slechts wensche
De valsche glans van 't aerdsche slyk /
En sich soo seer daer op verkijkt ?
Waerom is niet uw siuim-siek ooge
Meest na 't onfichtbaer goed om-hooge ?
Want daerom schiep u God recht-op /
Om steeds te sien na 's hemels top.

175. Ik Laet d'ydelyheid aen die soo bot zijn /
Dats' aerdsch van d'aerd' / op 't aerdsch versot zijn;
Het schoonste / dat men soekt op d'aerd';
Is doch myn liefde gantsch niet waerd:
Ik sal'er nooit het hert op setten;
Maer steeds op beter dingen letten.
Ik ben veel hooger van gemoed /
Geschapen tot een beter goed.

176. Niet anders hebb' ik voorgenomen /
Dan dat ik mag te boven komen
De gantsche weereld t'saem niet al
Wat hier is in dit aerdsche dal.
Mijn sin is hemelsche versinning.
't Geloof is d'edel' overwinning /
Die elk na God geaerd gemoet
De weereld overwinnen doet

Phil. 3. 20.
1 Joan. 5.
v. 4.

177. Den Adelaer / soo eel van aerde /
En wroet niet / met de Mol / in d'aerde /
Maer spoedt sich / dooz een wack're vlucht /
Met lust / in de hoogte / na de lucht :
Soo vliegt een Christen / als met vlerken /
Ook edelmoedig na de swerken /
En acht al 's weereldsdom geswier /
Aldus verheeven niet een sier.

178. Wil

78. Wil 't volk / te seer van 't aerdsch bestohen /
 Die noch niet loben noch geloooven /
 Ik blyv' nochtans by mijn geboel.
 En kies' het tot mijn deel en doel.
 Dus sal ik waerlik niemant kunnen
 Sijn wellust / schat / of eer / mis-gunnen.
 Dus hebb' ik wat mijn hert begeer' /
 En wensch op aerden doch niet meer.

79. Soo 'k mag een Heer zijn van de lusten /
 Die d'ed'se ziel / doorz 't aerdsch / ontrussten /
 En onverhindert blyv' in 't mijn' /
 Hoe kan ik dan geluck'ger zijn ?
 Een mensch die stil en geern' alleen is /
 Met God / sijn hoogste lot / gemeen is /
 En niet met 's weerelds sorg beswaert /
 Heeft als een hemel hier op d'aerd.

Ps. 16.5.9.
Euc. 21.
8.34.

Fabel van de Land-muis en de Stadt-muis , uit
 Horatius Serma. Lib. II. Satyr. VI.

Vaer mede hy te kennen geeft sijn ruste , gemaaken
 genoegsaemheid op 't Land , en d'onrust en
 moeite van 't wellustig Stads leven

H Oort vrienden , hoort wat ongemeens .
 Men segt , hoe dat de Land-muis eens
 De Stadt-muis in syn hol ontving .
 Al was syn voor-raet schoon gering ,
 Hy heeft nochtans syn oude vrient
 Van alles mild'lik toegedient .
 Hoewel hy selfs meest eet wat rouw ,
 En 't suinig by malkander hou ,
 Is al ten besten voor een gast ,
 Daer groote spaersaemheid niet past .
 Hy brengt syn wech-gestopte grein ,
 En al syn voor-raet groot-en klein ,

¶ 2

Met

52 W. S L U I T E R S

Met halfgegeten stukjens Spek,
 Nu graeg te voorschyn met syn bek ,
 Als t'eenemael daer over uit ,
 Dat eens de hogmoed zy gestuit
 Der *Stadt-muis* ; die de Spys van 't Land
 Te walg'lik aenraekt met haer tand.

Mits alles nu dus is bereidt ,

* De Daer d' * Huis-heer sich in 't kaf uitspreidt ,
Huis-heer Eet Onkruid en van 't slechtste Zaedt ,
 d. i. de Waer med' hy sich genoegen laet ,
Lant-muis Maer 't best Banquet niet aen en tast ,
 in *syn ei-* Soo segt op 't leest de Steedsche Gast :
 gen huis of Waer toe , myn vriendt , waer toe leeft gy ,
 hol. Dus arm ij dese woesteny ?
 Indien gy d'overvloedt der Stadt
 Meer dan verlaten Bosschen schat ,
 Soo neemt de reis nu vaerdig aen ,
 Om in geselschap mee te gaen :
 Vermits al wat op aerden leeft
 Een sterflik lot ontfangen heeft ,
 Noch daer en is voor klein of groot
 Gantsch geen ontkomen van de doort .
 Daerom terwyl 't uw beuren mag ,
 Geniet met vreugd een goeden dag .
 Terwyl gy leeft gedenkt altyt ,
 Hoe kort gy doch van leven zyt .
 Dit woord beweegt de *Buiten-muis* ;
 Hy springt ligtvaerdig uit syn huis ,
 Sy geven sich van daer op 't padt ,
 En reisen t'samen na de Stadt ;
 Op dat men 's nachts den wal bekrupy ,
 En vry en vranks in 't duister sluyp .
 't Was nu onrent de middernacht ,
 Wanneerse t'samen soet en sacht ,
 Daer komen in een machtig huis ;
 Een Sprei van Purper-roode pluis
 Blonk op den disch van wit Yvoor ,
 En mits'er 's avonds juist te voor

Een

Een boven maten heerlik Feest
Was in de groote Zael geweest ,
Soo stont daer noch veel schoon Banquet ,
In Tafel-mandjes neer geset.
De Stadt-muis neemt de Land-muis daer
Op 't Purper-kleedt forgvuldig waer.
Hy dient heel sneeg , als Weerd en Knecht ,
En schaft het een na't aér gerecht ,
Van allerhande lekkerny ,
En proeft eerst wel wat smaeklikst zy.
De Land-muis is heel in syn schik ,
Vermits nu in een oogenblik
Syn staet soo seer verandert zy ,
En is om al de voorspoed bly ,
Terwyl seer haest een groot gedruis
Van open deuren klonk door 't huis ,
En onversiens (laes! al te vroeg)
Haer beide van den disch af joeg.
Sy liepen door de zael te saem
Met vrees en schrik , als uit den aêm ,
Terwyl'er 't heele huis door vast
Van groote Doggen wierdt gebast.
Doe sprak de *Land-muis* met fatsoen :
Ik hebb' dit leven niet van doen ,
't Vaer wel , soo vol van vrees en schrik :
't Is tyt , dat ik my weder schik'
Na 't Bosjen , in myn Hol , daer my ,
Van soo veel lyst en lagen vry ,
De flechte wikkens foeter voën ,
Als hier de lekkernyen doen.

*Men neemt 't niet qualik , dat ik sluite met een Fabel .
Door Fabels heeft men 't Volk , van oudts , af , soet en
abel .*

*De Waerheid ingescherpt , en goede zeën beduidt .
Oprechte liefde legt het al ten besten*

U I T .

W. SLUITERS
EENSAEM HUIS-
EN
WINTER-LEVEN.

Quanto secretius, tanto liberius.

Hoogen

MEL

WI

deorene Gra

wort, Vrou

Bock

Hulden We

Graadig

Yon

Maen U

ouwigen He

oegedragen

men, oft

schijnven

van dat het ha

her allen te

van Heyde

reueuen, die

gefocht ha

dat menen

gauff,

De reden

ende, heb

Aen

Spreuk. Cap. XVIII. vers. 1.

Die sich af-sondert, tracht na wat be-
geerlijks: hy vermengt sich in alle be-
stendige wijsheid.

Aen die

Hoog-en Wel-geborene Gravinne
en Vrouwlijn,

AMELIA LOUYSA WILHELMINA,

geborene Gravinne tot Limborg en Bronckhorst, Vrouwlijn tot Styrum, Wisch, Borkeloo en Ghemen &c.

*Hoob-en Wel-geborene Gravinne,
Genadige Vrouwlijn,*

MYn voorgaende BUITEN-LEVEN, •
aen U Graefl. Gen. Heer Vader, mijnen
enadigen Heere, onderdaniglik toe-geeigent
a opgedragen, is niet soo haest in 't licht ge-
omen, of 't heeft U Graefl. Gen. beliefst aen
my te schrijven, dat het welseer aengenaem was,
daer dat het haer Heer Vader, Vrouw Moeder,
haer allen verdroot, dat het allersoetste van mijn
gen Huys-houdinge (soo luiden U Graefl. Gen.
oorden) daer was uit-gelaten; dat sy dat date-
k gesocht hadden door het heele Boekje, niet an-
ders meenende, of 't selve sou mede daer by zijn
weest.

De reden, waerom ik 't er niet by-gevoegt
adde, hebb' ik, sulks verstaende, wel over-

D 5 ge

geschreven, doch is niet aengenomen, noo
genoegsaem bevonden tot mijn verontschu
dinge: maer my wordt door last van syn Hoo
Graefl. Gen. bevolen, mijn *Eensaem Huis*
Winter-leven noch daer by te voegen.

Het komt dan heden dus in 't selve klein fo
maetje voor den dag, op dat het als een
Boekje met het voorige moge wesen.

Maer ik neem de vryheid, om 't selve aa
U Graefl. Gen. die sich soo veel aan 't selo
heeft laten gelegen zyn, opentlik op te drage
en toe te eigenen, onderdaniglik versoekendo
dat het om syn slechtheit en eenvoudige stijl
niet moge versmaedt worden. 't Heeft syn ri
den gehadt, waerom ik immers in dese stof
by d'envoudigste en gemeensaemste manier
van spreken bleef. Doch

*Hoewel mijn stijl eenvoudig gaet,
Sy blijft noch recht op voet en maet,
Het welk ook wel veel glans en leven
Kan aan de slechtste reden geven.*

Deselue dingen, (seggt Seneca in syn 108. Brief
in ongebonde redenen geseggt, worden onachtsame
lijker aengehoort, en dringen niet soo diep in. Mae
als de maet daer by komt, en een heerlijke Sin
spreuk in sekere voeten besloten is, soo dringt deselue
Sin-spreuk deur als met de hand deurgestuwt.

U Graefl. Gen. heeft doch nooit eenig Gedicht
van my, om syn eenvoudigheids wille
verontwaerdigt t'onfangen.

Sie

t nu dan ook alhier, hoe'k in mijn slechte wooning,
uer niemant by my is, kan leven als een Koning.
Schoon dat de werelt niet kan kriigen in haer hooft,
Soo weet ik doch, dat gy't wel sonder moeit gelooft
is u bekent, waer in ik meest my gae verlusten,
inneer mijn goede geest een weinigjen moet rusten
Van' t swaer en wichtig werk, dat my bevolen is;
Dat selfs myn ledigheid haer voordeel ook niet mis.
leeft gy selve, na uw staet, schoon Hoofsch en heerlik;
edelmoed'ge ziel, niet dunkt u soo begeerlik,
Als datge, stil en vry, sit op uw Cabinet,
En dat u niemant daer in uw bedryf belet.
meugt den oogenblik van u vergankelijk leven
nood aen d'ydelheit van Hoofsche weelde geven.
Veel hooger strekt uw geest. Het dunkt u al maer stof,
Wat niet in u verwekt een lust na't Hemelsch Hof.
ryt niet in den Haag steeds met de Koets in orden;
leenlik om te sien en om gesien te worden:
Sy voert u maer regt toe waer datge wesen moet.
't Is nimmer sonder vrucht al wat gy werkt of doet.
wie op 't Graeflyk Hof hem schick'lik wenst te dragen,
weet somtyts niet, Hoe? die komt'et u maer vragen,
Die door u kloek beleit altyt te raden wist,
En watter t'ondeeg is, met wijse reden slift.
orfichtige Gravin u is niet aengenamer,
in dat all' onrust blyf van uw Vrouw Moeders Kamer,
Alwaer gy met vermaek de noentyt meest passeert,
En alle deugd van haer voortreff'lijk voorbeeld leert.
rwyl uw hand daer werkt, wil doch u geest niet rusten,
ie altyt wacker is, en soekt sich te verlusten
Op allerhande wijs, maer nooit met beuselwerk.
Gy hebt in al uw doen een loff'lyk oogemerk.
Ten siet geen swarte maen, of sterr' of and're plecken;

De

De staet' ge minlikheit uw's aengesichts beklecken,
Welk boven't held're Son-en Maen-en Sterre licht,
Dat aen den Hemel blinkt, begeert te zijn gericht.
't Gewaet is als 't gelaet, uw zeden als uw reden,
In all' ootmoedigheid, en nochtans niet beneden
Uw Graefelyke staet. Gytoont, in uw beleit,
Op ongemeene wijs, een zeed'ge Majestet.
De Graefelykedisch, soo vol van leckernye,
Verschaft u soo veel soets niet, als uw Poësy,
Waer door uw wack're geest op 't heuglikst gaet te gaen
En meer dan Koninklik, insiu're wellust, braest.
De Dichters roemen veel van negen Zang-heldinnen,
Gy meugt de tiende zijn, o glori der Gravinnen.
Wie d'eer mag hebben, van uw konstig werk te sien
Moet seggen, dat het tot vermaek en stichting dien'.
't Is weinig, datge my, of mijns gelijk, met dichten
Bywylen overwint: gy hoeft ook niet te swichten
Voor geesten, die 't Laurier geschonken wordt tot loon
Al wil't uw ootmoed niet, gy steekt se na de kroon,
Wien soud' ik beter nu dit Rym-werk op gaen dragen,
Dan u, Hoog-ed'le Spruyt? die u doch laet bebagien
Al wat ik immer dicht hier achter in mijn hoek,
Daer gy ons, meer dan eens, gegunt hebt uw bezoek
Soo gy iet goets vint in mijn HUIS-en WINTERLEVEN,
'k Sal om 't verkeert gevoel der werelt dan niet geven.
Ei! lees het somtyts uit; indien't u niet verveelt,
Om dat het nu en dan wat koddig is gespeelt.
De werelt moet met sulk een list ook zijn gevangen.
'k Sal anders niet te veel aen boerteryen hangen.
Indien ge somtyts lacht, wanneer't wat kluchting luiaard
Dat schaadt niet. Lach, met my, de blinde werelt uit.

U Graef

U Graefl. Gen. believe niet aan te sien de
gheit van dit werkje, maer mijn ernstige ge-
gentheit om hier door ten allen tijden, en
oor al de werelt, te mogen betoonen, dat
ben,

*Hoog-en-Wel-geborene Gravinne,
Genadige Vrouwlijn,*

U Graefl. Genad. Onderdanige en
Ootmoedige Dienaer,

W. SLUITER.

Aen

Aen den
GUNSTIGEN
L E S E R.

IK schrijf dit niet om eigen lof,
Of dat ik met het mijne stoff';
Maer om soo velerlei gepraet,
Dat van mijn leven omme-gaat,
Op dat nu d' een aen d' aer daer van
Goë onderrichting geven kan.
't Is soo, als 't uit mijn hert hier vloeit,
Of anders waer my 't dichten moeit;
Maer moeit' en arbeit moet van 't mijn
Insonderheit gebannen zijn,
Die wat gewicht' gers hebb' te doen.
't Moet vluchting van der hand af spoen;
Of anders liet ik 't liever staen.
Mijn dichten is mijn spelen gaen.

Anagr. HEEL RYM WIL. LUST.

W. SLUITERS.

RENSAEM HUIS-

E N

WINTER-LEVEN.

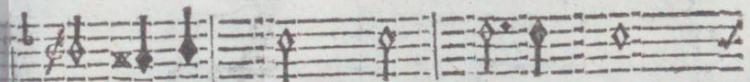
Per ditur hæc inter misero lux non sine votis.

Kan ook gezongen werden op de wijze van
Psalm. 100.

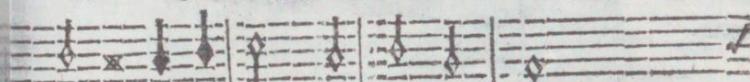
Of: Psalm 134. *Alle gy knechten des Heeren.*

Of: *Christe di du bist dag, en ligt.*

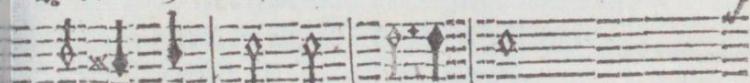
Of: *Iesu, die u gedagtig is.* Aldus.

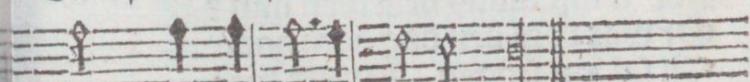
Andienge vraagt hoe 't my al gaat

Hier achter af/ en van de straat

En of dit eensaam leeven my

Niet moeilijk in de winter zy:

2. Of

2. Of sprekitin'er als een wonder van /
Hoe 'k my aldus behelpen kan ?
Of wat ik al den dag dooz doe /
Ik sal 't u seggen. Luister toe :
3. 'k Ben meest alleen hier in mijn huis /
Gelyk een kluis'naer in sijn kluis /

Da

Eensaem-huis en Winter-leven.

¶

Dan al't gewoel der weereld schuld.

Mijn Keukien is mijn Kamer nu /

Op dat ik geen twee bieren stook /

En 't eene vruchteloos ver-rook /

Of dat men in de Winter hier

Seen Haert-stee binde sonder bier.

Doch dat men hier geen Keukien meen' /

Ils daer / in dicht bemuurde Steen.

Het licht eerst van een enge Straet

Doorz dobb'le glasen henen gaet :

¶. Daer 's Winters schier de dag weer daelt /

Eer datter 't heuglyk Son-licht straelt.

Men siet nu hier / by winter-tijde /

Doorz 't Bladerloos geboomt heel wijde.

. Ik kan / van binn'ge kou bewaert /

Hier blippen sitten by mijn haert /

En sien nochtans / doorz 't ape-beldt /

De Son / soo vrolyk als een heldt /

¶. 19. 5. 6.

. Haer ommeloopt te sneller spoen /

En flick'ren op 't berijpte groen /

En dooz mijn glase vensters heen.

Gemakken is wel slecht en kleen ;

. Maer licht en lucht is / na mijn sin /

Het allerbest cieraet daer in /

En relit den dag uit voor mijn werk.

Dat 's recht de ruimte / die 't bemerkt.

¶. 19. 5. 6.

o. De glinsterende Morgen-standt

Brengt hier het goudt al uit haer mond /

Vanneer men in de Steen noch slaept /

En op het bedd' in 't duister gaept.

1. Ook licht noch d' Avond-son op 't Landt /

Ils in de Steen de Heers al brandt.

Hoewel mijn Keukien Keuken hiet /

Het Keukien-werk en geldt'er niet.

2. Ik setter my in 't midden neer /

En ben alleen daer baes en Peer /

E

Met

20 W. SLUITERS

Met al mijn boeken en geschrif; /
Waer by ik mack'lik sitten blyf /

13. Daer snort geen meid met 't wiel in d'asch; /
Ik hebb' geen noot van spijt of vlag; /
Noch dat (al ben ik schoon niet vijs)
Bequijlde vingers mijne spijjs

14. Betasten of bemorssen gaen.
Ik stook'er selfs een viertjen aen;
Het welk geen meid om verre wroet /
Wanneer s' een koochtje hebben moet.

15. Ik sitt'er by / gelijk een Prins /
En weet voor my al veel gewins
Ait ieder dag alsoo besteedt /
Waer van de weereld niet en weet /

16. Die slechts na eer en rijkdom tracht /
En 't beste niet en kent noch acht.
Ik hebb' arbeid noch bekommernis
Om spijs die verganklijks is.

17. Ik winn' geen Geld / geen Land of Sant/
En hebb' daer van oock geen verstant/
Maer sitt' en kijkt gelijk een Hint /
Als iemant roemt / hoe veel hy wint /

18. En oplegt van dien aerdchen slyk /
Of wat hy hier of daer van strijk'.
Ik denk op geld en goed op 't minst /
En arbeid' om een groote wint.

19. Hoe salig leeft de mensch voor Godt /
Wat heeft hy een geluckig lot /
Die / dag by dag / niet van veel goud/
Maer van sijn leven reek'ning houdt/

20. En t'saem verlies en wint daer van
Slechts wel te boeke settien kan!
Ik hael my selfs niet geern van all's
Noch al de weereld op mijn hals;

21. Ik moet mijn selve machtig zyn/
En hebb' genoeg te doen aen 't myn' /

Ioan. 6.
v. 27.

Pab. 1. v. 6.

Dat

Eensaem-huis en Winter-leven.

¶

Dat Godt wel niet met matig geld /
Maer met een beter loon / vergeldt.

22. Godt geest sijn gunstgenooten vreugd /
En wijsheid / die de ziel verheugd /
Terwyl hy 't sondig weereldsch wicht /
Welk 't aersch alleen aan 't herte ligt /

¶ Predik. 24.
v. 26.

23. Geeft besigheid ; om niet verdriet
Te saem'len 't geen hy nooit geniet.
Iscariot houw' sijn beurse self /
Indien ik maer / met d'ander elf /

¶ Joan. 12.
v. 4. 6.

24. Te pas kom hy dien rijken buit /
Die niet was voor dien snooden guit.
Wat is de winste los en slecht /
Indiense niet wordt aengelegt

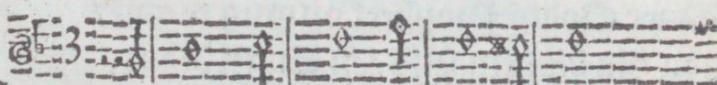
¶ Tim. 6.
19.
Heb. 10. 34.
Matt. 6.
v. 20.

25. Aen vaste grondt en blyvend goed.
Door roest en dief-stal wel behoedt /
Dat nooit sich weer verteeren laet /
En selfs in 't sterben met ons gaet.

I. P A U S E.

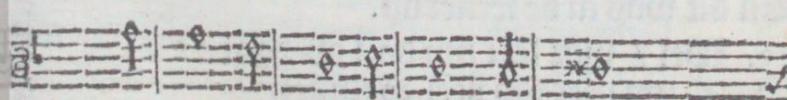
Als op het voorgaande.

Of: Hoe lieftlyk is my uw' gesigt.

H Et is dog niet in d' overbloed /

¶ Luc. 12.
v. 15.

Dat iemand leebe van zijn goed.

E 2

Wie

27. Soo 'k matig my van 't mijn kan voen /
Wat hebb' ik dan soo veel van doen ?
Dunkt iemant / dat ik leef te slecht /
Die kent mijn leven noch niet recht.
28. Ik houw' dus al wat heerlik staet.
'k Eet mael op mael schier warm Gebraedt :
En selden is mijn disch soo kael /
Of dit geniet ik tot onthael.
29. 'k Hebb' ook iet anders voor een gast /
Maer warm Gebraedt gaet meest-tijds vast.
Doch weet / dat al het Braet werk zy
De Krooster / die my hangt na-by :
30. Dien grijp' ik by sijn steele straks /
En sett' hem met min ongemakhs
Hier by my op de koolen neer /
Dan of sich't spit hier wend' en keer'
31. Met al 't geratel en geswier /
Dat daer by hoort rondom het vier.
Een Koeki / geroost op koolen / was 't
Daer Godts Prophheet op ging te gast /
32. Ja die hem selfs een Engel bragt,
En 't wordt' er als wat groots geacht.
De water-sleessche stondt' er by ;
En dit was al de leckerijp.
33. Wel / wat sou my dan overgaen /
Dat ik my niet soo veel Gebraen
Niet slechts van koeken / maer van vlees /
En alles / niet vernoegd bewees !

34. De

34. De honger kost den mensch niet veel /
Maer d'eer sucht en een leck're keel.
Een ander kookt my somtijts iet /
Maer dat gebeurt soo dikwils niet /

35. En allerminst voorz my alleen /
Die met het minste ben te vreem /
En alle werk / dat my niet roer' /
Soo veel ik kan / hou van mijn vloer.

36. Geen spijse die my beter lust.
Dan't geen my hier best laet in rust /
En niet veel loopens en gedruis
Behoeft te bezingen in mijn huis.

37. 'k Eet alles wat my lust of smaek' /
Soo lang ik na niet anders haek /
En graeg van maeg / met mijn Gebraedt
My selve dus vernoegen laet.

38. Ik sett' daer op een dronkje Wijn /
Die van de slechtsle niet moet zijn /
Maer die het herte van een man
Verheugen en verquicken kan.

39. 'k Drink buiten maeltijt niet met al ;
Maer 't heeft by 't eten goede val /
Dat ik een glaesje twee of drie
My selven uit mijn Wijn flesch bie.

40. Niet dat ik ben tot wijn heel graeg,
Maer om de swakheid van mijn maeg ;
Tot koest'ring van mijn mag're huit /
Soo lepp' ik met verpoosing uit /

Psal. 104.
v. 15.

I Tim. 5.
v. 23.

41. Mijn dunne Biertje waamt geen borst ;
Het dient alleenlik voorz den dorst.
Al rust men hier niet staeg veel toe /
Men wordt goet Broot niet licht'lukt moe /

42. Al eet men 't zelv' ook dag by dag /
Dat hebb' ik hier van alle slag /
't Zp bruin of wit / of goe Biskuit /
(Daer blijft de mousse schimmel uit)

E 3

43. Met

14 W. SLUITERS

43. Met Votter / versch en van de Mey /
En haes wel drie of vierder ley.

Ik voeg'er myn in alles nae /
Dat m' hier niet daeglyks kookten gae.

44. Ik kies geen spijjs dan van sult slag /
Die 'k sonder toe-stel hebben mag ;
't Geen gaer gekookt leid in d' Azijn /
't Zp van den Os of 't jonge Swijn /

45. Het geen ik haest te braden weet /
Ofkout maer uit den Wijn-eek eet.
Wat m' uit een Eekjen eet / verfrischt /
En wordt gemack'lik aengedischt.

Ruth. 2
v. 14.
46. Dat 's kost / als Boaz hadd' ter hand /
Waer med' hy op sijn Kooren-land /
Slechts met wat Brood en met geroost /
D'oontmoed'ge Ruth verzaedt en troost /

47. Noch hebb' ik spijjs / die 'k warm en heet /
Ter blugt hier aen te rechten weet /
't Geen in een Timme Stoof-pot leid /
Die hier geduurig staet bereid

48. Met vleesch gesauft dooz Specerp /
Die 't van 't verderben lang bewyp /
Welk aerdig en voort-vaerdig dan
Mijn Pot en Schotel wesen kan :

49. Doe 'k maer alleen den deksel op ;
't Guukt heurig / geurig / vleesch en sop /
Dan / dunkt my / is mijn Casel rijk.
Indien dat ill / of mijns gelijkt /

50. Sich daer niet mede ijden kond' /
Het waer wel groote schand' en sond'.
Elias disch is niet ontbloot /
Als hem de Haven Vleesch en Broot

51. Toebreng'en daer hy eensaem sit /
En schept een frische dronk uit Crith.
Elisa slaet / op sijn manier /
Den groote Moes-pot haest te vier /

1 Chron. 17.
5/6.

2 Chron. 4.
38. etc.

Waer

2. Waer van die groote Godts-propheet /
Met sijn Propheete-soonen / eet.
Hij heest men weinig / als men 't oog
Heest dankbaerlik tot Godt om-hoog /
3. Die 't geest en zegent / dan is 't veel.
De Ziel-smaek gae doch voor de keel.
Woe dijkwils wenscht' ik / met gesucht:
Inlangs geleen / in onse vlucht /
4. Dat ik verlost uit fullk een nood /
Hier eten mogt een stukje Broodt /
In plaets van alle Bleesch en Disch /
Die 'k daeglyks / aen mijn vrienden disch /
5. Genieten mogt in overvloed!
Dou 'k nu dan dooz een los gemoed /
Op steets met leckernpen voen?
Aen: 't kan my vry wat minder doen.
6. Waer toe mijn disch soo overlaeu /
Dat ik my selve sou beraen /
En twijff'len / wat van allen my
Op 't smaeklijst of vermaeklijst zu?

II. P A U S E.

*Als op 't voorgaende.**Of: De Kroon is niet soo waerd en soet.*

G Enoegsaamheid is 't beste deel.

Wie veel begeert / ontbeert ook veel.

Ik heb genoeg waer toe de rest ?

Ik wil gevoed zijn niet gemest.

58. Waerom doch voor 't gewormt' in d'aerd'
Aen't lichaem soo veel vets vergaert ?
Hoe lecker gaet de Pier te gast /
Daers aan gemeste buiken brast !

59. De mensch / die soo veel spijs verdoet /
Wordt selfs een spys die Wormen voet /
O ! waer 't gemoeidt hier dooz verdoert /
En gulfs ge lust wat ingesnoert !

60. Een Beest weet maet in spijs en drank /
En wil / al prest men 't niet bedwank /
Niet meer dan sijn natuur hem raedt :
Leert noch een red'lyk mensch geen maet .

61. Geen dier is / na vervolg in al /
Van heel soo eng / van buik soo smal /
Geschapen / als de mensch. Dat hy
Dan ook van allen matigt zp.

62. Gedenkt / dat een geringe dis
De moeder van gesonheid is /
Daer gulsigheid en overdaet
De voester is van alle quaet /

63. Soo datse ziel en lichaem deert.
En doot'er meer dan't oorlogs sweert.
Deel leckerij beswaert de maeg /
En maakt de mensche loom en traeg /

64. Soo dat hy lust noch moet en heeft /
Noch na iet heerlijk tracht of street.
Het schip met ballast overlaen
Komt in 't gemeen te trager aen.

65. Soo

5. Soo 'k van twee quaden kiesen most /
Te veel of al te weinig kost /
Ik koos / tot soberheids gebruik /
Een holle voor een volle buikt.
6. Een holle buikt deugt noch tot iet /
Een volle buikt tot min als niet /
Dan tot ontsteking van de lust /
Die beter dient te zijn geblust.
7. Daer m' overdadig brast en slemt /
Daer gaet de vleesch-lust ongetemt.
Hoe veel aenlocking / wat gebaer
Lijdt d'onbesmette kuisheit daer !
8. Maer matigheid in spijs en drankt
Hout best het weeld'rig vleesch in dwank
Men vliegt veel lichter van der aerdt /
Indien de buikt ons niet beswaert.
9. Waerom de keel dan soo getergt ?
Waer toe den buikt soo veel gevert ?
Als ondertusschen 't eel gemoed
Daer by soo weinig wordt gevoedt.
10. Ik neem alsoo mijn vleesch slechts waer /
Als die niet geern' heel vleesch en waer /
Het voorbeeldt aller matigheid
Heest nooit op spijs veel toegeleid :
11. De spijs / die hem best kon voen /
Was dat hy 's Vaders wil mog doen.
Dat koos hy voor gesoon / gebraen /
Ook als hy elders was gelaen.
12. Het bleek wel / dat hy 't noo verdroeg /
Dat m' om hem soo te haerde sloeg /
En soo veel moeit had om de keel /
In plaets van 't beste zielen-deel.
13. Ik hou doch van geen leckertant /
Die / met een al te slaeffsch verstant /
Geen soeter smaek aen tafel heest /
Dan die de spijs sijn tonge geeft.

Joan. 4.
v. 34.Luc. 10. 40/
41/ 42.

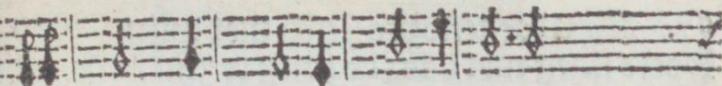
Pand. 14.
v. 17.

74. *Vol-op is alles toe-bereydt /
Daer Godt met spij's en vrolykheid
Het hert verbult. Hy zy gelyoest /
Die my daer van ook niet veroost.*
75. *Mijn disch is na mijn eigen sin :
Mijn Boek-kraem heeft de plaets half in /
Daer staen dan mijn gerechten hy /
Slechts op 't Herbet / aan d'ander zy.*
76. *En 't is met min bekommernis /
Dan / daer men 't Silver op den dis
Sorgvuldiglik in oder schikt /
En 't lange Tafel laken strikt ;*
77. *Daer soo nauwkeurig wordt gelet /
Waer elk gerechte wordt geset ;
Daer alles eerst het oog vermaekt /
Eer dat het eens de keel genaeckt /*
78. *En juist in sijn bpsond're leen
Moet na de konst zijn voorgesincen ?
Daer op de prijs van kostlijkheid
Met alle kracht wordt toegeleid ;*
79. *Ia daer men speurt in ieder dink /
Dat m' ook met eersucht eet' en drink' /
En moeit' hebb' / om na 't nieuw satsoen /
Soo wel als na behoef te doen.*

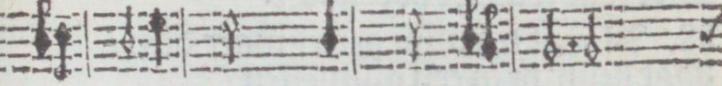
III. P A U S E.

*Als op het voorgaande.
Of: Jesu, fonteyne van vermaak.*

De keur van trotsche Tafel-praal /

Met alles wat / soo dom en blindt /

Der menschen dertelheid versint.

1. Ik hebb' in als mijnen gerak ;

Ik reken' alles tot gemak ;

En finde / na mijnen wensch en lust /

Op kleine rusting groote rust.

2. Mijn viertje / dat ik hebb' alleen /

Verwazmt my soet dooz all' mijn leen ;

Ik hebb' t soo geern' in mijnen gesicht.

Dat 's mee soo goedt als een gericht.

3. Wat helpt gebraedt van Tam of Wilt /

Als m' aen den disch van koude trilt ?

Ik weet / na mijnen geringe staet /

Door slaeffsche moeilikheden raet.

4. Men brengt my reis op reis alhier

Seen ketel voor mijn neus op 't vlier /

Men maect mijnen Vaten allegaer

Met eens ter week gemack'lik lilaer.

5. Onnoodig is 't / dat ik mijnen huis

Om 't een of 't aer deurloop of kruiss' ;

Ik hebb' alles by der handt soo fraei /

Mijn Branthonthout / Helder en Schappraei /

6. Mijn Water / dat ik met een kraen

Laet uit een rein Lampetje gaen /

Daer ik mijnen handen onder wasch /

En vaerdig spoelen kan mijnen glas /

Mijn

87. Mijn toegestopte flesch met wijn
Hoeft staeg niet voor de tong te zijn /
Als daer men roemers van een oort
Met eene teug set overboort.
88. Al wat tot mijn gerief maer dien /
Dat hebb' ik in een onmesien /
Soo dat ik / met satsoen en eer /
Hier nu kan wesen knecht en Heer /
89. Mijn woning is beknopt en kleen.
Ik hebb'er alles dicht by-een.
't Is alsoo licht eens omgetast /
Als iet aen Meit of Knecht belast.
90. Soo 'k nu en dan eens op moet staen /
Soo wass' ik onder dies niet aen :
Mijn lijf en leden worden stijf /
Soo 'k al den dag door sitten blijf.
91. Mijn werk dijt daerom even wel.
Sulk opstaen is voor my als spel.
Het stoort veel min een goe gedacht /
Dan spreken ; al waer 't noch soo sacht.
92. Al doe ik selfs mijn deur eens op /
Indien'er d'een of d'ander klopp'
Daer is geen schae / maer voordeel by /
Want niemand komt er dan om my.
93. Geen mensch set na mijn huis syn voet
Dan die my selve spreken moet.
Waer toe dan eerst door Meit of Knecht
My ieders bootschap aengesegt ?
94. Nooit gaf ik iemant door mijn meidt /
Maer althijdt door my selfs / bescheidt.
Nooit voerd' ik hier soo groots gebiedt /
Dat ik aen iemant seggen liet /
95. Mijn heerschap sit noch aen den dis /
Komt weer als 't na de maeltijt is.
Al jaegt men my van 't tafel op /
Of dat men my van 't bedde klopp'

96. In-

Eensaem-huis en Winter-leven.

21

Indien ik iemant wel mag doen /
kan al het ongemak vergoen.

't moeite / dat ik 's morgens hier
ontsteek mijn eerste licht en bier ?

Sulks hebb' ik lang al selfs gedaen ;
Liet daerom nooit mijn meidt op staen /
die hier soo vroeg geen werk en vindt /
dan datse slechts een draetjen spint /

Of maekt / met noodeloos geboen /
leen sich selve wat te doen.
Slaept alles vry van boven neer /
is ik wat vroeg ben in de weer.

De meeste stilt / en 't minst geraes /
dat ik selfs mijn bier op-blaes.
oo 'k 's nachts wil / dat mijn keerse brandt /
ik hebb' mijn bier-slag selfs ter handt ;

Daer kom ik mack'lik mee te recht.
Indien ik daer toe meidt of knecht
an 't bedd' afriep / dat hadd' geen aert /
n nauwliks waer 't de pijnne waert.

Mijn handt die selden sich ver-roert /
van als se slechts de penne voert /
voel ten minsten / datse leeft /
in tot mijn dienst vryfingers heeft.

Het zy / hoe 't zy / 'k hebb' minder moeit /
van of mijn vryheid was geboeid /
oo dat ik / reis op reis weer aen /
dijn dienst-boon achter aen moest gaen /

En sien in alle hoeken toe /
oe dat men 't maek' / of wat men doe /
Den zy van dienst-boon opgepast ;
Daer 't is / myns oordeels / meerder last /

Dat m'altijt haer op-passen moet ;
et welk een man te noode doet /
Dien 't al te slaeft dunkt sijn bemerk
Le nemen op soo slecht een werk /

105. En

105. En die sijn tijt te kostlijck kent /
Dan dat 's hier toe zp aengewendt.
Ik sou bp sulk een dienst veel-eer
Mp achten Knecht te zijn / als Heer /

106. En binden / (soo ik 't recht uit segg')
Deel meer werks in / als uit de weg
Ik moet alleen doch doen al 't mijn /
De rest sou slechts het hare zijn.

107. 'k Sitt' aen mijn disch nu als een Heer /
En ben aldaer van geen dink meer
Sedient / als dat ik selve dan
Mp na mijn sin best dienen kan.

108. 'k Hebb' eens voor-al / om last t'ontgaen /
Mijn winter-voorraet opgedaen ;
Doo dat ik niemant vroeg en laet
Hoew' uit te senden langs de straat /

109. Om mp te koopen dit en dat.
Ook woon' ik in soo fraep een Stadt ;
Men brengt mp meer te huis om niet /
Als ik'er immer koopen liet.

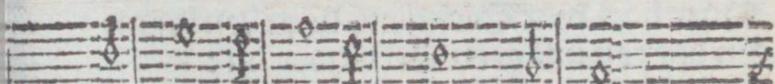
IV. P A U S E.

Als op het voorgaande.

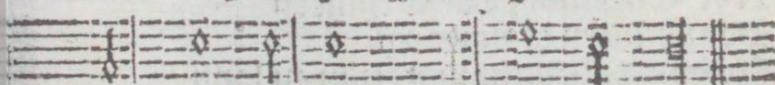
Of: Kom, laat ons met de Harders gaan.

Wanneer mijn Maaltijd is gedaan /
Dan moeter 't vrolyk zingen aen /

Zoo

Zoo dat het lude Psalm-geklank

Na meer verheugd/ dan spijs of drank.

III. Dan

111. Dan denkt' ik by my selfs alleen ;
 Hoe kan natuur ook zijn te vreem
 Met sulk een kleintje na haer sin.
 En rechte wijsheid met noch min /
112. Die al wat overtollig is /
 Wel achten kan voor hinderuis !
 Waer toe voor my soo veel beslag !
 Al't kookten / smookten / al den dag !
- Joan. 4.*
v. 32.
113. Ik hebb' een spijse / die ik eet /
 Die ieder-een niet kent of weet.
 Soo die my maer wel smaken kan /
 Wat vraeg' ik na 't al ander dan ?
114. Soo 'k / sonder veel gestoort te zyn /
 Dus by mag blijven by het mijns /
 Weet dat my sultas dan in der daet
 Voor eeten en voor drincken gaet.
115. 'k Ben met mijn kleintje wel gedient ;
 En komt my onversiens een vriend /
 Ik krijg'er licht noch soo veel by /
 Dat hy genoeg verzadigt zy /
116. Goe gasten binden licht haer deel /
 En quade gasten doch te veel.
 Maer in 't gemeen / soo als de waert /
 Zijn ook sijn gasten meest gaeaert.
117. Men neemt hier 't mijns al geern' in dank /
 En komt hier nooit om spijns of drank /
 Mits hier gants weinig is te doen
 Met 't geen alleen de buik kan voen.
118. Ik houd' hier nooit een drinst-gelag ;
 Maer hael wat Dichtjens voor den dag ;
 En daer en lust geen Teerbrouer an :
 Hy krijgt'er licht het buik-wee van /
119. En houdt de beste rymerp
 Voor lymerp of mymerp.
 Is dan 't Gedicht wat ruim en lank /
 Hy sit in eng en kort bedwank /
120. En

120. En overpeinst het middel vast
Om van 't geteem te zijn ontlast /
Ofs/ toest hp wat / hp raekt dooz' t rhm
Schier heel in slaep of half in swijn.
121. Hp denkt ; is dit hier 't best onthael ?
Dat komt geweldig slecht en kael.
Sulk Volkje gaet daer 't han-lit klapt /
En daer m' uit ander Daetjens tapt.
122. Al vloeid' een Dicht noch eens soo gladt :
Sp houden 't niet het vloepend nat.
Men krygt daer van wat meer in 't lijs /
Dan van mijn bullen en geschrif.
123. Doch wat ook iemand laekt' of prijs /
Ik hou doch huis op mijne wijs /
En schaff mijn spijs en drank met maet /
Maer al te nood' in overdaet.
124. Die geest en opset dat hp heeft /
Is immers waerdig dat hp leest.
Het hert is 't best gerecht van al /
Dat elke hier by my vinden sal /
125. Met nootdrust voorz gesonde lijen /
Waer med' ik altijt ben versien.
Nithheemsche Rost / van ver gebzagt /
Kom hier niet eens in mijn gedacht.
126. Sendt iemant my van selfs iet mee /
Dat / als wat raers / komt uit de Zee /
Ik neem 't in dank / en smaekt mijn mond /
Maer soo 't my niemant t' huis en sondt /
127. Ik dacht'er 't heele jaer niet om.
Soo dat het my heel vreemt voorz kom /
Als 't volk / dat geerne maeckt goe cier /
My vragen mag ; hoe maeckje 't hier /
128. Daer sulks niet wel te krijgen is ?
Als of een versche Berkel-vis /
Of wat ons Godt hier geeft op 't Landt /
Doch niet genoeg waer voor den tandt.

- ^{p. edit. 10.}
^{b. 17.}
129. Godt geest genoeg in ellie kust /
Daer m'eat tot voedsel / niet tot lust.
Met weinig is natuur verzaedt /
En daer ons die alleen toeraedt /
130. Dat krijgt en vindt men over-al.
Men is na 't overtoll'ge mal.
't Is enkel weelde die ons steelit /
Als by genoeg soo veel ontbreukt.
131. Men droomt nu 's nachts van leckerheid /
En 's daegs is 't op den disch bereid.
Men wil in ordning sien geschikkt
Al wat m' op 't land en zee verstrikt.
132. De lust / nooit van versoeking bry /
Wordt aengehitsst dooz leckerup.
Met moeite leert men overdaet /
Die beter ons t'ontleeren staet.
133. O mensch/ leer/ 't geen een Christen voegt.
Met weinig wel te zijn vernoegt.
Is iemant al wat rijk van goet /
Die denkie / dat men leven moet
134. Niet na sijn wellust / maer na reen.
Die al te veel heeft / send' iet heen
Na 't Volkje dat geen munt of kruis /
Noch Brood noch Boter heeft in huis.
135. Die / altijdt met wat nieuws vermaekt /
Schier selfs niet weeten / wat haer smaekt /
Zijn doch met al haer leckerup
Niet half soo wel te vseen / als wyp.
136. Het Volkje dat voort koopt en snoept
Wat langs de straat de Hoeper roept /
En baerdig is met 't hoogste bodt /
Blyst altijdt op wat nieuws versot.
137. 't Is met verwond'ring aen te sien /
Hoes / in de Steen / ter Merkten bliken.
Dan dingt en dringt'er / d'een vooz d'aer /
Als of men uitgehongert waer.

V. P A U-

V. PAUSE.

*Als op het voorgaande.**Of: O jefu! uw' gedagtenis.*

139. Al waer 't veel slechter en veel min /

Soo sie 'k'er doch een zegen in.

Men leeft niet slechts by brood en spijs /

Maer / op een ongemeene wijs /

140. By alle woord uit Godes mont /

Het welk ons kracht en leven gont.

Hoe salig is hy die dit weet !

Ik leev' hier niet / op dat ik eet' /

141. Maer eet' hier slechts op dat ik leeb' /

En 't vleesch sijn noodig voedsel geev' :

Want spijs en drank houdt hier beneen

Der menschen lyf en ziel by-een.

142. Daer toe sy 't voedsel dan gebruikt ;

Tot dat men dees' ons' oogen lukt /

End'ed'le ziel verhuisen gaet /

Daer s' eeuwig haer by Godt verzaedt /

Mattæ 4.
v. 4.2 Cor. 5. 1.
Ps. 16. 11.

F 2

143. En

Luc. 22.

v. 30.

Psal. 36.

v. 9.

143. En eet en drinkt / staeg eben frisch /
 In volle wellust / aen sijn disch ;
 Daer al des weerelds leckerny
 Is enkel snot en vuilnis vp.

Openb. 19.

v. 7. 9.

144. O treff'lyk onweerdeerlyk mael /
 In 's hemels hoog verheven sael !
 Wie hoop heeft dat hy eens aldaer
 Aensitten sal met Christus schaer.

Matt. 8.

v. 11.

145. En niet sijn nieuwe vreugde wijn
 Soo heuglik sal beschonken zijn
 Van sijn nooit toegesloten handt /
 Wat leit die hier een leckertandt /

146. En maekt / uit weeld en dertelheid /
 Ind'aerdsche kost veel onderscheid ?
 Dooz dit bedenken vind' ik nooit
 Een disch soo sober of berooit /

Luc. 10.

v. 8.

147. Of keer'er / na mijn Meesters wet /
 Het geen'er my wordt voorgeset.
 Segt / wie my ooit ter tafel nooddt /
 Daer ik met Boter en grof Broodt /

148. Of met een Eitje versch gesoon /
 Of diergelyk my aengeboon /
 Niet alsoo wel te vreden zp /
 Als offer was van alles vp ?

149. Ik han by Scherp-bier / als by Wijn /
 Indien't te pas liomt / vrolijk zijn /
 En rijkt'lik teeren als een Graef.
 Ik ben doch van mijn buik geen slaef /

150. Hoe sou dan nu mijn eige dis /
 Waer op veel meer dan nootdrift is /
 My niet vernoegen ? Eer dunkt my /
 Dat alles noch te heerlijk zp /

151. Dan datter iet ontbreken sou /
 Soo lang ik full een tafel hou'.
 En waerlik hebb' ik overvloet
 Waer voor ik Godt steeds danken moet.

152. O pdel-

152. O pdelheid ! o quaed gebruik /
Dat meenigmael om eene buik /
Die soo gantsch licht kan zijn gevoedt /
Het heele huis vol werksg zijn moet !

153. O pdelheid ! o quaed gebruik /
Dat meenigmael om eene buik /
Die 't al weer draegt na d'heim'likheidt /
De konst met kost om win-prijs pleit !

Matt. 15.
v. 17.

154. O pdelheidt ! o quaed gebruik !
Dat meenigmael om eene buik /
Dan sult een korte lebens hoop /
Een huis vol volks den aem afloop !

155. Hier wordt niet veel in huis gedaen /
Door spijs en buik / die 't saem vergaen /
En noch veel minder werksg gemaekt
Door 't geen alleen het ooge racht.

Coz. 6.
v. 13.

156. Waer toe 't gewasch / geplasch / geplaer ?
Waer toe al 't boenen / voor als naer ?
Al 't vagen / ragen / al 't gewijf /
Dat geen ding ongeplaegt en blijf ?

157. Al 't schrobben / robben / sonder endt /
En alles van sijn plaets gewendt /
En dit soo dag by dag weer aen /
Hoo dat het nimmer is gedaen ;

158. Het hoeft soo net niet dat het kraekt.
Het hoeft soo rein niet / dat het blaekt.
Een stofje maekt ons niet verbaert.
Wy zijn doch selve stof en aerd.

159. Soo m' hier of daer wat spin-rag siet.
Het hangt ons in de mond nog niet.
Men bruikt het hier als sachte zp /
Indien men in de binger syp'.

160. Het is daer toe te wonder goed :
Het stilt en stolt terstont het bloed.
De Spinne-kopp' heeft doch den los /
Dat s' ook is in een Koninkg Hof.

Spruk 20.
v. 28.

161. *S' is self van 's Koninks disch niet wijdt /*
Al schuist s'er achter schoon Capyt.
De Vloeren zijn alhier doorgaens
Doch niet op sijn Italiaens /
162. *Die 't minste vlekje smeert en deert.*
't Is hier slechts besem-schoon gekeert.
'k Hou niet van Lien / die / al te huis /
Een Afgodt maken van haer Huis ;
- Exod. 3. 5.
Jes. 5. 15.
163. *Soo dat m'er / als in 't Heiligdom /*
Met uitgetogen Schoenen kom.
Noch in ge braek / noch in gebrek /
Blijst sinlikheid in haer bestelt :
164. *Soo dat ik middelmaet bewaer /*
Niet al te mozig noch te klaer.
't Is hier bewaert voor Ven Sp !
Endat is al genoeg voor my /
165. *En elk die niet te nauw en siet.*
Het blinkt'er noch en stinkt'er niet.
Dat iemant sich hier stoor' of stoot'
Aen nettigheid / heeft nu geen noot.
166. *Het is mijn Buuren slechts gelijk ;*
En / soo men 't deur en deur bekijkt /
Sy mogen niet my overweg.
Op pracht en valt'er geen geseg.
167. *De Meid komt daegs een half uur hier :*
En voorts en isser geen geswier
Van eenig Huis- of Keukens-werk.
De stilheid is mijn oogemerck :
168. *Die hebb' ik hier in dese staet.*
Ik hooz geen praetjens van de straat.
Wat d'een of d'aer al doet of seid /
Daer my niet aengelegen leid.
169. *Wat raekt my ieder beuslerp ?*
Ik hou mijn huis te geerne bry
Van vd'le straat-en meule maer.
Die weinig nut is / of niet waer.

170. *Klap-*

Eensaem-huis en Winter-leven.

31

170. Klap-woorden / die ik niet bemin' /
En draegt men hier noch uit noch in /
Waer menig huis daer van ook by.
Het bragt meer rust en vrede by.

VI. PAUSE.

Als op het voorgaende.

Of: O Jesu! waare Vreede-vorst.

The musical notation consists of six stanzas, each with four lines of lyrics. Each stanza is set to a single-line musical staff with vertical bar lines. The notes are represented by various symbols: circles, squares, triangles, and crosses. The first three stanzas begin with a circle note, while the last three begin with a square note. The lyrics are as follows:

- I k min de welvaart van het land /
- Maar hunker na geen Post-kourant :
- 'k Hoor liever 't geen datoudt en wijs /
- Dan 't nieuw' en heel onseker is.

172. 'k Hoor 't quade voor sijn tijdt soo noo ;
En diskwils volgt de kreup'le boo.
Op goede tyding achter aen /
En segt ons / hoe 't er zy gedaen.

173. Mijn byheid is mijn macht en recht.
Ik hoeb' geen dienst van meid of knecht ;
Waer in ik my geluck'ger acht /
Dan een die steeds wordt opgewacht

174. Van soo veel dienaers om sijn dis /
Dat elke om 't eerst gedienstig is.
By schijnt geluckig voor de lien /
Die soo veel booden mag gebien.

F 4

175. Maer

175. Maer diese niet van doen en heest /
Heg / of hy niet geruster leeft ?
Een Prins heest noodig als den dag
Deel dienaers van verscheide slag ;
176. Maer diese niet behoeft / dunkt my /
Dat wel te recht een Konink zp.
Niet daer ik soo by groet en bloei /
Als dat ik my met 't mijne moei.
177. En na mijn eigen keur en wil /
My selfs vermaiken kan in 't still /
Die sich af-sondert van 't gewoel /
Heest iet begeerlyks tot sijn doel ;
- ^{Proverk. 18.} 178. Hy mengt sig in een wijs bedrijf ;
^{v. 1.} Dat eeuwen lang bestendig blijf /
Dit soek' en jaeg' ik / vroeg en spa /
Na mijn geringe kracht ook na.
179. Geloof my 't hebb' geen ander wit
In al mijn eensaemheid / dan dit.
Soo 't ben vermoeit / ik sing' of dicht'
Het welk te saem vermaekt en sticht.
- ^{Proverk. 14.} 180. Ik maek heel weinig werk van vreugd /
^{v. 13.} Die niet en sticht / maer slechts verheugd.
Vreugd sonder stichting geest het hert /
Ook midden in het lagchen / smert.
181. Nooit ben ik minder eensaem / dan
Wanneer ik eensaem wesen kan.
De ziel heeft dan haer onderhoudt /
Waer mee ? op 't allerlieslikst kout.
182. Kan sulk een zijn gesegt alleen /
Die al den dag rondom sich heen
Heeft soo veel wijse mannen staen /
Waer med' hy mag te rade gaen /
183. En op'nen hun verborgen schat
Verspreidt op elk gelettert bladt ?
H U I S - R U S T E L U S T M Y altijdt W E L L ,
Doo dit geselschap my versell'.

184. Woer

184. Hoe seer ik my na stilheid sett' /

Noch wordt ik al te veel belet:

Soo verr' is 't / dat my 't stille zijn

Sou strecken tot verdriet en pijn.

185. Hoe lang ik t' huis dus eensaem zp /
Is maer een kort vermaek voor my.

Trekt van mijn leven eens den tijt /

Die 'k in mijn aupt / daer buiten slijt /

186. En binnu / tegen dank en wil /
Met iemant / die my ophoudt / spill' /
Wat schiet er dan / na uw vermoen /
Deel over tot mijn vyp verdoen ?

187. Wanneer ik dan een Winter-dag
Tot mijn belieben hebben mag /
Hoe ouverdrietig / ja hoe soet
Moet die dan zijn voor mijn gemoed !

188. Het is een ongeluckig man /
Die by sich selfs niet woonen kan ;
Die voor sich selve vreest en schrik ;
En nooit sijn geest alleen verquit /

189. Maer al sijn vreugd moet in 't gedruis /
Der wereld soeken huiteng huis.
Ik weet geneugt / in dees mijn staet /
Die 'k niet kan halen van de straat.

190. Met boeken / en goed schrijf-gerak /
Verlust ik my op mijn gemak.
Ik hebb' aldus veel min gebrek
Dan een die geld vergaert als drelt /

191. Het welli der wereld is en blijst.
Hoe wel men 't soo veel los toe schrifft.
Een vroom / een vyp en bly gemoed /
Dat is mijn schat / mijn geld en goed /

192. Maer med' ik / als ik pover schijn ;
Soo rijk als 't water diep kan zijn.
'k Hebb' dus meer vreugd / dan die sijn tpt
In 't ongestuimig tap-huis slijt /

193. Altwaer men / met den bek in 't nat /
 Geen drooge blijdschap kent noch vat ;
 Daer blyde dolheid van een ure
Prover. 14.
v. 13. Eindt in berouw te lang van duur.

VII. PAUSE.

Als op het voorgaande.

Of: Twee Versen voor een.

Wie zig ter hooge Schoole geeft.

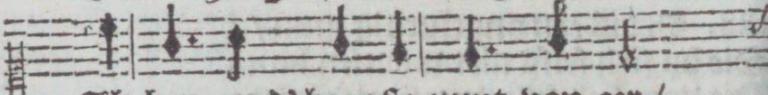

Psal. 49.
v. 18.

'k Benig oock niemands eer en staat /

Die in het graf niet met hem gaat :

Ik ben op d' hoogste punt van eer /

Indien ik maer / gelijk een Heer

Mag heerschen / over snoode lust /

En al wat d'ed'le ziel ontrust ;

Soo 'k moedig onder voet mag treen

Den trots van 's weerelds ydelheen.

196. Ein/

Eensaem-huis en Winter-leven. 35

196. En / verr' van 't weereldsch eer en staet /
Mp hier in 't mijn vernoegen laet.
Ik laet een ander zijn gevoel.
En kies de stilheid voor 't gewoel /
197. 't Gewete blijft dus best in vree.
Hoe vryer dan / hoe blyer mee.
Ik kan / hier in mijn element /
Al isser schoon geen mensch ontrent /
198. Noch snook Tabak/ noch Wijn of Bier /
Wel lustig zijn op mijn manier ;
Het welk noch mp noch and'ren deert /
En daer geen geld in wordt verteert.
199. Doo 'k anders geen verdriet en hadt /
Als 't geen ik uit mijn stilheid vatt' /
Ik sou maer weinig zijn ontstelt.
Al wat mp meest ontrust-en quelt /
200. Dat komt van buiten in mijn huis.
En dan is 't noch mijn meeste kruis /
Dat sulks mp soo belet in 't goe /
Het welk ik hier in stilheid doe /
201. En dat mijn werk niet minder vreugd
Ook geeft te minder vrucht en deugd.
Doch 't eigen onbevoegt gewiss' /
Dat van niet quaets bewust en is /
202. (Dewijsl mijn eenig oogemerkt
Godts eer en stichting van sijn Kerck
In alles is) segt dan in 't still'
Tot Godt; HEER SUS LUST MY U' WILL',
203. Men sie / in allerhande quaed /
Op Godts bepaelde wil en raed/
Die 't eind'lik al ten besten keer /
Soo dat ons geen verdriet en deer.
204. Dan ga ik in mijn plicht weer voort/
Schoon niet soo wacker als 't behoozt.
Ik denkt'; al lijd' ik wat verdriet /
Wat niet en suurt / dat soet ook niet.

v. Pet. 3.
v. 16.
Handel. 24.
v. 16.

Amos. 3.
v. 6.
v. Pet. 4
v. 19.
Rom. 8. v. 28.
37/38/39.

205. Al

36 W. SLUITERS

205. Al is all' ongeval geen vreugd /

Men maekt wel van de nood een deugd /

Een Christen / wat hy immer ly /

Kan droebig zijn / doch altydt blij :

^{2 Cor. 6.}
^{v. 10.}

206. Indien de weereld hem eeuw stoot /

^{Col. 3. 2.3.} Hy moet de wereld zijn als doot /

De wijl met Christus in sijn Godt /

Verborgen is syng levens lot.

207. Wil 't hert dan noch niet zijn te vrezen

Ik sing'er al mijn best dooz heen /

Het lust my dan / of 't lust my niet /

Met d'een of d'ander Psalm of Liedt /

^{Ephes. 5.}
^{v. 19.}

208. Die soo verr' komt / dat hy sijn hert /

Met al sijn ingekropte smert /

Waer dooz 't sich voeld' als in de klem /

Al singend' / en niet luider stem /

209. Voor d' herte-kennet draegt en klaegt /

Vindt al sijn quelling schier verjaegt /

Soo dat hem dunkt / hem sal voortstaen

Geen zee van ramp te hooge gaen.

210. Gesang en spel / dat zielen trekt /

^{1 Sam. 10.}
^{v. 5.}

Dat selfs Propheete-geesten wekt /

En baerdig maekt hun traeg gemoet /

Is doch voor my te wonder soet /

211. Mijn hert moest versten / soo 't somtijts

In soo veel moeislikheids en strijds /

Sich selfs niet door gesang uit goot.

^{Psalm 62.}
^{v. 9.}

Men singt sijn felsste vrant doot,

212. Soo 'k dooz geen Sang kon zijn verheugd /

Iki hadd' op aerden weinig vreugd ;

Maer waer ik ben / of waer ik kom /

Verselschapt my die vreugd al-on /

213. Doch allermeste hier in mijn huis

Soo by van 't woelig aerdsch gedruis /

Alwaer ik schroomloos / dag by dag.

Mijn stem by uit verheffen mag /

214. Ver-

14. Vermits 't een dwaes / die haet en smaet /

Hier niet kan hooren op de straet.

Doo doe men hier het geen hier-na /

Doorz 't vreugdenrijck Halleluja ,

Openb. 19.
v. 1, etc.

15. In eeuwigheid sal zijn het werk

Dan Christus uitverkoren Kerk.

Dit 's vreugd / die 't hert nieuw leven geeft /

En die de Weereld niet en heeft.

16. Het meeste Volk weet hier niet van /

Dat nooit schier smaelik singen kan /

Dan vol en dol door bier of wijn.

Maer ik moet nuchter vrolyk zijn.

17. 'k Hebb' heele stapels hier in 't still' /

Dan alle Sang-stof tot mijn will'.

Soo 'k Davids Harp dan recht mag slaen /

Moet haest de boose Quael geest gaen.

z Dam. 16.
v. 23.

VIII. P A U S E.

Als op het voorgaande.

Twee Verſen voor een.

Of: d'Onnoſle ziel, die flegte maagd.

Hoe voelt men zig van heil omringt /

Als 't hert zig uitten treuren zingt !

Waer troost en vreugd in 't hert kan zijn /

Word alle quelling medicijn.

219. Mijn

219. Mijn werk gaet vast tot d'abond heen :
Dan ga 'k besoeken dees of geen' /
Die na mijn komst wel selfs verlangt /
En my niet sulk een lust ontfangt /

220. Dat door het vriendelijkt gelaet
Mijn hert in 't lijs my open gaet.

'k Ge-

Bewijjs dan / hoe ik daer ook soet
En openhertig wesen moet /

21. En geerne zijn mag by de lien ;
Soo datse by de Haers wel sien /
Dat al mijn stilt' en eensaemheid
Niet spruit uit suer en stuer beleid :

22. Want schoon ik veelthds eensaem ben /
Den niet ook hoe 'k gemeensaem ben /
En aan het volk / waer by ik woon /
Op nummer-meer on-minn'lyk toon'.

23. Al is soo veel geselschap juist
Ushier niet steeds by my gehuist /
Zehoev' ik daerom met verdriet
In eensaemheid te zyn ? gantsch niet.

24. Ik hebb' geselschap over hoop /
Dok sonder dat ik verre loop /
Hier by mijn Volk soo menigmael
Als ik 'er ooit na tracht of tael :

25. Dat weet my mijn besoeking dank /
En 'k sie de ryge noch soo lank /
Dat ik bekommert ben om tpt /
Hoe 'k noch eens komen sal soo wpyt.

26. De Winter-dagen zyn heel kort ;
Soo dat nu 's daegs niet veel en wordt
Dan mijn besoeken hier en daer /
Ten zy het by de Kranten waer /

27. Of daer de saek geen uptstel lydt.
Waer 's avonds is 't de rechte tijdt.
Mijn Volkje / dat hier woont op 't Lant /
Is 's daegs wel hier of daer van kant /

28. Maer 's avonds vind' ik groot en kleen
En ieder Huis-gesin by-een.
Dan rust elk met gemak by 't vier' /
Soo dat hy mijn geselschap vier' /

29. En vyper by my sitten mag /
Dan in sijn arbeid op den dag.

Hi Neem

- 'k Neem die gelegenheid dan waer /
En ga / met lust / dan hier dan daer.
230. Wanneer ik dit besoek dan doe /
Men rust my geen Lanteerne toe /
Soo groot en swaer / dat schier daerom
De meid haer gantsche lichaem kronum /
231. Of d'arm moet setten in haer zp /
Eer dat s' haer dooz de swaert' ontgip' /
En dan weer hebb' van doen een uur /
Eer dat s' haer blanke bodem schuut'.
232. Ik ben al meest gewent te gaen
Byt blinkien van de lichte Maen /
Soo haest die maer van 's hemels trans
Verschijnt met d'allereerste glans /
233. En lyd als dan / om pracht of staet /
Geen ander licht voor my op straet.
'k Ontsteek geen Keers voor Son of Maen /
Soo 'k by haer licht kan sien en gaen.
234. Of schijnt aen 't hemels hoog gewelv
Geen held're Maen / soo vatt' ik self
Mijn kleine Diebe-luchtje ras /
Met eene Keers / en een Gelas /
235. En ben daer van heel wel geleidt /
Dermits al 't licht sich voorwaerts spreidt /
En trekt sich t'saem / recht voor mijn treen /
Niet achter of rontom my heen.
236. Al wat dooz weinig wel geschiedt /
Hoeft sonder noot dooz meerder niet.
Ja 'k ben daer van gedient veel meer /
En stappe daer mee voort veel eer /
237. Dan of myn gang moest na den tredt
Der Luchte-dragers zijn geset.
Men heeft doch hier voor Knecht of Meid
Geen voor- of achter-huis bereidt /
238. Waer in men haer soo lang doe gaen /
Tot dat haer Heerschap op sal staen.

E

Eensaem-huis en Winter-leven.

41

En dat men haer te saem met my
sou setten in die selve ry /

39. Dat hadd' geen val; en 't huisgesin /
Dat ik besoek / sou dan te min
My openen haer vreugd of smert /
Of watter meest leidt op haer hert.

40. Men is doch weerzijds geern' als dan
Soo openhertig als men kan.
Vaer soud' ik ooit verselschap zijn
Soo soet en wel als by de mijnen?

41. Die raekt ons nu te meer aen 't hert!
Om dat wy met verdriet en smert /
Zijn van maskaer verstrooit geweest;
Doe 't noch verquicken kon mijn geest!

42. Indien ik d'allerminste maer
Dan dit geselschap wierdt gewaer:
Doe 'k nu en dan / uit liefdens drift /
Mijn volk besocht met brieven en schrift;

43. Ja doe wy weerzijds herinden; Ach!
Die eens beleven mog dien dag.
Dat wy maskander hier ter stee
Weer sagen in goe rust en vree!

44. Is 't vreemt / dat dit geselschap my
Dus aengenaem en heuglijk zyn?
Ik sie / dat onder haer elk-een
My ongebeinsd'lik minn' en meen' /

45. Gelyk als ik met hert en sin /
Dok haer al t' samen meen' en minn'.
Schoon 't ongeacht schijn of gering
Aen een verwaende stedeling /

46. Die 't al na staet en baet weerdeert /
En met sijn minder noo verkeert /
Ja vraegt / wat eer / of leer / of nut
Door my is in een leemen hut /

47. By volk niet van deurtrapt verstant /
Maer in haer eenhoudt op het lant;

G

Soo

Soo acht' ik 't nochtans als wat groots /
En hou my hier meer buiten schoots

248. Van jalouſy en vinn'ge nijdt /
Soo datſe my ſoo licht niet bijt' /
Maer ſlechts van elders / en van verr' /
Haer ſchen-bek tegen my opſperr':

IX. PAUSE.

Als op het voorgaande.

Of: 't Zy waar ik ben, of waar ik kom.

* I Sook niet ſonder nut of leer /

Soo ik hier dus met mijn Volk verkeer :
Haar ommegang leert my mijn pligt /

En zp zijn weer door my gestigt.

250. Als ik met dit geselschap praet /
Weet / dat my ſukkis aen't herte gaet /
Veel meer dan daer men / na de konſt /
Met hooge woorden / ſonder jonſt /

251. My op ſijn grootsch feesteert en eert /
En honig om de lippen ſmeert.
Wat uit het herte komt van daen /
Moet immers meest ter herten gaen.

252. Ja

252. Ja 'k breng wel uit de slechtste kluig
De meeste vrucht en vreugd weer t' huis;
Mits / sonder stoot / de tijdt daer meer
Met stichtelijck gepraet passeer'.
253. Sp willen lieft zijn onderrecht
Die dus eenvoudig zijn en slecht.
De troost heeft op haer ziel meer vat.
Sp roemen van geen aerd sche schat /
254. Noch van haer staet / of geld en goed /
Maer zijn verneert dooz arremoed /
Daer dooz ik haer en mijn geluk
In haer' en mijne ziele druk' /
255. En leer' te samen haer en my /
Hoe 's menschen rijkdom niet en zy
Belegen in veel tijdljyk goed /
Maer in een welgestelt gemoed ;
256. En / dat hy rijk is / die / vernoegt /
Sich na sijn armoed' heeft gevoegt.
Maer isser ergens een wat meer
Verhoogt dooz rijkdom of dooz eer /
257. Daer spreekt m' al veel van geld en winst /
Of waer 't win-suechtig hert op pinst.
Velaeſ ! 'k vergeet my ſelfs daer wel
Dooz veel onvrouwbaer aerdſch gerel ;
258. Soo dat ik namaels in mijn geest
Gedenk; hoe ben ik daer geweest /
En hebb' on-nut mijn tijdt verpraet
Met 't geen dat my niet aen en gaet !
259. Men is best in een arme hut
Door 's werelds pdelheen beschut;
Het goe geweten houdt daer by
Sich best van 't pijnlyk wroegen by.
260. Al wordt my daer dan op mijn hant
Geen groote hoemer wijn geplant /
Haer liefd' en lust tot my en 't myn'
Verheugt er my veel meer dan wijn.

W. S L U I T E R S

44. 261. Wie uit een goedertieren aert /
My slechts een stoel zet by sijn haert /
Al is 't geset van stroo of tien /
Behoeft my anders niet te bien.
262. Noch hebb' ik vrienden hier rontom /
By welk' ik ben heel wellekom :
Hoo my de tijdt hier viel te lang /
Ik nam tot haer wel meer mijn gang.
263. 'k Heel ondank / soo 'k dus lange dzael ;
En hier soo vast blijf als een pael ;
Hoo dat men my by-wijlen vraegt /
Of my haer vriendschap niet behaegt /
264. Om dat ik s in soo lang een tijdt
Niet eens hebb' met myn komst verblydt.
'k Weet soo 't geselschap laet en vroeg /
Hadd' ik daer toe slechts tijdt genoeg.
265. Want geen ding kom' ik meer te kost
Als tijdt / waer aen 't my immer schoort.
Steeds blijft'er noch iet ongedaen /
Al bang ik dag by dag weer aen.
266. Deel sticht'lijks hadd' ik noch wel voor ;
Maer raek'er / na myn wensch / niet dooz ;
Hoewel ik somtijds al wat winn' /
Ik steek'er noch ten hals toe in.
267. My komt dan geen ding vreemder voor /
Als dat ik somtijds leggen hoor ;
Ja wel ! hoe lang moet u te tijdt
Daer vallen / daer g'alleene zijt !
268. 't Is steeds by elk het out gesang ;
Wat valt u nu de tijdt wel lang !
Daer ik veel meer my selve quell' /
Dat alsing my de tijdt versnell'.
269. Mijn tijdt die valt my / laet en vroeg /
Noch veel te kost / nooit lang genoeg /
't Is of se my te post onrijdt.
Ik hebb' alhier meer werk dan tijdt.

270. In

270. Indien dan nu mijn staet u deer? /
Beklaeg mijn tijdt-verlies veel-eer;
Dernits mijn hert na tijdt-winst held
Gelyk de Preckhaerd na veel geld.
271. 'k Mag in geen dingen gierig zijn;
Ik spaer voor vrienden brood noch wijn:
Maer wat de tijdt raekt / ik beken/
Dat ik daer mee recht gierig ben.
272. Ik hebb' het geld niet over-hoop/
Maer / wasser tijdt voor geld te koop/
Ik gaf daer voor het beste goud;
Dat iemant in sijn spaer-pot houd.
273. Daer is geen schat / na-by of wijdt/
Te schatten tegen d'edle tijdt.
Wie dese schat verquisten gaet/
Of sich soo licht ontstelen laet /
274. En krijgt hem niet geen moete weer/
Als wel verlooren geld of eer.
O menschen kint / weerdeer den tijdt?
't Zp watge doet / gp raekt hem quijt.
275. Hy gaet soo wel met boerterp/
Als met gewichtig werk voor-by.
Doet alles met een wack're hand/
Mits geen gebrukt van kloek verstand/
276. Noch werk / noch wijsheid noch veraedt
In't graf is / daar gp heneng aet.
Wie tijdt wil achten als iet groots/
Besies / als hy s' in d'uur des doots /
277. Wanneer s' hem is geheel ontvlucht/
Sal deerlik na-sien niet gesucht.
O! konden doch soo wel de lien
Haer kost' aenstaende tijdt besien /
278. Als wel die nu verstreken is/
Wat schrik / wat al bekommernis
Sou zijn in't binnenst haers gemoets/
Om s' aen te leggen tot iet goets!

Piedik. 9.
p. 10.

279. Maer eer men dit te weten kom /
 Men is versleten ; d'uur is om.
 De dood legt menig' in de kist /
 Eer dat hy van wel leven wist.

Dichtk. 8.
 280. Het is een wijs voorzichtig man /
 Die tydt en wijse kennen kan ;
 Die tydt vergaert en wel bewaert /
 Als 't beste dat hy vindt op d'aerd /

281. Soo dat hy voor geen Konings kroon
 Sijn tydt verruild' / al kond' hy schoon.
 Elk uurken zp al sneeg betrapt /
 Eer 't sonder vrucht ter vlucht ontsnapt.

282. Men neem' een ieder dag soo waer /
 Als of 't ons' heele leben waer.
 Men kamp' met snelheid van de tydt /
 Dooz 't snel gebruik der selb' / om strijd.

283. Dien 't volk onnut veel tijds ontroost.
 Verliest meer als hy wel gelooft.
 'k Ben blyde / dat de Winter my
 Van menig tydt-dief nu bevry'.

X. P A U S E.

Als op het voorgaande.

Of: Gy die uyt 's weerelds droom ontwaakt.

Twee Versen voor een.

H Et Stee-volk wil nu niet van Stee/
 Bevreest voor buren / houd' / en snee:

Het

Het weet op 't land nu geen plaissier /

En denkt wel dat nu niemand hier

Kan leeven / dan niet groot verdriet.

Op seggen ; 't 't isser 's Somers iet :

Maar wie is 't / die by Winter-dag

Op sulke plaatsen harden mag ?

186. Daer ick my selve vast verblyp' /

Die hier nu sitten mag soo bryp /

Op dat ik dag by dag ver-richt' /

Al wat my selfs en and'ren sticht.

187. Of 't buiten mottig is / of kout /

Ik hebb' hier droog en luchting hout /

Dat fraei geschelt is en gekloost.

Dok schijnt de Veen-son my voor't hoost.

188. Waerom ik 't in de Winter hier

Wel harden kan op mijn manier.

De tydt verleent my nu meer ionst.

Daer wordt niet half soo veel gebonst /

189. Als in de Sommer / voor mijn deur /

Daer dooz de dag krijgt scheur op scheur.

Wat is een winter-dagje soet
Dooz een die sich voor luiheid hoedt !
290. Die meer in stilheid sich verblijdt /
Dan een die sulk een dierb're tijdt.
Op 't glad bevrosen ps of snee /
Verjaegt met paerd en nazre-slee.

291. Doe

91. Doe ik eens een uitvlugt na de Steen /
Geschiedt al om gewicht'ge reen.
Is somtijts om mijn naefte bloet /
Dat my daer by sich hebben moet.
92. Wie kan sich dat geheel ontslaen ?
Het bloet dat kruipt daer 't niet kan gaen.
Daer soo 'k nu in een Stadt eens toes /
Het is uit noot / of groot behoef /
93. Om dat het dan aldaer voor my
Soo druk is met de druckery.
Ik ben niet sinlijck in mijn huis /
Daer hebb' mijn werk graeg net en pluis /
94. Dat voor elks oogen komen moet /
En blijft als 't is / 't zp quaet of goet.
De druckers proef heeft vaek een fout /
Die niemand licht bemerkit of schouwt /
95. Dan selfs de maker van 't geschrift /
Die alles op het nauwoste sift /
Of vindt iet onfatsoenlijks uit /
Dat door geen tekens wordt beduidt ;
96. Waerom hy selfs daer by zijn moet,
Als 't leste bladt ten einde spoedt /
Moet somtijts daer iet by of af /
Dat nooit een vreemde nam of gaf.
97. Indien 'er haest is by mijn werk /
Soo moet de drucke drucker sterke
Geport en aengedreven zijn ;
Of ander werk gaet voor het mijne.
98. Dan moet ik tot de binders gaen /
En selve met haer overslaen /
Hoe best mijn werk gebonden zp /
Of hoe veel dat men eisch van my
99. Voor hoorn' of slechte schapen-bandt,
It Maek met haer klaer den achterstant.
Om sulk en diergelyk ver-eisch
Is 't dat ik na de Steden reis ;

30 W. S L U I T E R S

300. Geloof my / vrienden / dat ik daer
Om ander reen niet hen en baer'
Het Stadsch bedrijf geest my geen vreugt /
Maer wan-lust en veel ongenuugt ;
301. Waer van soo klaer gelijk de dag /
Mijn B U I T E N - L E V E N tuigen mag /
Het welk ik ongebeinsd'lik schreef /
Soo als mijn geest my daer toe dreef /
302. Voorz al niet anders als ik 't meen.
Daer gaet het lant my voor de Steen.
Wie tijdt weerdeert / en dicht en schrijft /
Heest nooit meer vreugt / dan als hy blijft
303. Gantsch afgesondert / by sijn werk /
En in sijn selfs bepaelde perk.
Ik waer wel mal / soo 'k om plaisir.
Ging in de winter-tijdt van hier /
304. Daer selfs geen soete Somer-dag
My licht'lik toe bewegen mag.
'k Weet met mijn geld wel beter keer /
En met mijn kost'le tijdt noch meer /
305. Dan dat ik die met reisen quist /
Als of ik daer geen weg mee wist.
'k Hebb' meer vermaelis in huis alleen
Dan 'k weet te halen in de Steen /
306. Daer nooit voor my iet is bereydt
Dan moeselijke besigheid.
'k Onsie my / dat m'er staeg weer aen
My ledig langs de stract sie gaen /
307. En niet begrijp' wat ik daer doe /
Soo dat m'er 't een of 't aer vermoe /
Dat nooit mij hert eens hadd' gedacht.
'k Slpt hier den winter soet en sacht ;
308. En denk al dag by dag weer aen ;
Wat wil hy haest ten einde gaen !
Niet ongerijmder / dan bezag
Om 't korten van de winter-dag /

309. Die

9. "Die's avonds vroeg en 's morgens laet
Le veel met slapen henen gaet /
In tusschen bedd' en dekens blijft /
De seer men ook sich selve dryft.

10. Profijt'ge besigheid en vlijt
Verhort op 't allerbest den tijdt.
Daer iemant duisent vreugden soekt /
Dijn vreugt is in dees' achter-hoekt.

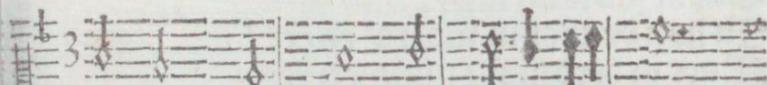
11. Soo 'k als een assche puister sat /
En anders niet te doen en hadt /
Als slechts myn schenen wat te braen /
Den mog dit leven my ontraen.

X I. P A U S E.

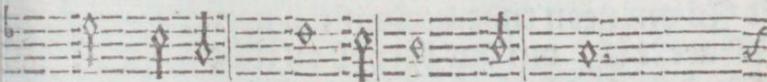
Als op het voorgaande.

Twee Versen voor een,

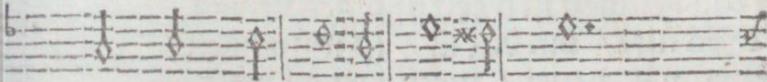
Of: *Aldus.*

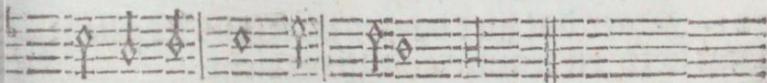
Ik ben gants niet van sulk een aardt /

Dat ik in 't hoelje van den haerd /

Wat lang sou sitten sonder werk /

Of eenig loff'lijkt ooge-merkt.

313. Ik houde niet van sulke lien /
Die slechts in 't vier wat mann'kens sien /
En 't mpm'rig hoest vol sotheid bzoen /
Niet wetend watse sullen doen.
314. 'k Hebb' soo veel werks hier ober-hoop /
Dat altydt my de tijdt ontloop'.
'k Hoor na geen klocke die der staet /
Eer datse 's middaegs bom-bam gaet /
315. Soo dac ik denk; wel! hoe is 't hier!
't Gebraedt is noch niet eens by 't bier;
En 't is soo laet! de klok die liegt /
Of 't is dat my de tijdt bedriegt.
316. Soo gaet het na de noen-tijdt weer.
Ik denk baek; is het donker weer /
Of komt den avond al weer aan?
Daer noch soo weinig is gedaan!
317. 't Is tijdt dat ik mijn keers ontsteek.
Soo gaet elk mire / dag/ en week.
Nu oordeelt eens / na't geen gy siet /
Of my de tijdt verbeel? of niet;
318. En of 't soo groot een wonder schijn' /
Dat ik soo lang alleen kan zijn.
Ik hou de tijdt in waerd' en eer /
Maer ik verdijb'se nummermeer.
319. Ga 'k hier en daer by-wijzen heen /
't Is om geen tijdt verdijf; o neen:
Maer 't is / om dat beroep en tijdt
My dan niet langer t' huis en ijdt.
320. Indien ik d'een of d'aer besoek /
't Is niet / om dat ik / in mijn hoek /
Vier achter niet / meer raet en weet /
Waer in mijn tijdt sal zijn besteedt;
- Gen. 13. v. 8. 321. Maer dat hier dooz myn schuld'ge plicht
Van liefd' en trouw' ook zy verricht.
Die u besoekt om anders niet /
Van dat hem eigen haert verdriet /

322. En

22. En selfs de tijdt hem valt te lank /
verdient van uw heel weinig dank.

Ik komt hy dan al menig werf /
Hy zijt alleen sijn noot-bederv.

23. De reden zyn dan veel te slecht /
Als d'een of d'ander tot my segt ;
Doo / komt eens uit / om dat de tijdt
Doch te lang valt daer gy zijt.

24. Neen / vrienden ; soo ik tot u kom /
Beschiet het nimmermeer hierom.
Doo 'k 't niet en deed' om uwent will' /
Ik sat de gantsche week hier stil :

25. En sou niet eens noch vroeg noch laet /
Mijn beenen setten op de straat.
Ja / soo 'k wou uitgaen om een leur /
Hadd' hondert plaezen tot mijn keur.

26. Daerom gedenkt byn / waer ik kom /
Het heeft geduerig sijn waerom.
Heeft 't een of 't aer niet veel om 't lijf /
Noch doe ik 't om geen tijdt verdrijf /

27. Geniet ik wat vermaek of rust /
Is / om den tijdt met versche lust
Deer na te sagen al mijn best.
Tijdtquisting schuw' ik meer dan pest.

28. Hy ! dat de naem van Tijdt-verdrijf
Noch by den Christ'nen overblijf !
Daer Godt soo scherp eischt tijdt en stondt /
Die hy ons hier ten goede gont.

Rom. 13. 11

Gal. 6. 9.

10.

29. Niet wordt'er soo beklaegt in d' hel /
Als dat men d'ed'le tijdt dooz spel
En pdelheid verwaarloost heest.
Maer tijdt / eens quijt / wordt niet herleest.

30. O tijdtverdryver / wie gy zijt /
Verdryf ons doch den quaden tijdt /
Maer koop den goeden wijslik uit /
Hy heest en geest een rijke buit.

Col. 4. 8. 5.

331. De mensch / op koopmanschappen wijs /
 Eilaes ! set alles nu op prijs /
 Maer geeft sijn tydt slechts overhoop /
 Gelyk een toegift op de koop.
332. Segt / wie soo graeg na tydt-winst zy /
 Om die te schatten na waerdij ?
 Men acht sich nu aen ons verplicht
 Voor iet van geen of klein gewicht /
333. Dat elki doch haest / na sijnen doen /
 Met 't een of 't ander kan vergoeden.
 Men dankt ons voor een dronkje bier ;
 Maer voor een uiire drie of vier /
334. Die m'af-breekt van sijn tydt en werk /
 En aen hem geeft / dankt niemand sterck.
 Indien men tydt van ons ontfang /
 Dat acht men als van geen belang /
335. Daer nochtans selfs een dankbaer man
 Die nimmer meer vergelden kan /
 Noch daer voor / met fatsoen en eer /
 Kan seggen / haelt uw schaē eegs weer.
336. Men deelt sijn geld niet geernie mee ;
 Maer met sijn tydt is elki haest ree /
 Om die te quisten aen een aer /
 Als of se van geen waerde waer :
337. Daer doch geen ding op aerdenn meer.
 Gespaert mag sijn met los en eer.
 O blinde / waer is u gesicht ?
 Hoe weegt gy 't swaerste doch soo licht ?
338. Geen mensch lydt meer verborgen schae /
 Dan die sijn tydt niet houdt te rae.
 Segt / oft'er een op aerdenn leef /
 Die ooit verloren tydt weer-gees.
339. De tydt loopt vlug en snel voor-uit /
 Word niet her-roepen noch gestuit /
 Vliet sachthes heen / maekt geen gerucht /
 En waerschouwt niemand van sijn vlucht.

340. De

Eensaem-huis en Winter-leven.

55

o. De tijdt word niet bestiert dooz konst/
och ooit verlangt tot iemants gonst.
p houdt sijn blugge loop en dras;
Die Godt van aenbegin hem gaf.

i. Hy spant nooit uit / wordt nooit verlet /
och dooz gesmeek eens neer geset /
te tegenwoord'ge tijdt is kort /
oo datter aen getwyfelt wordt /

.2. Of tegenwoord'ge tijdt ook zp /
want s' is all' oogenblîk voor-yp /
et geen ik nu segg' / is niet meer.
en ander tijdt-punt isser weer.

XII. P A U S E.

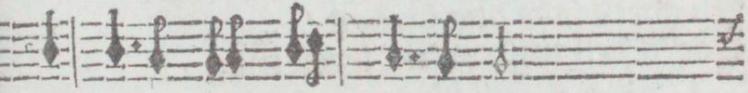
Als op het voorgaande.

Of: Word hy met regt een dwaas geagt.

Twee Versen voor een.

E tijdt / wil 't snelste zijn van al /

Cot datse niet meer weesen sal.

Openb. 10.
v. 6.

Gy vraagt my / of ik selve dan

Mijn tijdt / soq wel toe-bringen kan /

Dat

345. 'k Hegg' niet soo seer wat ik vermoog' /

Als wel / waer dat ik meest na poog' /

En wat een man / als my / betaem'.

Is iemant selfs schoon min bequaem'

346. Om snel te loopen in de baen /

Noch maent hy wel een sterker aen.

Ta 'k ben / door Godts genae / soo verr' /

Dat ik volmondig seggen derr' /

347. Dat ik tot in mijn ziel besucht

Den tijdt / dle 'k misse sonder vrucht.

Ik overdenke dag bp dag /

Hoe 'k best mijn ob'rig leven mag

^{v. Petri. 4.} 348. Besteden tot Godts dienst en eer /

^{v. 2.} Ik vrees geen ding ter wereld meer /

Dan dat my ooit veel aerdsch bedryf

Mog komen vallen op het lypf.

349. Tot niet en quaet-doen sal / met weet /

Dan my geen ure zijn besteedt.

Om mensch / die / met soo licht een hant /

Den dierb'ren tijdt verlanterfant /

350. Vers

Eensaem-huis en Winter-leven.

57

50. Versin doch / waer gp henen seilt.
oop tijdt uit / wyl s' u word geveilt.
Waer diese best uit-koopen wil
Tot zielen oeff'ning / moet in 't still'

Ep. 5. v. 16.

51. Al veeltds weten om te gaen
Met stommen / buiten 's Werelts baen /
Soo dat hp afgesondert leeb' /
En sich geheelik over-geeb' /

Hoorn. 18.
v. 1.

52. Met lijs en ziel / aen 't loff'lik werk /
Derkoren tot sijn oogemerkt.
Dit maekt oock / dat mijn Eiberg my
Soo mooi als 's Graven-Hage zpi.

53. 'k Was leest een ruime tijdt aldaer ;
Waer sat meest / d'ene dag na d'aer /
Op mijn vertrek in 't still' alleen /
Met boek-en schryf-tuig om my heen /

54. En hiel mijn deur en vensters toe /
Dan al 't geswier ontrust en moe.
Mijn vrienden deen my dikwils d'eer /
Om my te leiden op en neer /

55. Na 't Princen Hof / of na 't Voorhout /
Daer m' al / wat prachtig is / aenschouwt ;
Waer in ik wel haer gunst aen-nam /
Waer / als ik op mijn Kamer quam /

56. Was daer / in plaets van al 't gepraet /
In stillheid weer mijn soetst onthael.
Dan dacht ik by my selfs altydt ;
Wat lydt een Christen hier al strijdt /

¶ Joan. 2.
15.
Tit. 2. 12.

57. Die in de weereld geen vermaek
Begeert / dan dat hp die versaeft !
Beloof my / dat ik reis op reis
Sat by my selfs in sulki gepeis :

58. Al woond' ik in den moosen Haeg /
Die mooiheit waer my slechts een plaeg /
En gaf my veel belet in 't mijn /
Waer in ik doch moet besig zyn,

H

359. Of

359. Of soo veel koetsen / met veel staet /
 Hier hossebossen langs de straet /
 Soo dat het in mijn ooren raest /
 Daer van hebb' ik de satheid haest.

360. Al waer 't te Eiberg ook als hier /
 Gedacht ik / wat sou dat geswier
 Voor my zijn / die na stilheid tracht /
 En 't ander maer voor quelling acht /

361. En d'on-weer-roepelijke tijdt
 Niet geern' in aerdsch vermaek verslht !
 'k Ben noch al van het self gevoel /
 Waer onse plaets soo vol gewoel /

362. En praeld' ook soo in weeld' en glans /
 Ik blyf hier in mijn huis nochtans /
 En hadd' noch lust / noch tijdt / om 't oog
 Te weiden in al 't staet-vertogg.

363. 'k Weet in die grootsche Steen ook lien /
 Die 't al met tegenheid aensien
 Wat daer van 't weereldsche geslacht
 Soo wordt geacht of na-getracht /

364. En daegliks met een boek in 't still'
 Op 't best vernoegt zijn na haer will.
 Wat helpt haer al die luister dan ?
 Dewijlse liever zijn daer van /

365. Op dat haer oogen / ooren / hert /
 Niet zijn behooft / deurboeft / verwert.
 Is 't hier te dootsch ? weet / dat voor my
 Die dootshied als een leven zp :

366. Maer veel gewoel is my een doot /
 Waer in ik nooit ben / dan dooz noot.
 'k Ben op geen plaets soo wel te vrezen /
 Als daer ik 's weerelds ydelheen

367. Al levendig ontsterben mag.
 Of iemant op sijn leste dag
 Wanneer hem doods gewelt om-hat /
 Op Weereld ! segg' / wat lof is dat ?

368. Ik

68. Ik tracht / dat ik de weereld haet /
Ter dat sy selve my verlaet.

U quam my al de weereld toe /
Sou doen het geen ik heden doe /

69. En soeken / eben graeg en sterkt /
U voort te gaen in't selve werk :
Sou by my selfs nooit blyder zyn /
Dan als ik blyven kon by 't mijnen.

70. 't Genoegen / dat ons d'aerde geest /
Is niet in dingen die men heeft /
Daer in't gemoet van een die s' acht,
Het grooter's wortdt van ons verwacht.

Gen. 8. 23.

71. Al waer ik van al 's weerelds eer /
Dan al haer vreugd en rijkdom / Heer /
Het waer een arme slaverny /
So 'k daer door week van Godt en my.

72. Daer is geen waer geluck in iet /
Daer is niet dan een groote Niet,
Dat / als een schouw-spel / eens verschijnt /
En daer med' / als een schim / verdwijnt.

Spreeuk. 23.

1 Coz. 7. 31.

Handel. 5.

2 Coz. 5.

Predik. 1.

v. 2.

73. 't Is ydelheid der ydelheen
Wat gesien word hier beneen.
Dat doot een vleeschlijk herte bleid /
En Christen leest voor d'Eeuwigheid.

74. Dit 's ook myn doel / waer na ik mick'.
Wie soud' ik dan den oogenblik
Mijns levens geben aen bedrijf /
Daer niet op 't leest van over-blijf ?

Phil. 3.

v. 14.

Predik. 1.

v. 3.

2 Coz. 5.

v. 1.

75. Haest valt dees' aerd sche hut daer neer /
En daerom pber' ik te meer /
Dat al myn tydt en blijt doch wel
Beseedt zy / eer de dood soo snel

76. En onbermoed'lik my verrasch /
En al myn spullen wery' in d' asch.
Moet nu iet doen het welk alg-dan
De levenden noch stichten kan.

2 Pet. 1.

v. 15.

377. Ons' leven gae doch soo niet heen
Voor liden van ons' eeuw alleen.

Men moet iets doen / dat voor de lijen /
Die na ons leven / ook noch dien' /

378. En aen meer eeuwen voordeel geef.
Men leeft voor wein'ge / soo men leef
Slechts voor de liden van sijn tijdt.

P:edit. 4.
24.

Men kan ook / buiten 't oog der nijdt /

379. Die na de dood niet word geacht /
Het doen voor 't verre na-geslacht.
Is mijn talentje klein en slecht /
Het moet al mee zijn aengelegt.

Matt. 25.
15. etc.

380. Schoon 't veel geringer waer in waerd' /
Ik bergd'et nochtans niet in d'aerd' /
Om dat ik merk' / hoe 't hier of daer
Meer sticht / als of 't iet grooters waer.

381. Soo niet ; het hout ten minsten my
Van schendig niet-en quaet doen vyp.
Denkt / als ik dit al t'saem betracht ;
En na behooren neem in acht /

382. Of my mijn stille leven dan
Te lang ball' of verdrieten kan.
Doch elk en bat het niet soo ree
Die 't vatten kan / die vatt'et mee.

XIII. P A U S E.

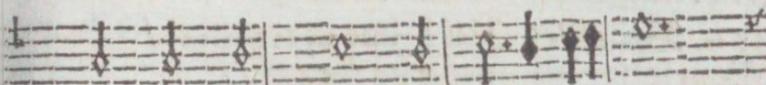
Als op het voorgaende.

Of: Aldus.

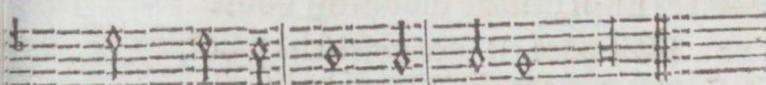

Te leeuen soo in still' een staat /

Die voor een swaar en traag gemoed /

Door Satans list veel onhepl' broed.

84. Weet / dat geen eensaem leven past /
Dooz een / die selfs sich is tot last /
En d'aerde die hem dragen moet /
En met verdriet soo ledig voedt.

85. Men bind'er sich / door los bestaen /
Dolt nimmer door gelosten aen.
Is voor een menschen kind / in tijdt
Van swaer' aenvechting en van strijdt /

86. Niet raedsaem / dat hy eensaem zp /
Maer sich by goed geselschap vlp' /
Het welk hem help' en onderstutt' /
En voor bedroefder leet beschutt'.

Predik. 4.
v. 10.

87. Maer soo men / han versoeking vrp /
Sich selfs gemack'lik machting zp /
En / sterkt en moedig in den Heer /
Sich in sich selue wend' en keer' /

Eph. 6.9.10

88. En smaek' het allerheug'likst soet
Dan soo een werkzaem vrp gemoet /
Men blpv' in sulk een staat / als dan,
Soo lang vrp eensaem als men kan.

89. Ik voege mijn genegentheid
Udus na tijdt gelegenheid.
mits God mijn huis dus eensaem stell'
Soo tracht ik d'reensaemheid oock wel /

H 3

390. Tot

390. Tot mijn en ander luiden baet /
 Te bruiken / eer de tijdt vergaet.
 'k Geniete soo een stille dag
 Niet langer dan ik kan en mag.
 391. Welieft et God / dat ik eenmael /
 Mijn jonge spruitjens by my hael /
 Met al wat tot haer dienst behoor /
 Dan is mijn gantse wooning voort
 292. Van goet en soet geselschap vol.
 'k Moest ongevoelig zijn of dol /
 Soo 'k daer in ook geen vreugd en hadt.
 Mijn kind'ren zijn mijn rijkste schat /

Psalm 127.
v. 3.

393. Mijn erben die ik over-won
 Da dat ik d'Ge-stant eerst begon.
 Kond ikse bep / met goet fatsoen /
 Hier by my selfs soo wel voldoen /
 394. Als nu steeds op haer word gepast /
 't Sou my een lust zijn / maer geen last.
Psalm 128.

v. 3.

- God gunn' my / dat ik / aan mijn disch /
 In vrede / mag gesont en frisch /
 395. Gelyk olyve-planten / sien /
 En daegliks haer mijn liefde bien.
 Het sal oock strecken tot Gods eer !
1 Tim. 3.

v. 4.

- Soo 'k wel mijn eigen huis regeer' /
 396. En hou mijn kind'ren met beleid /
 In stemm'ge onderdanigheid /

Psalm 8. 3.

Matt. 21.

v. 6.

- Ia soo soud' uit der kind'ren mond /
 Gods lof hier by my zijn verkondt :

397. 't Geen 't soetste soet is in een huis.
 'k Sal nochtans haten / veel gedruis /
 En trachten / dat ik oock als-dan
 Noch by my selve woonen kan /

398. En / sonder noot / geen aerds bedrijf
 Aenhale / maer in 't myne blijf :
 Gelyk ik hebb' tot noch gedaen.
 Ik hebb'er 't volle voer doch aen /

399. En

99. En kenn' mijn schoud'ren veel te swalt
Tot meerder last en swaerder pak.

Bepresen zp mijn Godt / dat hp /
Die best mijn swakheid kent / van my

100. Tot noch toe d'aer ds geslommer weert.
Al word mijn geld schoon niet vermeert /
Op gunne my voortgaen 't geluk ;
Dat my geen nppend' armoe druck'

101. Die d'oorsaek wesen moest alleen /
Dat ik son buiten 't mijne treen.
Al wist ik ergens veel profijt /
Soo 't zijn moest met versum van tijdt /

102. Die 'k tot iet beters kan besteen /
Dan 't geen men t'saein raeft hier beneen /
Waer eer en meer verlies dan wijnst ;
Het meeste wierd verquist om 't minst.

103. Al d'arbeid van een weereldsch kind
Is doch / in plaets van wijnst, maer wind',
Vanneer hp naelt weer henen gaet /
En 't alles in de weereld laet.

P. 15.
v. 15.

104. Mijn stille vryheid was mijn schat /
Selvs doe 'k soo wel verselschapt sat
Met haer die 't nooit in 't still' verdroot :
Maer / met my / al 't gewoel ontvloodt :

105. Om 't eeuwig onwechneem'lyk Een/
Dat nut en noodig is alleen.

Lut. 10.
v. 42.

Dit was haer schat en eer ; dies quam

HAAR EER-TROON RAS BY'T SALIG LAM.

Anagramma of Letter-keer uit de Naem van des Authears zalige Huis-vrouw.

106. Soo 'k leven mag met mijn gesin /
Sal nochtang hier / om aerdsch gewin /
Of voor-raet van veel tijdljyk goet /
Niet veel gesweteet zjn of gewroet /

107. Soo lang de noot daer niet toe dwing /
Die 'k maer alleenlyk uit beding
Krijgt mijn gesin geen tijdljyk goet /
Dan 't geen dat ik haer winnen moet /

408. *Doo wil haer deeltjen sober zijn.*
Ik mag niet woelen buiten 't mijn' /
Noch steke / door te veel bestier /
Mijn hand niet in een nood'loos vier.

*Spreeuk. 27.
v. 1.*

409. *Doch waer toe inaelt ik veel gewag*
Dan d'ongewiss' aenstaende dag ?
't Vergat schier / dat ik slechts beschreef /
Hoe 'k nu in dese winter leef /

410. *In beest'ge rust en stilligheid.*
Verkoren uit vrywilligheid /
En dus alleen hier duuren kan.
Begrijpt men't niet ? Dit isser van.

411. *Mijn Werk / mijn Sang / en Poesp /*
Brengt althyt my verand'ring by /
Doo dat ist nooit op'een ding duitt'.
Mijn ledigheid heeft ook sijn nut :

412. *En wat ik hier dus eensaem klaer' /*
Dat word aen veelen openbaer /
Doo dat het nut en dienstig zp /
Doo wel aen and'ren als aen my.

Phil. 2. 4.
Heb. 10. 24.
25.

413. *Wie niet in 't still' sich selfs kan voen /*
En t'saem aen and'ren voordeel doen /
Waer toe de Christ'nen liefd' ons raedt /
Schuw d'eensaemheid als 't giftigst quaed.

X I V. P A U S E.

Als op het voorgaande.

Of: Ontfelt uw hert daar over niet.

Twee Versen voor een.

M *En is niet voor sig selfs alleen /*
Maar

Maar ook voor and' ren in 't gemeen.

Geen kooren-maat bedekt uw' ligt ;

Matt. 5.
15/16.

Het glinster ook in elks gesigt /

Soo veel het sonder huich'len kan :

Dan krijgt'er God meer eere van.

Men vraage nu voortaan niet meer /

Hoe 'k dus alleen mijn tjd passeer ?

416. Dat niemand sulks te vreemt voor koom /

Soo help' ik hem nu uit den droom /

En toon' hier / hoe 'k den Winter-tijdt

Soo stil en afgesondert slyt .

417. Ik voeld' in mij een soete drist /

Om dit te stellen in geschift ;

Want waer mijn kennis mij ontmoet /

Of wie mij sent een bries of groet /

418. Ik hoor al datter word gepraet /

Hoe 'k leven han in sulk een staet ?

- Elk dunkt / hy kan dit niet vermoen /
Dat iemant die't wel konde doen /
419. Indien hy 't anders hebben wou /
Sich soo alleen behelpen sou.
Ja wel ! segt een die 't hoort of siet :
Die man behoefd'et immers niet ;
420. Dat hy / die soo gantsch eensaem leeft /
Geen wil meer van de weereld heeft.
Wat ! wat ! heft weer een ander aen ;
Men moet hem eens ten besten raen /
421. 't Geest hem geen aensien noch ontsag /
Die doch wel anders hebben mag.
Ja wel / is 't mooglik ! segt een aer ;
Indien ik in sijn plaatse waer /
422. Ik dee my beter wat te goe :
Hoe brengt hy soo sijn leven toe ?
Dan vraegt'er een weer ; sit hy daer
Nu noch al / als een kluisenaer /
423. En sonder dat hem sufft verdriet ?
Ik versta my sufft een leven niet.
Dan roept een vreemt en los gesel ;
Dat lijkt het monniks leben wel /
424. Hy sou met kleine moeit en pijn
Alsoo haest geest lijk kunnen zijn :
Gal. 6. b. 1. Als of het geest lijk leben maer
1 Thes. 4. ^{v. 4.} Aen kloosters vast gebonden waer /
425. En of niet elk van ons sijn vat
Doo wel in eerbaerheid besat /
En 's weerelds pdelheen kon bliien /
Als juist geschoren Klooster-lien.
426. Noch roept men ; dit en heft geen aerd /
Want / komt hy t'huis / hy vindt hout haerd.
Maer weinig weten sp'er van /
Hoe haest mijn bierdje branden kan.
427. Ik hael mijn hout niet eerst van beer ;
't Leit hy my voor de schoorsteen neer /

Schoon

Eensaem-huis en Winter-leven.

67

- schoon uit gedroogt / en heel verjaert /
Dan 't Munstersch krijgsvolk fraei gespaert /
28. Veel meer dan eenig huis-geraet /
Of mantels / kleeren / salt of pakt.
Het komt de blaesbalg schier te voor /
En wagmt het heel gemakje doo^r.
29. Maer elk verwondert sich voor-al /
Doe lang mij hier de tydt wel vall'
Is een uit hondert / die den schat
Van stille besigheid wel bat.
30. Men grijpt het al aen 't onrecht endt.
Dies maekt ik 't alles hier bekent:
Die nu dit leven prijst of laekt /
Ik ben'er selve mee vermaekt /
31. En sing' als noch mijn oude Liedt.
Beval is 't al ; en is 't soo niet ?
Ja / soo het spreekt-woort heeft gelijk !
Is 's menschen sin zijn hemelrijkt.
32. Genomen dat dit leben my
Somtijts wat ongemack'lijkt zp /
En juist niet gae gelijk 't behoort
Is 't elders na elks wenschen voort ?
33. 'k Weet seltier / dat by veel geswier
Wel meer te ondeeg is als hier /
Soo datm'er somtijts knort en kijst /
En om een beus'ling misbaer drijft /
34. Soo 't hier somtijts niet recht en gaet /
Ik word' alsdan op niemand quaet /
Noch spreekt iet / dat niet wel betaem.
Ik ben hier doen en laten t' saem /
35. En kan in al mijn overleg /
Wel met my selven over weg.
Ga eben-moedig uit en in /
En niemand overdwert mijn sin.
36. Een drooge beet met vreed' en rust
Was ook wel-eer een Konings lust.
Niet dat mijn hoofd soo kozel zp /
Dat ook een ander niet met my

Spreekt. 17.
v. 1.

437. 300

437. Soo vreedsaem weten om te gaen ;
 Alleenlik wijs ik hier med' aen /
 Dat in een huis vol lebens 't kruis
 Soo wel is / als in 't eensaem huis.
438. 't Zp hoe men 't schickt / met veel bedil /
 't Is nooit volmaekt na iemants wil.
 Indien g' iet beters vinden kunt /
 Dat wordt uw wel van my gegunt.
439. 'k Misprys het goe van and'ren niet.
 Elk leve maer / na dat hy siet /
 Dat best / na sijn beroep en staet /
 Sijn werk gedijt en effen gaet.
440. 'k Ben dus tot noch toe wel vernoegt :
 En / soo 't God anders met my voegt ;
 Ik voeg my na sijn wille weer /
 Na dat als dan de tijdt best leer'.
441. Of iemant my hier om beschimpt /
 En 't vleeschlijkt oordeel schoon beglimpt /
 Ja of my schoon een weerelds sot
 Dooz bies houdt / of te slecht en bot
442. Om met de menschen om te gaen /
 Ik stoor'er my heel weinig aen.
 Wie weereldsch is / brengt weereldsch voort ;
 En word van weerelds volk gehoocht.
443. 'k Ben wijs / soo 'k wijs in 't mijne ben /
 En soo 't gewicht mijs ampts beken /
 Dat ik mijn werk by-daege bestell' /
 Eer my niet schrik de nacht versnell'.
444. Mijn adem plt / van snik tot snikt /
 Dast na den lesten oogenblik /
 Gelykt een mur-werk / dat steeds gaet /
 En naer lang loopens stille staet /
445. Doch niet meer opgetrocken wordt /
 Haest is mijn tijdt voort-by gesnort.
 Dan leid daer ook al 't aerdsch beleid.
 Aen dese stip hangt d'Eeuwigheid.

HEER, SUS LUST MY U³ WILL².

¹ Joan. 4.
² v. 5.

³ Joan. 9.
⁴ v. 4.

Vol-

Volgen noch eenige nieuwe

GEZANGEN.

Passende op het voorgaende buiten
Somer- en Winter-Leeven.

Door den selven Autheur.

Die Jesus regt bemind, soekt meest stil en
eenzaam by hem te weesen.

Stem: Groote God, die d'aardsche Goden.

Of: Als de hooge nood by tyden. Aldus.

W Eg eens / al mijn aards bedenken / Col. 3. 23

'k Wil my nu niet u niet krenken /

'k Ben van al 't gewoel gants moe. Exod. 1. 8.

Hier begeer ik na mijn wille /

Met mijn God te zijn in 't stille.

Daar op leg ik ernstig toe.

2. Lieden / die malkander lieven /
Vinden goet en soet gerieven
Door haer stilt' en eenzaemheid : 300 /

Soo / de ziel / met Godt gemeensaem /
Is ook geern' eens met hem eenzaem /
Om het geen op 't herte leid.

3. 't Hebb' in 't hert soo veel beswaren /
Dat ik niemant kan verklaren /
O mijn Godt / dan u alleen ;
U / tot wien ik hert en ooge /
Mond en handen / heff om hooge.
Neig u tot mijn smeek-gebeien.

Jes. 38.

Alaegl. 3.

41.

Job. 34.29.

4. Stilt mijn hert nu / wilt verjagen
Wat my komt met onrust plagen /
En dit ziel-gepeins ontsteelt /
Om het elders heen te voeren.
Als gp stilt / wie sal veroeren ?
Wie sal wonden daer gp heeft ?

1 Sam. 1.

15.

Der. 17.9.

5. Mijn inwend'ge ziele-smerten /
't Opgekropt gesucht mijns herten /
Giet' ik hier my uit voor u.
't Ben / om mijn verborgen sonden
U / als Artz van mijne wonden /
Daekt te toonen hier niet schuw.

Phil. 4.9.

3 Sam. 1.

13.

Hand. 2.

Cant. 7.11.

6. 't Mag / met danken / bidden / smeeken /
Mijn begeerten rond nit-spreeken /
Hier / voor u / in 't vrye velt /
Daer ik nu geniet dit voordeel /
Dat geen mensch lichtverdig oordeel
Over mijn gebeerden velt.

Luc. 24.15.

Cant. 8.6.

7. Kom / mijn lieftste / laet ons heden /
C' samen dus na buiten treden /
Dat gp my daer geben meugt
Uw uitnemend' ed'le liefde /
Die voor lang mijn ziele grieft
Meer dan al des weerelds vreugt.

Kom /

Eendam-hu
ten / en mach
tertijder in u
Anders blifft
sterk d'intere
gaft my yf
komt het on
dan mijn vle
Lett my syp
Want Heer
't Sie huren
Pouden ontber
Poot en hert
Dog myriad
Dongende ge
honder datje
Hetz' ik 't oog
die 't daer viss
Dong de vond
En mijndiel
Gem myla
En mijng
Doch / syp
Him liggen
Raer / in pl
Him liefheit
Him in hudy
Dit / dat
Geluk
Met herten
Sprin
It / dat be
druigt my
Richting
dat als

Eensaem-huis en Winter-leven.

71

Kom / en maek by my uw' wooning ;
Heersch hier in mijn hert als Koning :
Anders blyft mijn geest verwert.

Joh. 14. 23.
1 Cor. 15.
25.

Sterk d'inwend'ge mensch doch krachtig ;
Maekt my v'rig en aendachtig.

Eph. 3. 16.

Komt het ongestuim verschil
Van mijn vleesch en geest eens slechten ;
Leert my stryden / helpt my vechten /
Want HEER, SUS LUST MY U WILL.

Rom. 7. 15.
etc.
Gal. 5. 17.
1 Tim. 6.
12.

'k Sie beneen de suis're beke
Houden onvermoeit haer streke ;

Phil. 3. 14.

Hooit en leertse rugwaerts meer :
Mag mijn ziel dan ook niet hopen
't Voorgestelde perk te loopen /
Sonder datse rugwaerts keer ?

Mits ik 't oog om-hoog wil stieren /
Die 'k daer juist de vog'len swieren /
Dooz de lucht / al waer 't haer lust :
En mijn ziel moet zijn besloten ;
't Geen my lang al heeft verdronken /
En mijn geest niet laet in rust.

Doch / schoon niet / als water-vloeden /
Mijn begeerten voort en spoeden /
Maer / in plaets van geblerkt /
Als gekluistert wesen moeten /
Doo sal 't doch mijn druk versoeten /
Dat uw kracht in swakheid werkt.

1 Cor. 12. 9.

Heer / met u soo soet te reden /
Is mijn hemel hier beneden ;
En een voorsmaek van die vreugd /
Die 'k genieten sal na desen /
Met verkoornen lieflik wesen /
By uw aengesicht verheugd.

Rom. 8. 23.

Ps. 16. 11.

'k Sal dan nu niet stille swijgen /
Swijgt mijn tonge / 't hert sal hijgen /
Vluchten / suchten ongeveinst ;
't Acht als balling sich te wesen /

Ps. 30. 13.

Rom. 8. 26.
27.

Als

Als't niet is om hoog geresen /
En op u alleene peinst.

Ps. 19. 15. 15. Laet mijns monts oprechte reden
En mijn overdenking heden
Jer. 12. 3:
Uw behaeglik zijn; want gy
Kent / en siet / en proeft my Heere /
Wat mijn hert op 't meest begeere /
En hoe 't waerlik met u zt.

Pab. 3. 18. 16. Soo sal ik my heden meugen /
Godt mijns heils / in u verheugen /
Die mijn sterke zpt alleen /
Die mijn voeten komt ontbinden /
En die maeckt / gelijk den hinden /
Datse 't hoogste land vertreen:

Hoe lieflyk is het altyd aan God te denken:

Stem: Psalm 100. of 134. Allegy knechten des Heeren.

Of: Christe die gy zyt dag en ligt.

Of: O Jezu! uw' gedachtenis. Aldus.

O God! gy zpt mijn eenig goed:
Gy zpt alleen mijn ziele soet.
Mits ik u vieriglijk beimin /
Is steeds bp u mijn hert en sin.

Het is my als een swaren last /
Dat my de wereldt houdt soo vast /
En dat ick niet geheel ben vry /
Om tot u te verheffen my.

Kond ick met vlieug'len baren op /
Gelyck een duyp' / ick souw den top
Der wereldt over vliegen snel /
Om ergens vry te zijn en wel.

Psal. 55.7.

Hoe saligh is hy die sijn hert
Niet in de wereldt heeft verwert /
Die niet verstropt van sinnen is
Door wereldtsche bekommernis.

Die met een recht gelobigh oogh
Staegh van der aerden siet om hoogh /
Op dat gy / Heer / hem wesen meuge
Alleen sijn waere rust en vreugt.

O wat gevoelt sijn ingewandt
Die dooz u soete liefde brandt /
En acht des wereldts wellust niet
Als enckel hertseer en verdriet !

Die u bemint / heeft groot vermaeck
Om staegh van u te houden spraeck ;
Op u te dencken is hem soet /
Het dringht hem dooz sijn mergh en bloed.

Mijn Godt / verheft tot u mijn ziel /
Wanneer het wereldtsche gekriel
My tegen mijnen danck belet
Van 't overdencken uwer wet.

Want mijne ziel (gy weet het / Heer)
Kleest aan het stof noch al te seer :
Maeckt gy my lebend na u woort ;
En wilt mijn gangen stieren voort.

Psal. 119.
25.

Mijn oogen wilt voorby doen bli'en /
Dat sy geen pdesheyd en sien /
Geest dat altydt mijn herte by
Sijn waren schat hier boven zy.

Psal. 119.
37.
Matt. 6.
21.

I

Godts

Gods werkſame Liefde.

Stem: Ballet Gravesand.

Psal. 27.4. H Et eenig / dat ick ſoeck / en daer ick
 na verlang /
 1 Cor. 6.17. Is / dat ick u / mijn Godt / door lieſd'
 aenhang / Mijn Godt ! enz.

Psal. 88.2. By dag en nacht // ſoecht mijn gedacht
 Jes. 26.8/9. U / die my noit begeeft /
 Heb. 13.5. U / die my noit begeeft.

 't Hert / om hoog gereeſen /
 Wil veel liever weesen

Daer

Daer het lieft / dan daer het leeft.

Ik vraeg alleen na u / en ruste nimmermeer / Hoogl. 3.
1/8.
Tot dat ick u gebonden hebb' / o Heer /

Gebonden hebb' / o Heer.

Als ick u smeek / Psal. 12. 5.

En tot u spreeck /

Of als gy spreeckt tot my /

Of als gy spreeckt tot my /

Doo dat herc en ooren /

Uwe stem aenhooren /

Ben ick uptermaten bly.

Psal. 3. 29

. Vermits ik uwe ben/mijn Heiland/en gy mijn' / Hoogl. 2. 16.
Is't al mijn vreugt slechts na by u te zijn / Psal. 73. 28.

Slechts na by u te zijn.

Geen gift / die my / Ioan. 4. 10.

Genoeghsaem zp /

Dan gy mijn deel en lot /

Rlaagl. 3.

Dan gy mijn deel en lot.

24.

't Heerlijchst hier beneden /

Stelt my niet te vreden.

'k Wil geen ander goed dan Godt.

Psal. 72.

25/27.

Uw los sal steeds van my op aerden zijn ver- Psal. 34. 2.
houdt /

Ait d' overbloed des herten spreeckt mijn mond /

Matth. 12.

34.

Deg herten spreeckt mijn mond.

Ick haecht en hanck /

Psal. 104.

32.

Om met gesanck /

Terwyl ick hier noch ben /

Terwyl ick hier noch ben /

U / in al mijn leven /

Prijs en eer te geven /

Waer ick immer mag of ken.

Ick lieve wat gy lieft / en hate wat gy haat / Psal. 97.
Ick lieve 't goed' / en haat van herten 't quaet / 10.
Amos 5. 15.

32

En

*Dom. 8.357
37.*

En haet van herten 't quaet.
Uw liefde doet
My / wel-gemoedt /
Verwinnen alle leet /
Verwinnen alle leet /
En de moeilicheden /
Daer ick hier beneden
Anders raet noch kans toe weet.

*Ps. 18.2/3. 6. Ick sal u hertelick beminnen / Heer / myn
kracht /*

*Mijn rots / mijn borght / mijn Godt / dien ick
verwacht /
Mijn Godt / dien ick verwacht /
Op wien ick hoop /
Tot dat mijn loop
Geluckig is boleindt /
Geluckig is boleindt /
En ick u hier boven
Lieven mag en loben /
Met de Hemelsche gemeint.*

*Aegli. 3.
24.
2 Tim. 4.7.*

*Openb. 19:
v. 1. etc.*

Aenmoedinge tot vermaek in Gods aligheyd.

Stem: *Als de hooge nood by tijden.*

Of: *Waerom soud ik niet vermaaken. Aldus.*

L *Met de wereldt haer vermaaken*

In haer kinderlycke saken /

My begeren beter vreugd /

Die

*Jaau. 16.
v. 22.*

Die Godt selfs ons heeft geboden /

Psal. 32.11.

Vreugd / daer Jesus zijn genoden

Hoogl. 5.1.

Selfs mee aan sijn Disch verheugt.

- 1. **Jeder sal na blijdschap talen ;**
Maer / daer s' is op 't meest te halen /
Komt een wereldts d'waes 'et minst.
Om veel winste sal hy swoegen /
Maer de Godtsvrucht / vol genoegen /
Is de grootst' en beste winst.
- 2. **Niecht doen / en Godtsalig leven /**
En sich tot Godts werck begeven /
Is den bromen t'aller tijdt
Euckel blijdschap en verquicking ;
Maer den bosen is 't verschicking /
En een heimelijcke spijt.
- 3. **Zyn de wulpsche niet geneegen**
Tot de kennis van Godts wegen /
Is sijn woord hen tot een smaet /
Hebben sy'er lust noch treck toe /
Heeren sy 't van walg den neck toe /
Ons verheugt het metter daet.
- 4. **Sou men niet van heyl'ge dingen**
Hier beneen met blijdschap singen /
Daer selfs d'Eng'len / voor Godts Croon
C'saem vergaert hy dupsent troepen /
Heilig / Heilig / Heilig / roepen /
Dag en nacht al even schoon ?
- 5. **Wat sal oock aldaer / na desen /**
Anders ons' genoegen wesen /

Pied. 2.
v. 1/26.Matt. 16.
v. 26.
1 Tim. 6.
v. 6.Spruek. 21.
v. 15.

1 Petr. 4.4.

Job 21.14.

Jer. 6.10.

Jer. 32.33.
Jer. 15.16.Psal. 119.
v. 54.Ies. 6. 1/
2/3/4.

Openb. 4.8.

Psal. 15. 11.

Openb. 7.

v. 12.

Psal. 36. 10.

1 Cor. 16.

v. 13.

Openb. 19.

v. 6/7.

Luc. 16.

v. 33. etc.

1 Cor. 9.

v. 24.

Openb. 2. 3.

Luc. 13. 25.

Gal. 6. 10.

1 Pet. 4. 3.

Psal. 6. 11.

12.

Rom. 6. 21.

Rom. 13.

v. 11/ etc.

Jes. 60. 1.

Joan. 12.

v. 35.

Marc. 13.

v. 35/36/37

Dan te staen voorz sijn gesicht /
 Hem te loben en te prijsen /
 Eeuwig eere te bewijzen /
 't Licht t'aenschouwen in sijn licht ?

7. Wie sal sich dan niet verkloeken
 Om sijn vreugt alhier te soecken
 In een werck / dat selfs aldaer
 Onse vreugd en werck sal blijven ?
 Wech met ydel tydt verdrijven /
 't Geen men lang beklaegt hier naer.
 8. Maer de tyd weerom te halen
 Daer men s' in de helsche qualen
 Steeds herwenscht / met groot verdriet /
 Niemand sou een uur passeeren /
 Dan om Godt daer in te eerden :
 Maer de na-kilacht helpt daer niet.

9. Ons staet noch de loop-haen open :
 Laet ons daerom wacker lopen /
 Noit on-lustig / traeg of moe.
 Denkt / de deure der genade
 Staet / met eeuwo'ge schand' en schade /
 Dooz veel duisenden al toe.

10. Goed doen moet ons noit te vroeg zijn.
 't Moet ons heden al genoeg zijn /
 Dat wp's levens voor'ge tyd
 In veel ydelheid en weelden /
 Soo verspilde / en verspeelden /
 't Geen ons nu tot schaemt gedijdt.

11. Laet ons tijds gelegentheeden
 Nu voortaen ter deugd besteeden.
 't Is genaed' en gunst / dat wp
 Ons aldus in 't licht verheugen /
 En by 't licht noch wand'len meugen /
 Ger 't rondom ons duister zy.

12. Dat wp min aen 't siuim'ren raken /
 Laet ons met maskander waken /

En

Eensaem-huis en Winter-leven.

79

- En soo Jesus jock en last /
Na Godts wil en wel behagen /
Met eenpaer' ge schouders dragen /
Onbeweegelyck en vast.
3. Soo wy / eensaem / ons verquynnen /
Laet ons nu en dan verschijnen
Daer de bromme zijn vergaert /
En malkaar met Loffang stichten.
't Kan te wonderlick verlichten /
Soo men daer sijn stem mee paert.
4. Onse werck / van Godt gepresen /
Sal by hem niet ydel wesen.
Sekierlick daer is een loon /
Dien hy uit gena sal geben
C'saem in dit en 't ander leben /
Soo wy doen na sijn geboon.
5. Die 't profijt niet aan en mercken /
Van haer stichtelijcke wercken /
Doen se sonder lust en moet;
Maer het aengenaem betrachten
Van den loon / dien wy verwachten /
Maeckt ons alles licht en soet.
6. Niemant kan hem iet vergelden:
Maer die dug sijn glori melden /
Off'ren Gode waerlick dank /
Welcht dooz Jesus aengenaem is /
Of men selve min bequaem is
Tot een weerd'ge lof en sancti.
7. Wat 's de tael der hemel-geesten
En der Engelen ten meesten?
Eer zy Godt in 't hoogste Koor.
Heilig, Heilig, Heilig, singen
Al die daer sijn Throon omringen /
Halleluja / na als voor.
8. Jesus selfs heeft hier beneden
Om geen dinck soo seer gebeden /

I 4

Matt. 11.
v. 30.

1 Petr. 4. 2.

Zeph. 3. 9.

1 Cor. 15.
58.

2 Cor. 4. 10.

Psal. 111. 1.

Col. 3. 16.

1 Cor. 15.
v. 58.

Proverb. 23.
v. 18.

Thom. 6. 23.

1 Tim. 4. 8.
Lev. 26.
v. 3 / 12.
Job 21. 14 /
15.

Hebz. 11.
v. 26.
Proverb. 23.
v. 18.

Psal. 11. 6.
v. 12 / 17.

Psal 50. 14.
1 Pet. 2. 5.
2 Cor. 3. 5.
Psal 69.
v. 3 / 32.
1 Cor. 13. 1.

Luc. 2. 14.
Ies. 6. 3.

Openb. 4. 8.

Openb. 19.
v. 1 / 3 / 6.
Joan. 17.
v. 1 / 4 / 5.
Joan. 12.
v. 28.

Als

Als om d'Eere van Godts Naem /
 En beveelt het ons te gader ;
 Want hy eerd' oock selfs sijn Vader
 Tot sijns lebens lesten aem.

Matt. 6. 9.

Joan. 8. 49.

Joan. 17. 4.

Psal. 65.

14.

19. Ja Godts eer en glori singen

Selfs de redenlose dingen /
 En gaen all' ons hier in voor.

Rom. 10. 20.

Psal. 19.

2/ 3/ 4.

Doo veel schepsels / soo veel mondern
 Zijn 'er / die Godts lof verkonden
 Al de wereldt dooz en dooz.

Hebr. 2. 3.

Matt. 12.

v. 41/ 42.

Jac. 5. 8.

Rom. 1. 20/

21.

20. Sal't dan niet van ons geschieden /
 Ach ! hoe sullen wy ontvliden /
 Als ons in Godts oordeel-dag /
 Welck vast nadert / dees' al t'samen
 Overtuigen en beschamen !
 Elk doe nu dan wat hy mag.

Psal. 16. 2.

Job 35. 7.

Gen. 17. 1.

21. D'eer sal tot ons weder keeren /
 Doo wy hem behoorlick eerden /
 Mits hem onse goet niet raeckt /
 En wy hem met al ons' singen /
 Loven / prijsen / niets toe bringen /
 Als in sich geheel volmaeckt.

Psal. 84.

v. 12.

Psal. 19. 5/

6/ 7.

Openb. 7.

v. 11/ 12.

Job 4. 18.

22. Godt is als de Son in luister /
 Die't Heel-al bestraelt in 't duister /
 En van geene saeck nochtans
 Licht of luister hoeft t' ontfangen.
 Ja sijn singend' Eng'le-rangen
 Krijgen soo van Hem haer glans.

Rom. 2. 7.

Psal. 16. 3.

2 Thess. 1.

11/ 12.

Jac. 3. 5/ 9.

Psal. 106. 2.

Openb. 4. 9.

23. Zijn wy eer- of glori-suchtig /
 Vier / hier worden wy doozluchting /
 Mits ons Godt verweerdigt heeft /
 Dat niet onse niet' ge tongen
 Wordt sijn groote lof gesongen /
 Die van eeuw tot eeuwe leeft.

Psal. 146. 2.

psalm 89.

2/ 3.

24. Die Godt hier op aerden loven /
 Sullen eeuwig Hem daer hoven /

In het hemelsch Paradijs /
 Sonder moe te worden / roemen /
 Mec een lof hier niet te noemen /
 Op de soetsste nieuwe wijs.

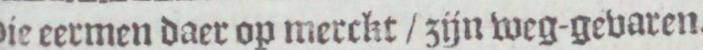
2 Cor. 12.
 v. 2/4.
 Jes. 40. 31.
 Openb. 14.
 v. 2/3.

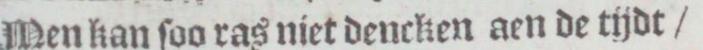
Den korten tijdt behoort men wel waer
 te neemen.

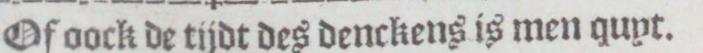
Item: Psal. 90. Gy zijt geweest ons toevlucht Heer genadig.

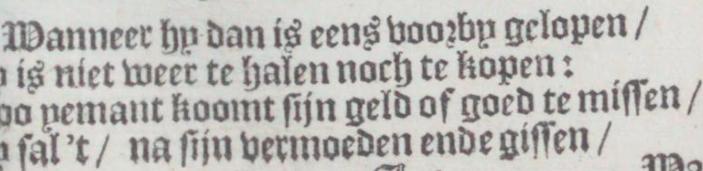

Hoe loopt de tijdt als met geblerchte benen /
 Niet anders dan als osse vloog daer henen !

 Stil-swijgende vermeeren onse Jaeren /

 Die eermen daer op merckt / zijn weg-gebaren.

 Men kan soo ras niet dencken aan de tijdt /

 Of oock de tijdt des denckens is men qupt.

 Wanneer hy dan is eens voorby gelopen /
 Hy is niet weer te halen noch te kopen :
 Soo verant koomt sijn geld of goed te missen /
 Hy sal 't / na sijn vermoeden ende gissen /

I 5 Wan-

Fugit ho-
 ra, hoc
 quod lo-
 quor, inde
 est. Pers.
 Satyr. 5.
 Damna
 fleo re-
 rum, sed
 plus fleo
 damna
 dierum.
 Quisque
 potest re-
 bus suc-
 currere,
 nemo die-
 bus.

Wanneer hy moeit aenwendt / eens krijg
weer:

Verlopen tijdt koomt weder nimmermeer.

Fronte ca-
pillata est
post est
occusio
calva.

^{1 Sam.} 14.
^{b. 14.}

3. Gelegenheidt des tijdts is wel van voren
Te batten / maer van acht'ren kael geschoren.

Hy is gelijck het lopen van de stroomen /
Die vlieden wegh en nimmer weder komen.

Noit wordt dan meer verquistinge begaan /
Dan als de tijdt onnut'lick werdt verdaen.

^{2 Pet.} 4. 23.

4. O mensch / wilt op den tijdt wat heter achter
En u voortgaen van die te spullen wachten:

Uw werck is groot dat gy noch moet vol-enden /
Uw tijdt is kort en sal sich schielick wenden;

^{1 Cor.} 7.
^{b. 29.}

De liechter staet alrede voor de deur /
Die van elck werck sal nemen nauwe keur.

^{Jac.} 5. 9.

^{Matt.} 12.
^{b. 36.}

5. Wanneer gy dan gaet om u te vermaaken
In ydelheidt en met des werelds saken /
Gedenckt dan oock hoe Godt u heeft gegeven
Een korten tijdt die haest voorby sal sweven :
Gedenckt hoe dat gy van uw' kleinen tijdt
Behoozt te doen uw' aldergrootst profyt.

6. Soeckt noit den tijdt te veel dooz breugt t
korten /

^{Luc.} 12. 35.

Maer tracht veel eer uw lend'nen op te schorten /
Om staegh in uw gestelde baen te lopen :
Wilt niet den tijdt verdrijven / maer uit hopen

^{Eph.} 5. 16.

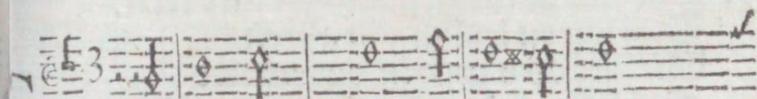
Als eenen schat die dient te zijn bewaerd
Verr' boven al dat kostlick is op aerd.

Te-

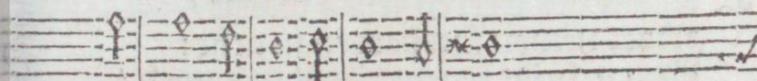
Tegen Luiheid en Ledigheid.

Item: Psalm 100. Gy volckeren des aerdrijcks al.

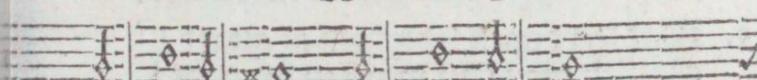
Of: Hoe lieftijck is my uw' gesicht. Aldus.

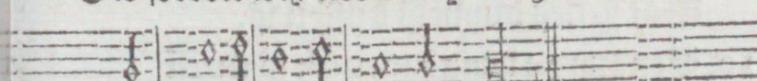
I. Plupaerds / die den dieren tijdt

Met enckel ledigheid verslyt;

Die selden iets neemt by der handt /

Maer stille sit of lanter fant.

De tijdt
wozdt nied
sonder reden
vier ges-
naemt om
dat ons be-
bolen werd /
als wijse en
voorzichtige
kooplieden/
die als een
dierbaren
schat uit te
hoopen
Eph. 5. 16

Die nimmer in uw's aenschijns sweet /
Maer altijdt broodt der luiheid eet /
Onaerd'gen aerd / gy stinckt voor Godt
En zijt der wijse menschen spot.

Gen. 3. 19.
Prov. 31.
v. 27.

Want van beginn' is d'arrebeypdt
Van Godt deu menschen opgeleypdt:
En wie het wercken sich ontset /
Behoort niet recht te eeten niet.

Gen. 3. 19.
2 Thes. 3.
v. 10.

Godt selfs die 't al geschapen heest /
Sijn Soon die met hem eeuwigh leest /
Zijn noch niet leegh / maer wercken staegh;
Sijn Eng'len werden nimmer traegh.

Ioh. 5. 17.
Heb. 1. 14.

Ta al wat in de wereldt is /
Dat houdt sich in bewegenis;

De

De Wolcken/ Sterren/ Son en Maen
In haren loop noit stille staen.

Psalim 148. 6.
v. 8/ 9/ 10.

Oyer/ hagel/ storm wint/ damp en snee /
De bergen / bomen / alle bee /
't Gevoegelt en het wilst gediert
Doen 't werck waer toe se zijn gestiert.

7. Sal dan de mensch begaest met reen /
Dus luy en ledigh zijn alleen /
Die hier op d'aerd insonderheidt
Geschapen is tot arbeidt ?

8. Al wie des Heeren zegen wacht /
Moet nemen sijn beroep in acht :
Den arbeidt zegent Godt met goed /
Maer luiheid brengt tot arremoed.

Psal. 28.
v. 19.
Psal. 33. 27. 9.

Wat leert oock ledigheid al quaet /
Gelyck men sien mach in der daet ?
Soo dat de spreuken gaet gewis /
Dat sy des duvels kussen is.

10. Gen luy en ledigh mensch is meest
Bequaem om na dien boosen geest
Te lust'ren / en oock metter daet
Haest in te will'gen sijnen raet.

11. Ja nauwlicks isser sond of feit /
Die niet en spruit uit ledigheid /
Want in 't gemeen die niet en doet
Nepght tot het quade sijn gemoet.

12. 't Is doch een ingebeelde saech /
Dat ledigheid sowijs zijn vermaeck ;
Gen ledigh mensch is vol on-lust /
Ja niet als onrust is sijn rust.

13. Geduerigh valt de tijdt hem lauch /
Hyp maeckt hem dickwils selve krank /
En krijght het hoofd vol swarigheid
Om dat hyp nimmer arbeidt.

S. 27. 37. 25. 14. Zyt wacker in u wercken al /

Geel

Eensaem-huis en Winter-leven.

85

Seen krankheit u ontmoeten sal.
't Geest 's avonds u een bly gemoet:
Des arrebepders slaep is soet.
Men krijghe de rust dooz arbeidt/
En niet dooz lomme ledigheidt:
Noch daer en is geen sinner doen
Als niet doen en sich ledigh voen.
Die sijner handen arbeidt eet/
Met recht wel-gelucksaligh heet/
Het gaet hem wel / hy leeft vernoeght
Van 't geene dat hem Godt toe voeght.

V Waerschouwinge voor luiheid, door het
voorbeeld der Mieren.

Gaudebis
tem per
verspori,
si diem
fructuose
trans ege-
ris.
Ecc. 5. 11.
Quis labo-
re redimi-
tur non
otio.
Pejus nec
ullum est
otio nego-
tium.
Theod.
Bez.
Psal. 128. 2.

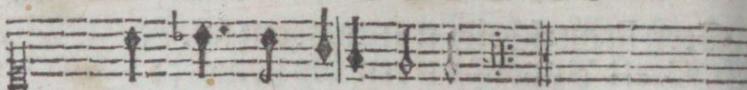
Stem : Psalm 91. Die in Godes bewaring sterck.

Of: Aldus.

1. Gaet tot de mier / dat klei- ne dier /
3. En wordet wijs/ hoe dat uw' spijs
2. Gp lup-aert: siet haer weegen /
4. Be-hoort te zijn ver-kreegen.

Geen Over-heer / die door zijn leer
Haer iets beveel of wijse /
En heeft zy / maer siet nochtans haer

Ver-

Versaem'len hare spijsse.

2. **S**p gaet met vlijt in somers tijdt
Haer brootd in d'ooghst bereiden /
Haer spijs sy gaert / dat s'onverbaert
Den winter mach verbeyden.
Hoe lange doch sult gy u noch
O lupaert leggen neder ?
Wanneer sult gy van sluimerp
En slaep eens opstaen weder ?
3. **E**n weinigh slaep met lyp gegaep /
Handt-bouwen / en gesluimer /
En steeds aen weer te leggen neer :
Wat denckt gy / o versuimer.
Eer gy u hoedt / sal d'arremoedt
Snel als een wand'laer komen:
't Gebrech komt an gelijck een man
Die 't schilt heeft aengenomen.

Wanneer men met misnoegen by wereldse
vreugd geweest is.

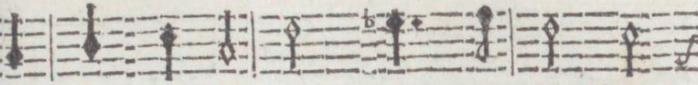
Stem: Psal. 58. Gy Raeds-Heeren, laet my doch hooren.

Of: O schooné, boven alle menschen. Aldus.

O Eccles. 2.2.
Dolle vreugd der werelds-kind'ren !
Eccles. 2.2.3.
O lagchen in 't vermaeck der sond !
Mijn hert gy niet vermaeken kond ;

Mae

Musical notation for three stanzas of a hymn. The notation uses vertical stems and small horizontal strokes on a staff.

 Haer doet veel eer mijn vreugd vermind'ren /

 Ja gants bedroeven mijnen geest /

 Wanneer ik ben by u geweest. :s:

Ach dat ich nimmermeer behoeftde
By sulck geselschap weer te zijn /
Daer my de vreugt niet geeft als pijn ;
Op dat ich niet daer door bedroeftde
Des Heeren heyl'ge Geest in my /
Die altydt maeckt 't geweten bly !

Eph. 4. 30.
Gal. 5. 22.

Ik Wil liever met Godts kind'ren treuren /
Waer na men haest weer wert verheugt /
Eer dat ich d'onbesinde vreugt
Dan't wereltsch volck daer voor wil keuren /
Daer midden in het lagchen 't hert
Oock menighmael heeft pijn en smert.

Job. 16. 20.
Prov. 14. 13.

Verblijdt u in uw aerd sche lusten /
Verdooldे wereldt ; uw vermaeck
Geeft my niet als een bitt're smaeck :
Mijn ziele sal in Christo rusten /
En in hem vinden meer geneugt
Als gy in vleeschelijcke vreugt.

Prov. 11. 9.
Matt. 11.
v. 28/ 29.
Rom. 14. 7/
18.

En Psalm of Lof-sangh hem gesongen
Maeckt dat de ziel van soetheidt juicht /
En als een sap des Hemels suicht /
Dat noit en quam op aerd sche tongen.
Heert weer / mijn ziel / tot uwe rust /
Geniet in Godt uws herten lust.

Ephes. 5.
v. 8/ 9.
psalm 104.
v. 33/ 34.

Apoc. 2. 17.
psal 116. 7.
psal. 37. 4.

Troost

Troost tegens verlies van aerdsche goederen

Stem : Psal. 91. Die in Godes bewaring sterck.

Of: In Christi liefd' is vreugd en rust. Aldus.

Hoe meugd gp doch om't aerdsche goed
 Aldus u selven quellen ?
 Al mits gp goed / en mits geen moed ;
 't Is hier noch wel te stellen.
 't En raecht uw lijf niet/ noch uw' eer/
 De Ziele noch veel minder ;
 't Is maer een geld-saeck / sonder meer /
 De lichtste schaed' en hinder.

2. **S**l

- Set nimmermeer uw hert soo vast
Op gelt of aerdsch vermogen /
Mits Christus dienaers sulelts niet past /
Die 't Hemelsch meest be-oogen.
Hoe soudt gy al het uwe dan
Om sijnent wil verlaten /
(Gelyck 't de noot vereysschen kan)
En / wat u lief is / haten ?
- All wat gy als uw eigen hondt /
Heeft aller dingen Heere
U maer geleent en toe vertrouwt /
Tot dat hy 't weer begeere.
Die voor een tijdt u 't sijne gaf /
Epscht / na sijn wel-behagen /
Niet 't uwe / maer het sijn' / u af :
Wat hebt gy dan te klagen ?
- Deght / in gedult / met Job / veel-eer ;
De Heere gaf 't al t'same /
De Heere nam het sijne weer /
Geloost zijs 's Heerten name.
Wy bidden immers alle daegh /
Dat sijn will' magh geschieden ;
Hy doe dan al wat hem behaegh.
Wy staen op sijn gebieden.
- De minderingh van tijd' lyck goedt
Dient wel den mensch ten besten /
Daer vettigheidt en overvloedt
Tot weeld' en dood hem mesten.
De rijke brasser stort sijn ziel
In d'hel uit / met verschickingh /
Maer d'arme / die 't hier moeilijk viel /
Krijght / na veel ramp / verquickingh.
- Geen tijd' liek goedt kan ooit in nood
De ziel te hulpe komen /
Het kan niet troosten in de dood /
Daer niet werdt mee genomen ;
De mensch komt naecht uit 's moeders lijf /

Psal. 62,
v. 11.Col. 3, 1/2.
Luc. 14, 33.

vers 26.

Rom. 10, 12.
Matth. 25,
v. 14.Matth. 20,
v. 15.
Thren. 3,
v. 39.Jac. 5, 12.
Job 1, 21.Matt. 6, 10
Ex. 20, 3, 8.Rom. 8, 28.
Deut. 32,
v. 15.Tec. 16, 23 /
etc.

Prov. 11, 4.

Psal. 49,
v. 15.

¶

En

- En keert weer naecht daer henen.
 1 Joh. 2.
 v. 17.
 2 Coz. 7.
 v. 31.
 Luc. 12.21. 7. De wereldt selfs heest geen verblyf /
 Wanneer gp maer blijft rijck in Godt /
 Haer schijn is haest verdwenen.
 Matt. 6.20.
 Psalm 16.
 v. 5/6.
 1 Coz. 2.9.
 Psal. 72.
 v. 25.26.
 Psal. 23.1.
 Luc. 10. 42.
- En houdt der zielen schatten /
 Soo hebt gp een geluckigh lot /
 Ja meer dan't hert kan vatten.
 Die Godt maer heest / heest altijdt veel /
 Niets sal hem ooit ontbreken.
 Wie kiest het alderbeste deel /
 Wordt nooit daer van verstecken.
- Spieuk. 15.8. Houdt Jesum / en een vrolijck hert /
 v. 15.
 1 Tim. 1.
 v. 19.
- Daer by een goedt geweten /
 Soo sult gp haest uw leet en sinert /
 Welch d'armoe geest / vergeten.
 De rijckdom brenght wel sorgen in /
 Daer d'armoe vaeck van vry is.
 Maer Godts-vrucht is een groot gewin /
 Daer soet vernoegen by is.
2. Het goedt / waer van m'op aerden leeft /
 Matt. 6.33.
 1 Tim. 6. 6.
 Phil. 4. 11.
- Sal Godt oock wel toe-voegen ;
 Die voedsel slechts en decksel heest /
 Laet sich daer mee genoegen.
 Die sich niet 't sijn vernoegen kan /
 Al schijnt het klein van waerde /
 Is waertlick d' alder-rijckste man /
 Die immer leefd' op d'aerde.
3. Hoe weinigh is een mensch genoegh
 22. Die wel is onderwesen ?
 Hy slaept gerust / en 's morgens vroegh
 Is frisch bernuft by desen.
 Maer moeilick waken en veel ween
 Zijn by misnoeghde menschen /
 Die niet haer deel niet zijn te vreem /
 En steeds na meerder wenschen.
4. Vertrouwt op Godt / die eeuwigh leest /
 Psal. 37. 3.
 Psal. 142.
 v. 6.
- Ei wilt tot hem in noodt gaen /

Eensaem-huis en Winter-leven.

91

Die den Riechtveerd'gen nooit begeeft /
Noch laet sijn zaed om broodt gaen.
Doo't hem belieft / hy kan't versien /
En / na uw kleine schade /
U / meer als eerst / sijn zegen bien ;
Dus leest op sijn genade.

Psal. 37. 25.

Gen. 22. 14.

Job 42. 12.

2. De Heer maeckt arm en rijck te saem /
Na dat hy selfs best oordeelt /
Wat meest ter eeran van sijn Naem
En tot ons' heil ons' voordeelt.
Blijft maer in uwen arrbeidt /
Dien Godt sal doen beklijven ;
Het geen Hy u heeft toegleidt /
En sal niet achter blijven.

2 Sam. 2. 7.

Prov. 11. 27.

Psal. 90. 17.

Prov. 30. 8.

Tegens de Gierigheid.

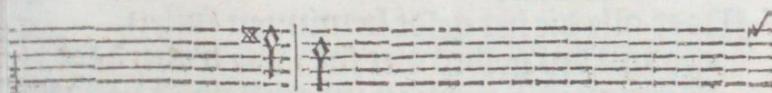
Stem : Psalm 8. Of: Twee verzen voor een.

Psalm 18. 32. Of 45.

Of: Een Koopman, die het eel gesteent beminden.

E N tragt niet om uw' goed'ren te ver-

meeren /

Maer eerder om te mind'ren u begeeren :

Een rijckdom is u inder haest bereid /

H. 2

An-

Indien gy arm zijt in begeerlijckheid.

2. Den naesten wegh om rijckdom te gewinnen

Is dat men die veracht en niet wil minnen :

Want die en is niet arm die weinigh heeft /

Maer die is arm die steeds na meerder streeft.

Lucce 12. 15. 3. Siet neerstigh toe / en wilt hier op wel acht
ten /

Dat gy u van de gierigheyt meugt wachten :

Want het en is niet in den overbloedt

Gelegen / dat de mensch leeft uit sijn goedt.

4. 't Geen gy gebruickt / dat hebt gy maer van
noodre /

Daer leeft gy van ; van 't ander heeft de dooden

Ecccl. 5. 10. Soo veel als gy : gy hebt geen voordeel / dan

Dat gy 't gesicht der oogen hebt daer van.

5. Wat scheelt het of dan klein of groot ut
goedt is /

Wanneer daer door uw lichaem maer gevoedt is

Hoe kleinder pack / hoe meer gemack me
heeft /

Een bly gemoet het bestie goedt beleest.

Eccles. 5. 9. 6. Geen rijckdom sal een gierigh hert ver
vullen :

Maer alle die het geldt beminnen sullen

En zijn des geldts niet sat ; wie d'overdaet

Beminnen / zijn van inkomst nooit versaedt.

7. Hoe meerder dat uw aerdtse schatten
bloeden /

Te meerder oock sal uw begeerte groepen.

Wat soekt gy dan vergeefs in 't aerdtse goed

O dwaze mensch / de rust voor uw gemoedt ?

8. Een weynigh is genoegh om wel te leven /

En wein'ger noch han u soo vele geven

Da

- Dat u genoegh om wel te sterben zy :
 Gy hebt genoegh / daer hoeft niet meerder by.
 Doch wy helaes vaeck arremoede noetmen
 Geen eertydts was voor overvloedt te roem-
 men ;
 Den armsten der Apostelen acht sichtrijck
 En gy alleen hebt meer als sy gelijck.
 . Niet slechts en sal het geldt u nooit ver-
 saden /
 Daer staegh niet moeit en on-rust u beladen /
 Vermits men 't kryght niet grooten arrebepdt /
 Besit niet vrees / verliest niet moeilchepdt.
 . Godtsaligheidt het aldergrootst gewin is
 Daer in men wel vermoeght na sijnen sin is. ^{1 Tim. 6.}
 v. 6/7.
 Wy brengen in de wereldt niet met al /
 Gock niets men ooit daer weer uit dragen sal.
 . Neigt / Heer / mijn hert tot uw getuige- ^{Psal. 119.}
 nissen /
 Op dat ick niet het ware goedt mach missen ;
 Maer neight het nooit tot snoede gierigheidt /
 Daer dooz men wordt tot alle quaedt verleidt. ^{1 Tim. 6. 10.}

Tegens de Geld-zucht.

Stem : Psalm 116. *Ik heb den Heer lief, want etc.*

Of: O Godt ! gy hebt nu weer in mijnen mond t. Aldus.

Geldt-zucht / die noch grondt noch
 bodem heeft / Doet

3

2. Veel turf en hout het vuur niet uit en blust /
Maer doet het met een stercker vlamme blaken /
Alsoo sal oock veel geldt en goedt eer maken

Dat brande / dan verdoove 's giergaerts lust.

3. Een gierigh mensch heest alle dingh gebreke
Soo wel het geen hy heest als 't geen hy niet heest
Want van het geen hy heest / hy met verdriet leeft
En lijdt niet dat het tot sijn nootdruft strekt.

Joh. 3. 31. 4. O mensche van der aerden aerdtsgesint /
Hoe laet gp u den rijckdom soo besuuren /
Niet anders of hy eeuwigh soude duuren /
Die doch verdwijnt veel sneller dan de wint !

Luce 12. 20. 5. Gy dwaes / men sal misschien in dese nacht
Uw ziel van n af eisschen : en na dese /
Wiens sal het geen gy hebt bereidt / dan wesen ?
O dat gp dit wat beter doch bedacht !

6. Dan eindight al uw groote geldt en goedt
Met weinigh stroo / met sletten en met doecken
Die on-geacht eerst lagen in de hoecken /
En met een kist van ses of seven voet.

Matt. 6.
v. 19/20. 7. Wat neemt gp dan van d'aerdtse schatte
mee ?

Ach ! nier niet al ; het moet hier alles blijven.
Alleen den schat der zielen sal beklijven /
Die nooit de mot noch roest verteeren dee.

Hi

8. Het weinigh goed dat de rechtbeerdig' heest / Psal. 37.
v. 16/17.
Is beter dan den overvloedt der boosen ;
Want Godt verbreekt den arm der goddeloosen /
Maer ondersteunt dien die rechtbeerdigh leest.

Gierigheids onrust, en Genoeghsaem-
heids ruste.

Stem : Psalm 129. Vander jeugd aen hebben sy my gequelt.

Of : Al't oud en 't self; altijdt seght gy van goed.

Hoe weinigh is genoegh voor sulck een Ps. 31.21.

mensch

Die wijsselijck / en wel is onderweesen !

Hij hijgt niet dooz een on-versade wensch

Wanneer hij 's nachts sal op zijn bed- de weesen.

2. Hij heeft dan een gesonde slaep en rust / Ibid.
Sijn ingewandt is matigh t'allen stonden /
Hij staet weer op des morgens vroegh met lust /
En sijn verlust is bij hem frisch bevonden.

R. 4 3. Maer

- Ibid. v. 22.* 3. Maer moepelick en on-gerust gewaeck /
 En buick-wee / en gequyn en pijn der darmen /
 En alles wat op 't meest belet den vaeck /
 Is by een on-versaed'lick mensch / met karmen,
- Phil. 4. 11.* 4. Die wel vernoeght is met het geen hy heeft /
Prov. 31. 8. En Godt voor sijn bescheiden deel staegh dancket
 Is in der daedt de rickste die der leeft /
 Maer arm en sieck die staegh na meerder jaucket
- Luc. 8. 14.* 5. Rijckdommen zijn als doornen / die de ziel
 Met anghst en forgh geduerighlyk door-pricken /
 Die 't liefsick zaet des woorts / dat daer op viel,
 Alt'samen weer verdrucken en versticken.
6. Des rijckdoms lust niet dan veel wroeger
 Geest /
 In't krygen / in't besitten ; in't verliesen :
1 Tim. 6. 6. Godtsaligheids gewin genoegen heeft ;
- Matt. 6. 20.* Wel heim / die haer sal tot sijn schat verkiesen.
7. Die 't aerdtsche goedt voor 't Hemelsche ver-
 Kiest /
 Sal op het leest behouden geen van beiden ;
 Daer komt een tijdt dat hyse t'saem verliest /
 Wanneer hy sal uit dese wereldt scheiden.
- Psalm 16. 5.* 8. Die Godt verkiest tot sijner erben deel /
 Is rijck genoegh / hy leest seer wel te vreden :
 Hy zp uw schat / soo wordt gyn niet soo veel
 Met sulch gequel / met forgh en moeit bestreden.
- 1 Tim. 6. 17.* 9. Soo stelt dan niet / gelijck een weereldts sot /
 Op 's rijckdoms on-gestadigheit uw hope /
 Maer altijdt op den lebendigen Godt /
- Jes. 55. 1.* 10. Die alles geest / en heeft om niet te kope.
- Ibid. v. 19.* 10. Hoe saligh is hy die een schat vergaert /
 En wegh leght in't toekomende voorsichtigh
 Goedt fondament : als hy van hier eens vaert,
 Krijght hy een schat / meer dan al d'aerd / ge-
 wichtigh.

Van

Van de ydelheid des Weerelds.

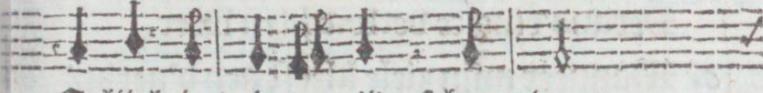
Stem : *Onse Vader in Hemelrijck.*Of : *O Vader ! die ons d'eere doet.* Aldus.

I Elijck de stilte van de zee /

Jes. 57.20.

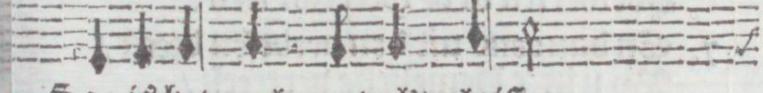
Gelyck der Maenen volheidt mee /

Dps. 43.
v. 7/8.

Gelyck in winter-tijdt schoon weer

Deer haesten neemen haren keer ;

Doo is het oock met al't plaissier

En voorspoedt deeseg levens hier.

2. 't Verschijnt maer eenen ogenblick)

't Verdwijnt in haesten eeuwighlick.

Het zy dan groot is of geringh /

't Is ydelheidt met alle dingh.

O dwaze mensch / en weet gy 't niet ?

Doet op u oogen dat gy 't siet.

Eccl. 1.2.

3. Wel-saligh is hy / die belacht

Het geen de weereldt heerlick acht /

Doo dat hy 't niet en acht te zijn

¶ 5

Dan

¶ Col. 7. 31.

Dan een verganckelijcke schijn /
En sich daerom veel minder quel
Als om een woeligh kinder-spel.

- ¶ Pet. 1. 30.
4. Geeft my genade / lieve Godt /
Dat ick niet tot mijn deel en lot
Begeeren mach het gene my
Doch niet sal konnen blijven by :
K Sie doch alreed hoe al het goedt
Der weereldt is als ebb' en vloedt.
5. De weereldt na de weereldt loop /
Maer ick heb een veel beter hoop /
En wil alleene zijn verblydt
In 't geen sal zijn na desen tijdt /
Daer wyp behoeven nimmermeer
Verand'ring te verwachten weer.
- ¶ Psal. 119.
v. 25.
6. Wanneer myn ziele kleest aen d'aerd /
O Godt / soo blijftse staegh beswaerdt ;
Ja 't is myn hert gelijck een ban /
Wanneer 't by u niet wesen kan :
Dies gunt my dat ick u aen-kleeb' /
Hoewel ick in de weereldt leeb'.
7. En dan eens uit den aerdtsen dzeck /
By u in 't Hemelsche vertreckt /
O Godt na myn begeerlijckheidt /
Aenschouwen sal uw' Heerlijkheidt.
En met de Heiligen te saem /
Daer eeuwigh loben uwen Daem.

Vid. Aug.
pag. 292.

Wa

Waer waerachtig geluk en ruste in besta.

Stem: Psalm 6. *Wilt my niet straffen Heere.*

Of: *Het Maentje schijnt soo helder.*

Of: *Aldus.*

Jet is hier op der aerden
 Te houden groot van waerden /
 Als 't wel gemoed gemoed /
 Dat al dees aerdse dingen /
 Van houden voorz gerin- ge /
 Om 't eenigh hooghste goedt.

* 2. 't Is waerlick waere ruste
 Wanneer het hert niet luste
 Is op Godts liefd' gebest /
 En na geen and're saken

Die

* Revera haec est vera cordis requies, cum totum in amo-
 m Dei per desiderium figitur. Nec quicquam aliud appetit, sed
 eo quod tenet, felici quadam dulcedine delutatur, delectan-
 jocundatur. Augustin: Mannal: cap, 29.

Sich selfs gevoelt te haken
In 't weereldtsche gewest.

3. *Op Godt de Rijclist' en Meest' is
Die klein en arm van geest is /
En geern' in Christo groot.
Op Godt is niemandt edel /
Die niet ootmoedigh bedel'
Aen 's Hemels poort dooz noot.*

Matt. 5.3.

1 Cor. 3.18.

4. *Op Godt en is geen wijsse /
(Schoon elck sijn wijsheidt prijse /)
Soo hy niet dwaes en sot
Is in des weereldts ooge :
Op Godt en is geen hooge /
Dan die hier wordt bespot.*

5. *Geen mensch voor hem geluck heeft /
Dan die alhier in druck leeft /
En dickwijs wordt beklaeght.
Hy druyft den besten handel /
Die door sijn Christen wandel
De weereldt meest mis-haeght.*

6. *Als ick in Godes ooge
Maer rijk / groot / edel / hooge /
Wijs / en geluckigh ben /
Soo ben ick wel te vreden /
Hoewel my hier beneden
Daer niemant vooy en kenn'.*

Op het zingen van den Leeuw' rick.

Stem: *Op mijn ziel, om Godt te looven.*

Of: *Wie fleet heuggelycker dagen.*

Of: *Valsche ruste van 't geweeten. Aldus.*

1. **M** Et wat snel-le wach're vlercken
3. D'roolijck zingend' na de wercken/
2. Blieg

Eensaem-huis en Winter-leven. 101

.. Vliegt de klei-ne Leeuw'rick op /
.. En des Heemels hoo- ge top !

't Aerdigh beesje rept zijn vleug'len /

En zijn held're stem te saem :

't Kansel beide niet beteug'len ;

't Is hem selfs soo aengenaem.

2. 't Is als of het Godt daer boven
Hert'lick met sijn soet gesanckt
Tracht te prijsen en te loven ;
't Is als of 't hem vrolick danckt'
Om dat hy nu alle dingen /
In dees' soete Lente-tijdt /
Doet met nieuwe vreugdt ontspringen
Dooz de wereldt vreede en wydt.

psalm 148.
v. 7 / 10.

3. Siet het eens de lucht dooz-snijden /
Vroolickt / onbelet en vryp ;
't Van sijn kleine hert verwijden /
Dat het onbekommert zy.
't Wache van Godt sijn daeg'licks voedsel / Batt. 6.
Daer het wel need' is gepaeit / v. 26
Dooz hem selfs en voor sijn broedtsel /
Schoon het niet en zaet of maeit.

4. Doeckt het sijne spijs op aerden /
't Is niet soo veel sorgen niet ;

't Sal

't Sal oock nimmer sulcks aenbaerden/
Eer het singht sijn morgen-liet.

Cecil. 12. 4.

Sijnen Godt te mogen singen

's Morgens vroeghen al den dagh
Gaet hem doch voor alle dingen/
Soo men hier bemercken magh.

5. Crage ziel / die heel onlustigh
Tot den lof des Heeren zijt /
Op; dit beesje maeckt u lustigh ;
't Noept / 't is tjd/ tjd/ tjd/ tjd/ tjd.
Dyngt van d'aerd' en d'aerdtseche dingen
On-verhindert dooz de lucht /
Om uw Schepper lof te singen /
Geest hem uwer lippen vrucht.

Hebz. 13. 15.

Ephes. 5.
v. 18. 19.

psal. 34. 2.

6. Maeckt Godts Geest u eenmael vuurigh
Neemt wel waer die soete stond' /
Singht met hert en mond geduurigh
Dan soo laagh gp immer kondt.
Eben als dit kleine beestje /
Dat niet weer na d'aerde tracht /
Als ontsteken is sijn geestje /
En hem niet bewijkt sijn kracht.

2 Tim. 4. 5.

Tant. 2. 11.
12.

Matt. 6.
34.

7. Waerom zijt gn oock niet wacker
In dees' geestelijcke Lent /
Daer Godt op ons herten ackier
Hemelsch vocht en warinte sendt ?
Daer de droev'ge winter-vlagen
Van versoeckingh en swaer kruis
Heil en bliidschap-Lente-dagen
Door Godts gunst ons brengen t'huis ?

8. Waerom veel vergeef sche sorgen ;
Waerom doch soo veel verdriet
Om d'onseck're dagh van morgen ?
Diet gp desen Leeuw'rick niet /
Die / al wat hy heeft van nooden /
Wacht / met bliidschap / van den Peer

u.

Nis sulcks veel meer gebooden /
En Godt sorghet voor u veel meer.

Matt. 6.
v. 26.

9. Hebt vry in 't gebruick het aerdtseche /
Maer het Hemelsch in begeert /
Voedt uw aendacht en bewaerdse /
Als uw hert tot Godt sich keert.
Wilt als met dit beestje strijden /
Wie sich meest opheffen sal ;
Wilt met pversucht benijden
Dit sijn ondermoeit geschal.
10. Hoort het sonder poos eens schallen
Door de lucht / tot dat het komt
Plotslick op der aerden ballen /
Zynd' als tegen danck verstomt.
Poost niet in uw' Hemel-sangen ;
Moet gp tegen wil en danck ?
Wilt daer na op 't nieuw aenhangen /
Als de Leeuw'rick met sijn sanck.

I Cor. 7.
v. 31.
Mol. 3.1/2.

psal. 30. 17.

GEESTELYK MEILIED,

verquickende reeden van Christus tot zijn
treurende Bruid, uit Cant. 11. 10-14.

Stemme : Als 't begint.

Taet op / mijn Bruid / die ick beminne /
Staet op / mijn schoone / mijn vryndinne /
En kom met blijdschap dienen my.

Want

Want siet / de win- ter is voorby.

2. **Uw kruis-plas regen is verdwenen /**
Hij is door mij gegaen al henen :
Elck dinck vertoont nu heel verblijdt
Een geesteliche Lente-tijd.
3. **De bloesems / ja de geur'ge bloemen**
Van die mijn haem wijnmoedigh noemen /
Die worden nu aen veder kant
Ter rechter tydt gesien in't lant.
4. **De soete Mei-tijd om te singen**
En als van blijdschap op te springen /
Met volle krachten nu genaecht /
Op dat gy eens uw treuren staect.
5. **De tortel-duif / die staegh getrouwte**
Haer gaeiken bleef in sinert en rouwe /
Met vreugt in onse landen singht /
Soo dat het in ons ooren klinght.
6. **Ja mijn geplante bijge-boomen**
Haer jonge bijgheskens voort doen koomen /
En mijn wijn-stocken riecken t'saem
Van jonge druifhens aengenaem.
7. **Staet op / mijn vrouwtje die ick beminne /**
Staet op / mijn schoone / mijn vriendinne /
En komt met blijdschap dienen mij.
Geniet mijn gunst / van smerten by.
8. **Mijn Duive / die vol vrees en sorgen**
Waer 't in een stelle plaets verborgen /
En in der rotsen kloven saett'
Komt en vertoont mij uw gelaet.
9. **Ik heb na uw gedaent verlangen /**
Die soo met tranen is behangen /
Doet mij van hooren uw geschal /
Onnoos'le Duive sonder gal.

On

Om uwe geloob' en ware boete
 Is uwe stemme my seer soete /
 En lieflick is my uw gedaent /
 Hoewel sy is soo nat bestraelt.

Op het gezangh van de Nachtegael.

Stem: *jesu die u gedachtigh is.*Of: *Hoe lieflijck is my uw gesicht.*Of: *Aldus.*

Y! hoor eens / hoe de Nachtegael /

Nu lui- de / dan met sachte tael /

Nu langhsaem / dan geswindt en ras /

Nu hoogh / dan laegh / zinght op zijn pas.

Geen toon en is schier in 't musijck /

Of sy vertoont hem te gelijck ;

En / soo m'er maer te recht op let /

Komt alles wonder soet en net.

Of al 't gebogelt op sijn wijs /

Een stemme geest / in 't groene rijss /

Om saem te dooven haer geschal /

Het heeft by haer gesangh geen val.

Sy wint den prijs / als Koningin /

En lockt en tocht elck tot haer min.

Psal. 104.
v. 12.

L

Geest

Geeft sy haer maer eens ernstigh los /
Het klinckt terstondt dooz't gantsche bos.

5. Zijn and're vogels in der nacht
Verstomt en sonder kracht of macht,
Sy houdt al even wacker aen
Met helle toonen uit te slaen.

6. Wie is 't die niet verwondert blijs /
Dat in dat klein' en slechte lyps/
Daer 't ieder een schier siet vooy-byp /
Soo groot een moet en sterckte zy ?

Mat. 6.
v. 25/26.

7. O ! dat ick oock dus los en bryp /
Van pd'le forge waer als ghp /
O vrye blpe Nachtegael !
Ick sorgh met u al menighmael.

Ps. 32. 21.
Psal. 32. 11.
Psal. 105. 3.

8. Doch waerom maeck' ick selfs my pijn ?
Ik Hebb' meerder reen om bly te zijn /
Als ghp / o vrylijck beestje wel /
Soo 'k Godt maer tot myn toevlucht stell.

9. Singh / Nachtegaeltje / na uw sin :
Ik stemm' alreede met u in.
Sa / laet uw hooren / rep uw keel ;
Gy leert my met uw sangh al veel.

10. Uw lyps is on-aensienlick / maer
Uw stemme maeckt u openbaer :
Soo moet oock / in al myn bedrijf /
Mijn geest uitmunten boven 't lyps.

11. Gy houdt van d'ed'le vryheidt veel /
Maer in bedwangh dwinght gy uw keel ;
In 's weerdts woel en groot gedrangh
Houdt oock haest op mijn vreugt-gesangh.

Psal. 104.
v. 12.

12. Gelyck gy meer van 't groene woudt
Als van gemuurde steden houdt /
Soo gaet het hier oock meer / in 't still /
Dan in de steden / na myn wil.

13. Gy singht graegh in uw eige plaets /

Al isser niet veel prachts of staets ;
 Soo kan ick oock al in het mijn /
 Hoe slecht het schijnt / best vroolijck zyn.

4. Gp singht met velerhande toon /
 Nu sugs dan soo / al even schoon ;
 Met reen soeck ick oock alles uit /
 Wat eerbaer is / en liefslick luit.

Phil. 4. 8.

5. Al komt een Koeckoeck u ontrent /
 Hy wordt haest aen sijn siem gekent /
 Alsoo die 't goed' in ons bespot /
 Wordt selver tot een dwaes en sot.

6. Hy nacht / als ieder slaeft en rust /
 Singht gp met even groote lust ;
 En 's nachts is Godt mijn lof sangh mee /
 Ik juich' hem op mijn leger-stee.

Psal. 42. 9.

Psal. 49. 5.

7. Gp singht / en 't is u selfs een breughdt /
 't Is niet om loon / maer tot geneught ;
 Soo is mijn werck mijn hert en sin /
 Of 't schoon geen weerdts goedt en winn'.

8. Als gp u oeffent in uw sangh /
 Valt nimmer u de tijdt te langh ;
 De tijdt en blijdt moet oock in mijn /
 Nap nimmermeer verdrietigh zijn.

9. Verstand'loos beestje / singht en fluit /
 En slaet sijn held're galmen uit ;
 't Verweckt in my tot Psalmen stof /
 My is niet soeter dan Godts los.

Psal. 104.
12 / 33 / 34.

10. Ik sal Godt loben t'aller stondt ;
 Sijn los sal steeds zijn in mijn monde.
 Mijn ziele sal haer meer en meer
 Van blijdschap roemen in den Heer.

psalm 34.
2 / 3.

11. 't Sachtmoedigh volck sal 't sonder ijde
 Aenhoren / en / geheel verlijdt /
 Den Heer met my verheffen t'saem /
 En steeds verhogen sijnen Naem.

L 2

Men

22. Men singe met verstandt en geest :
 Die toon gelt bp Hem allermeest /
 En klimt hoogh na des Hemels sael /
 Meer dan't geluit der Nachtegael.

Heilige blijdschap over een gewensten Oogst.

Stem : O Godt ! wat is het schoon en goedt.

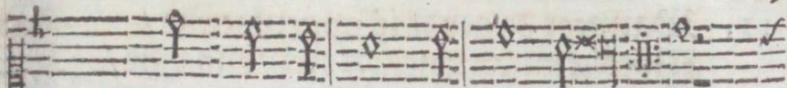
Of : Godt heeft hegeerlijckheidt geplant.

Twee versen voor een.

Ref. 912.

L Aet ons van herten zijn verblyft /
 Gelyck men in des Ooghstes tijdt
 Gemeenlyck plagh te zijn verheugt /
 Met ongemeene lust en vreughdt.
 Wp hebben weer den tijdt beleest /
 Dat aller dingen Schepper heeft /
 Een goeden ooghst gegeben weer :

Dær

Daer voor behoort hem lof en eer.

3. Laet ons Godt bresen al te saem
Die op ons' landt soo aengenaem
Sijn soeten regen vallen laet /
In sijnen tijdt vroegh ende spaed'. Ier. 5. 24.
4. Die ons des ooghstes welken spaert /
En die gesette tijdt bewaert /
Waer op de mensch inhalen sal
Sijn kooren en sijn vruchten al. Ibid.
5. Gp drenckt de bergen al te mael
O Heer / uit 's Heimels Opper-sael :
Wanneer de aerdt van dorheidt sucht
Versaet haer uwer wercken vrucht. Psal. 164.
v. 13.
6. Gp doet dat 't gras voor 't bee uitspruit /
En tot des menschen dienst en kruyt ;
Gp doet ons uit der aerdens schoot
Doorkomen 't hert-versterckend' broodt. Ibid. v. 14/
15.
7. Men heeft verbult alleen sijn handt
Vol kooren / dat men werpt in 't landt /
De vrucht daer van maeckt een geruisch
Gelyck des Libanons gedruisch. Psal. 72. 16.
8. Wanneer de mensche buiten gaet /
Des morgens vroegh en 's abonds laet /
Doet gp hem juichen als hy siet
Wat wonder dat van u geschiedt. Psal. 65. 9.
9. Dooz uwzen zegen beelderhandt
O goede Godt / besoeckt gp 't landt /
Den regen gp 't begeeren doet /
En geest hem dien in overbloedt. Ibid. v. 10.
10. Uw' bron waer uit den regen koomt /
Altijdt van waters volheidt strooit.
't Landt soo bereidt op ieder oort
Doet gp haer kooren brengen voort. Ibid.

110 W. S L U I T E R S

- Ibid. v. 11. 11. Wanneer de aerdt is opgeploeght /
Maeckt gysse dzoncken en vernoeght /
Wanneer gy uwenzegen soet
In sijne vooren dalen doet.
- Ibid. 12. Het harde lant aen ieder streeck
Maeckt gy dooz uwe dropp'len weeck ;
Gy zegent alles dat het spruit
Deer lieffelick ter aerden uit.
- Ibid. v. 12. 13. Gy kroont het Jaer met goedigheitt /
Uw' hoetsap druipt van vettigheitt ;
Soo dat de weiden der woestijn
Daer van geheel bedzopen zyn.
- Vers. 13. Ibid. 14. De heubelen seer cierlijck staen
Als met verheugingh aengedaen ;
Het veldt is grashigh voor het bee /
En over al bedeckt daer mee.
- Vers. 14. Ibid. 15. Waer gy uw' oogen henen streckt /
De dalen zyn niet koorn bedeckt ;
Op juichen over al seer bly /
En van geneugte singen sp.
- Vers. 15. Ibid. 16. O Godt / die alles wat daer leeft
Alleen sijn spijs en voedsel geeft /
Maeckt ons tot aller tijdt bereidt
Tot waeren lof en dankbaerheide.
- Psal. 145. v. 15/16.

Lofzangh over de verlossinge door Christi
komste in de Wereld.

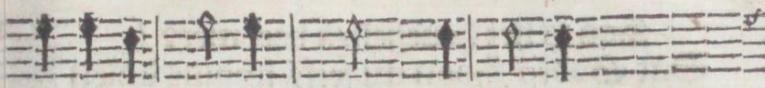
Stem : O Kersnacht ! schoonder dan de dagen.

Of: Cloris quand je vois ton visage. Aldus.

 Psal. 152. 1/2. W Aekt op/waekt op/wilt breught verwecken/
 O Zion !

Eensaem-huis en Winter-leven.

III

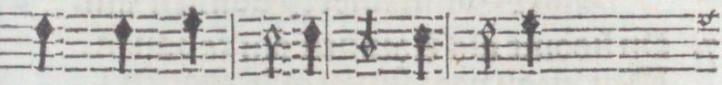
O Zion ! en uw' sterckt' aentrecken

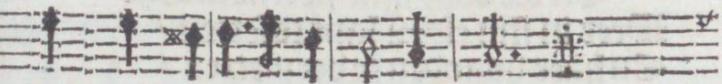
Met al uw' cierlycke gewaedt.

Kom uit den stof / sit vreedtsaem needer /

Maeck los uw' stercke banden weder /

Gy Dochter die gebangen saet.

Maeckt een geschal / juight in 't gelijcke /

Ibid. v. 9.

Gy die daer laeght in dreck en slycke

Verwoestet / o Jerusalem :

Godt heeft sijn volck nu troost gesonden /

Hij heest Jerusalem ontbonden /

Ta't is geheel verlost dooz hem.

Den stercken is den banck ontnomen /

Ies. 49. 24/

En sijn gebang'ne zijn ontkomen :

25.

Want Godt met onse twisters twist.

Den Vrede-vorst koomt ons verschijnen /

Ies. 9. 5.

Die allen onheil doet verdwijnen /

En alle vbandtschappen slist.

Is ooit een lieffelicken regen

Hof. 6. 3.

Uit 's Hemels wolcken neer-gesegen

Beneden op een dorre landt ;

Is ooit een trooster tot die karmen /

Is in den noot ooit tot den armen

Gekomen eene milde handt ;

Is ooit het leven aengeboden

Dien die daer waren in doodts nooden ;

L 4

303

- Soo is het heuchelick veel meer /
 Dat Godes Soon nu selfs koomt dalen
 Uit 's Hemels alderhooghste salen
 Tot onsen troost / op aerden neer.
- Joh. 3. 13.
6. Hy koomt als Herder die sijn schapen
Joh. 10. 11. 12. Wil uit der wolven klaeuwen rapen :
 Hy koomt gelijck een Medecijn
Matt. 9. 12. Tot die daer liggen met haer wonden
Ies. 1. 6. En niet genesen noch verbonden
 Van pemant anders kunnen zijn.
7. Hy koomt als Koninck om te banen
Ezech. 37. v. 21/22. Den wegh voor sijnen onderdanen /
 En die dooz sijn stercke kracht
 Weer in sijn eigen lant te setten /
 En haer vanden te verpletten /
 Ja te verbreken al haer macht.
8. Hy koomt als een Verlosser halen
Matt. 18. v. 24/25. 't Gebangen volk / dat niet betalen
 Sijn opgehopte schulden kan /
 Ja is verlopen in de renten
 Van tienmael duisenden talenten /
 Daer hy haer wil bevrijden van.
9. O Rijsckdoms diepte t'geenen stonden
Egom. 11. 33. v. 9. Van eenigh mensche te doorgonden !
 Wie sal begrijpen of verstaen
 Dees' grootheid der barmhertigheden /
 Die alle menscheliche reden
 En kloekh verstant te boven gaen !
10. Hosanna Davids Soon gepresen :
Matt. 21. v. 9. Gesegent moet hy eeuwigh wesen
 Die tot ons komt in 's Heeren naem ;
 Hosanna in de hooghste Hem'len /
 Hosanna in de hooghste Hem'len /
 Hoep' sijn geloov'ge schaer te saem :

Heilige

Heilige bedenckinge over de doodt des
Heeren.

Stem : O Gottes Stad ! o Himlisch licht.

Of: Aldus.

Grootheidt der verborgenheidt !

1 Tim. 3.
v. 16.

Vol macht en liefde teebens !

Joh. 10.
v. 17 / 18.

Hoe kan al 't wonder zijn gesaidt /

Dat selfs de Vorst des lee- bens

Acto 3. 15.

Zich onderworpen heest soo goe- digh

Hebz. 10. 9/
10.

Een doodt soo pijnlick / smaed'lyk / bloe- dig!

Hy sterft (o Godt !) waer wil dit heen !

Die 't eeuwigh leeven is alleen.

1 Joh. 5. 29.

Die eeuwigh leeft / hanght doodt aen't kruis.

Apoc. 1. 18.

Die ons geeft licht en leven /

Joh. 12.
v. 46. 47.

L 5

Gaet

- Job 10. 21.** Gaet na des doodts gantsch doncker huis /
22. En heeft sijn geest gegeven.
Matt 27. Maer / schoon sijn ziel van't lichaem scheide /
b. 50. **I Pet. 3.** Soo blijben lijs en ziele beide
b. 18. Ver-eenight doch ter selver uur
 Met sijne Godtlicke natuur.
- Phil. 2. 8.** 3. Dus is de Sone totter doodt
 Gehoorzaem sijnen Vader
 Om ons te helpen uit den noodt ;
2 Cor. 5. 15. Sterft voor ons allegader.
Matt. 20. Ons' borgh' heeft tot rantsoen sijn leven
b. 28. Voor onse schult aldus gegeven.
Eph. 1. 7. De goede Herder / als een helt /
Joh. 10. 11. Sijn leven voor sijn schapen stelt.
4. **Omensch / uw Heilandt lijdt den doodt /**
Dien gp soo menigh werben
Rom. 5. 12. **Door uw sonden swaer en groot**
Rom. 6. 23. **Hadt selfs verdient te sterven.**
Ies. 53. 12. **Sijn doodt heeft tot een buit ten besten**
Yos. 13. 14. **De doodt met all' haer felle pesten /**
 De hell' en haer verderf daer by /
 En maeckt eeuwigh daer van vry.
- Heb. 2. 14.** 5. **Wp doet dooz sijne doodt te niet**
15. **Dien die des doodts geweldt hadd'** /
Den Duivel / die met sterck gebiedt
 Ons jammerlick gestelt hadd'
In dienstbaerheidt dooz al ons' leven /
Dat wv niet dan met vrees en beven
 De doodt en konden mercken aen /
 Noch haer verschriklichheidt ontgaen.
- Rom 5. 10.** 6. **Met Godt den Vader hebben wv**
 Door sijne doodt ver soeningh /
 Mits die voor onse sonden zy
 Vollkomene voldoeningh.
Heb. 9. 12. **Wp die niet dooz het bloedt der bocken /**
 Maer dooz sijn eygen / onverschrocken /

Gens

Gens gingh in 't Heilighdom met kracht/
Heest eeuwigh heil te weegh gebracht.

O Jesu / laet my uw doodt
Doch danckbaerlick verkonden/
uwen Name maken groot /
En sterven steeds mijn sonden.
Geest / dat ick kruicige en doode
en ouden mensche / die soo noode
Den nieuwlen mensche plaets geest /
En my noch tegen danck aenkleest.

1 Cor. 11. 26.

v. 26.

Eph. 2. 9.

10.

Rom. 6. 21.

etc.

Eph. 4. 24.

Rom. 7. 21.

2 Cor. 5. 15.

Gp hebt voor allen doch / o Peer /
U in den doodt gegeven /
dat wy niet ons selven meer /
Maer u steeds souden leven /
u / die zijt voor ons gestorven /
t eenwigh leven hebt verworven.
Laet ons uw liefde dringen sterck /
Om dit te stellen in het werck.

Joh. 10. 28.

2 Cor. 5.

v. 14.

Bekentenis des menschen dat hy d' oorsaek
is van Christi Lijden.

Stem : Psalm 91. Die in Godes bewaringh sterck.

Of : Voorganger en geleides man.

Of : Aldus.

Gp

¶ Pet. 1.19.

Jes. 53.9.

Cant. 5.13.

2 Cor. 5.21.

Jes. 43.24.

¶ Pet. 3.18.

Phil. 2.8.

Gy zijt het on-bebleck-te Lam
Nooit onrecht of bedrog en quam

Dan wiens lief-tael ge-lippen
In't al- derminst ontslippen.

2. Gy doedt / ja dacht nooit eenigh quaedt /

Gy wist van geene sonde /

Maer hadt van alle misse-daedt
Een afkeer t'allen sonde.

Mijn sonden brengen u in noodt /
In smert en anghst des herten/
Mijn sonden leeb'ren u ter doodt
Na veel en sware smerten.

3. O wonder der verborgentheidt !

Wie kan het recht beseffen /

Dat remant om eens and'ren feidt
Soo bee le quaden treffen !

Dat om der schuld'gen sware schult
D'onschuld'ge werdt geslagen /
En dat hy dan noch niet gedult
Het alles kan verdragen !

4. Waer toe heest u / o Soone Godts /

Uw groote liefd' getogen ?

Ich was hovaerdigh ende trots /
En gy dus neer-gebogen.

Ich wederstreesde Godes wil /
En haette sijne plagen ;
Gy deedt en leedt ter doodt toe stil
Sijn heiligh wel-behagen.

5. Wat sal ick u vergelden / Heer

Mijn Godt en mijnen Koningh ;
Al liet ick oock mijn leven weer /
Noch hadt gy geen belooningh.

Noch

Nochtans sal 't u behaeghlick zijn /
 Indien ick 't vleesch der sonden /
 Dat u gedaen heest sulck een pijn /
 Weer doode t'allen stonden.

¹ Petr. 4.
 v. 1/2.
 en Rom. 6.
 v. 3/etc.

roostelijcke toepassingh van Christi lijden
 en verdiensten.

Stem: Psalm 100. Of: 134.

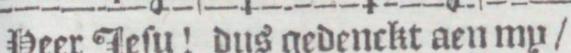
Of: Wie zich ten hooge Schoole geest.

Twee versen voor een. Aldus.

At ben ich arme mensch / dat gp

Psalm 8. 5.

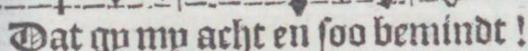

Heer Jesu ! dus gedenkt aen my /

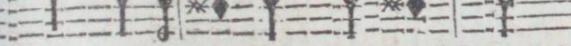
En ick ellendigh menschen kindt !

Psal. 144.3.

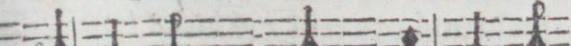
Dat gp my acht en soo bemindt !

Heb. 7. 22

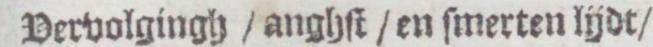
Dat gp als borg / in mijne plaets /

Ies. 52. 3.

Om mijne sonden / soo veel smaeds /

Ies. 52. 3.
 v. 4/5.

Vervolgingh / anghst / en smerten lydt /

Ja

118 W. SLUITERS

Phil. 2. 8.

Ja tot der doodt gehoozaem zijt.

Rom. 5. 8.

2. Ick was uw vbandt / een godtloos' /

Gen. 8. 21.

Een sondaer / van naturen boos;

Jes. 53. 6.

Een schaep verloren en verleidt:

Jes. 64. 6.

Daer was in my geen weerdigheyt.

2 Joh. 3. 16.

Maer gy / dooz liefdens sterck geweldt /

Joh. 10. 11.

O goedertieren Herder / stelt

Ibid. 6. 3.

Uw leven voor uw schapen t'saem /

Joh. 17. 6.

Gy roept haer alle by haer naem.

Eph. 7. 9.

3. Uw Vader gaf my selfs aen u :

Ephel. 1. 7.

Gy hebt my na sijn wille nu

1 Pet. 2. 25.

Verlost / en eigent my ten goe /

Eph. 1. 18.

Sulcks dooz uw Woordt en Geest oock toe.

Joh. 10. 4.

Wat maeck ick doch soo veel beswaer

Ibid. 6. 27.

Om my te reek'nen met de schaer /

Jes. 55. 1.

Die gy verlost hebt met uw bloedt /

2 Cor. 5. 14.

Daer gy my soo veel blijck van doet ?

Phil. 3. 8/

4. Gy hebt my / als ick dwaeld' en viel /

9. 10.

O trouwe Herder mijner ziel /

Ibid. 6. 27.

Tot u bekeert / en opgericht.

Joh. 10. 4.

Gy hebt mijn blindt verstandt verlicht.

Ibid. 6. 27.

Ik kenn' u / Heer / dooz uw gena /

Jes. 55. 1.

Ik hoor uw stem / en volgh u na.

2 Cor. 5. 14.

Ik hebb' na u honger ende dorst

Phil. 3. 8/

Ik voel uw liefd' in mijne borst.

9. 10.

5. 't Is uw gemeinschap / en de kracht

Ibid. 6. 27.

Hws doodts / daer mijne ziel na trach /

Joh. 10. 4.

Soo dat all' and're dingen my

Eph. 3. 16/

Nietanders sijn als niet daer by.

17.

Is mijn geloove swack en teer /

Eph. 3. 16/

Het is nochtans oprecht / o Heer /

17.

Het soeckt in u / die 't selve werckt /

Eph. 5. 25/

Al sijn gerechtigheyt en sterkt'.

26.

6. Dus hebt gy my dan lief gehad /

Ge.

Gereinight met uw water-badt /
My tot uw Bruidt en eigendom
Gekocht / o waerde Bruidegom.
Laet over my dan oock voortgaen
Uw gunst en groot' ontfermingh gaen.
Verlaet het schaep niet / dat gy socht /
En soo gantsch dier u selve kocht.
Bidt selfs uw Vader steeds hoor my /
En staet my door uw Geest vast by /
Die in my wercke / die my dryf /
My troost' en eeuwigh by my blijf.
Ep! leidt en weidt / ep! hoedt en voedt /
Sterckt / ondersteunt / en geeft my moedt /
Ten einde toe / en brenght my dan /
Van hier / in 't Hemelsch Canaan.

Matt. 18.
v. 12.
1 Cor. 6.
v. 20.
Rom. 8. 34.
Esth. 3. 16.
Rom. 8.
Joh. 14. 16.
17.
Jes. 58. 12.
Jes. 41. 10.

Dancksegginge tot Christus voor zijn lijden
en Sterven.

Item: Psalm 138. *Ick danck u Heer uit 's herten grondt.*

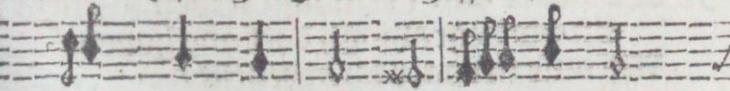
Off: *O Heiligh, Zaligh, Bethlehem.*

Hoe hebt gy u verneedert Heer ! Phil. 2. 8.

Om ons soo hooge te verheffen !

Mijn swack verstandt kan nimmermeer

Uw' liefde na behooz besessen.

Lam

W. S L U I T E R S

120

Joh. 1. 29.

2. Lam Godes / die des wereldts sondt
Hebt soo gewilligh wech genomen /
Wie leest 'er die met hert of mond
Uw deughden p̄yzen kan volkommen ?
3. Wat saeght gp̄ doch in ons soo waerd ;
Dat gp̄ soo veel voor ons woudt lijden /
Dat gp̄ uw' leven niet en spaerd'
Om van de dood ons te bevrijden !
4. Gp̄ saeght niet dan de grouwlickheidt.
Van onse huile missedaden /
Die hebben tot medogentheidt
U / o mijn Heilandt / aengeraden.
5. Wp̄ hadden (ach !) gemaect de schult /
Gp̄ hebt daer voor de straf geleden :
Gp̄ zit in alles niet gedult
Als borgh in onse plaats getreden.
6. Uw banden onse vryheidt zijn /
Uw tranen onse vreughdt / o Heere ;
Uw wonderen onse medecijn /
Uw hoon en smaedtheidt zijn ons' eere.
7. Uw krankheidt ons' gesondtheidt is ;
Uw smert en krups ons' heil en zegen ;
Gp̄ hebt dooz uw gebanckenis
Ons de verlossinge verkregen.
8. Uw armoedt is ons' hooghste schat ;
Uw bange sweet is ons' verkoelingh /
Uw bloedt is ons' gelijk een badt
En onser smetlickheidts affspoelingh.
9. Uw doodt ons' t eeuwigh leeuen schenkt ;
En uw begravingh doet ons hopen /
Als onse ziel daer by gedenckt /
Hoe dat gp̄ breekt uw graf weer open.
10. Mijn troost / mijn vreughdt / mijn Al in al /
Wilt door uw Geest my onderwijsen /
Wat dat ick doen en seggen sal
Om u met danckbaerheidt te p̄yzen.

Trool

Cel. 3. 11.

Troost-rijcke vruchten van Christus
verrijzenisse.

Stem: Psalm 24. Of: 113.

Of: O dagh seer groot van heerlijckheit. Aldus:

O mensch! dat Jesus Christus is

Verresen / heerlijck uit den dooden.

Want dat hy is weer opgewekt /

U op het alderhooghste streckt

Tot troost en heil in alle nooden.

Waer hy gebleven in den doodt /

Hoe soudt gy dan in uwen noodd

U kunnen ooit op hem verlaten ?

Uw sterck vertrouwen op sijn Naem

En uw gelooche souden t' saem

Vergeefs zijn en niet kunnen baten.

Maer hy is Godes Soon met kracht

Voor al het menschelick geslacht

I Cor. 15.
v. 17.

Rom. 1. 4

M

Dood

W. S L U I T E R S

122

Door sijn Opstandinge bewesen;
Dewijl hy toont sijn kracht soo groot /
Dat hy daer door selfs uit den doodt
Heer wonderbaerlick is verresen.

<sup>1 Cor. 15.
v. 15.</sup>

4. Soo hy niet opgewekt en waer /
Soo soudt gp noch zijn in't gebaer
Des doodts van wegen uwe sonden :
Maer nu hy is weer opgestaan /
Heeft hy het alles afgedaen /
En heeft de doodt geheel verslonden.

<sup>1 Thes. 4.
v. 24.</sup>

5. Nu onsen Borge weder is
Gekomen uit 't gebanckenis /
Is onse schuld betaelt volkommen :
De coozne Godts die op ons lagh
Is op dees' groote vreughden dagh
Van ons geheelick wech-genomen.

<sup>1 Cor. 15.
18/ 20/ 23.</sup>

6. Als u verschickt het duistern graf /
En u dat schijnt te wreedt en straf /
Geloost dat Jesus is gestorven /
En van den doodt weer opgestaan /
Soo sal u Godt met hem doen gaen
In heerlichkeit doort hem verworven.

^{Rom. 6. 4.}

7. Als hy eerst uit sijn graf weer gingh /
Is hy geworden d'eerstelingh
Der gener die in hem ontslapen.
Sy konnen niet verlooren zijn /
Wijl Christus haer hieldt voor de sijn'
En doort sijn Geest haer hadd' herschapen.

^{Col. 3. 1.}

8. Weest ondertusschen steeds bereidt /
Te toonen 's lebens nieuwigheidt
Alhier doort sijn Opstandinghs krachten:
Tot 's Vaders Heerlichkeit is hy
Hut 't graf verwecht / alsoo moet gp
Het Hemelsch maer alleen betrachten.

9. Indien gp opgewekt zijt /
Met Christo / soo soeckt t'aller tydt

Dat

Eensaem-huis en Winter-leven.

323

Dat boven is en sal behlijven /
Daer Christus aen Godts Rechter-handt
Is in het Hemelsch Vaderlandt /
Waer ge sult eeuwigh by hem blijven.

of-en-Vreughd-Gezangh, over de Hemel
vaert onses Heeren Jesu Christi.

Stem: Wie slieet heugchelijcker dagen.

Of: Van te strijden wil ick zingen.

Of: Op mijn ziel, om Godt te looven. Aldus.

A Ur' ge volcken klapt in d' handen / Psal. 47.7.

Met een pae- rig bly-geklanch:

Tuighet Godt in al- len landen

Met een stem van vreughd-gezangh.

Psalme-zinget onsen Koningh/

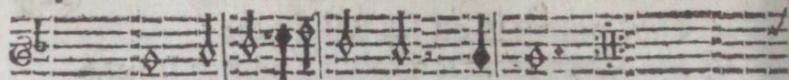
Zib. v. 5/1

Die nu op-vaert met gejuich/

Da zijn hoogh-verheven wooningh

M 2

Dat

Col. 2. 15.

Dat hy zijn triumph betuigh.

Joh. 20. 31.

2. Ja Heer-Jesu / ja Heer Christe /
Wasser sulck een lof-geluit
Over Godts gewijdde kiste /
Daer gy selfs wierdt dooz beduidt /
Doe men die op Zion voerde /
En in d'aerdtche tempel bracht /
Soo 'k mijn tongh ooch nu niet roerde /
Waer ick gantsch niet wel bedacht.

Apoc. 11. 19.

3. Op Godts Arck' en ons' verfoeningh /
Die / gantsch rein en on-bebleckt /
Onse sonden / tot voldoeningh /
Door uwz Vaders aenschijn deckt ;
Op vaert op / niet met een wagen /
Noch dooz draegh-boom of lebikt /
Als u 's Hemels wolcken dragen /
Heer / geweldigh in den strijd.

Matt. 13.

4. Komt / Heer Jesu / doedt uw ledien
Eeuwigh blinckten als de Son /
Komitse niet een licht bekleden /
Dzoncken uit uw' wellust-bron.
Komit haer uit gena beloonen
't Geen gy haer hebt toegeseidt /
Met uw' heerlickheidt haer kroonen /
Kussen met uw' lieflickheidt.

v. 43.

v. 7.

1 Chzon.

15. 2/ 15.

Act. 1. 9.

Psal. 24. 8.

v. 16. 17.

Psal. 36. 9.

Rom. 4. 16.

Heb. 2. 9.

Cant. 1. 2.

5. Jesu / die mijn hert en sinnen
Dus getrocken hebt tot u /
Al die uw' verschijningh minnen /
Hoepen met my / komt doch nu.
Komit / Heer Jesu / sonder toeven /
Nits de hoop laagh uitgestelt
Steedts weer aen met nieuw bedroeven
't Herte krenkt / ontstelt en quelt.

Cant. 1. 4.

2 Tim. 4. 8.

Psal. 13. 12.

1 Cor. 15.

v. 30.

Bentheu-h

Gebet om

Jonne Psalm 12

Of: Komlaet on

Of: d'Oracle

Kracht uit de

Gieding

Verhaal

1. O zet bier

Hoe soud 'n

Indien uw

Wijn het ge

2. O waerde C

Verlichten h

En uit my

Zwijge qu

3. Wommel

Aert wijs

Dooj ve

Sp seifs

Met hig

Ge-

Gebedt om de genade des H. Geestes.

Stemme Psalm 100. Of 134.

Of: Kom laet ons met de Herders gaen.

Of: d'Onnoos'le ziel, die slechte Maegd. Aldas.

Luce 24.49.

Psalm 143.
v. 10.

2. O soete bier van Jesu min /
Hoe soud 'et gaen na mijnen sin /
Indien uw lieffeliche blam
Mijn hert geheel en al in-nam

Joh. 14.16.

3. O waerde Trooster / die mijn hert
Verlichten kunt in alle smert /
En wilt my doch verlaten niet
In mijne quellingh en verdriet.

Rom. 8.52.

4. Wanneer ick door swaer ongeval
Niet weete / wat ick bidden sal /
Soo koomt te hulp mijn swacke kracht
Door uw'e Goddelijke macht.

5. Op selfs wilt voor my bidden dan
Met sachten die men niet en kan

Joh.

M 3

Dood

Dooz een' ge woorden spreken uit:
Die d' herten kent / weet haer beduidt.

B. 27.

Joh. 16.13.

6. Gp die een geest der waerheidt zijt /
Geleidt my doch tot aller tijdt
In uwe waerheidt / dat ick by
Van alle grove dwalingh zp.

7. Spreeckt gp inwendigh in mijn hert /
Op dat het niet magh zijn verwert
Door veele moepelick verschil /
Maer recht begrijpen uwen wil.

Joh. 3.5.

2 Cor. 5.

v. 17.

8. Laet my door u herboren zijn /
Soo dat het oude gansch verdwijn /
Tot dat ick eens geheel en al /
Een nieuwe scheepsel wesen sal.

2 Cor. 6.

v. 15.

Joh. 14.

v. 15.

2 Joh. 5.7. 10.

9. Geest dat mijn sond u niet verdriif /
Maer dat ick uwen Tempel blijf /
Doo dat gp nimmer van my scheidt /
Maer by my blijft in eeuwigheidt.

10. U met den Vader en den Soon
Een eenigh Godt in 's Hemels Throon /
Sal ick van herten los en danck
Bewissen al mijn leven lanc.

Men moet Jesus lief hebben boven alle dingen

Stem: Psalm 30. *Na dat gy Heer, my hebt bevrijdt.*

Of: *Aldus.*

H Or zaligh is de mensch / die weet /
Wat Iesum te beminnen heet /

Eph. 6.24.

2. **Sijn liefd' het alles overwint**
Wat in de wereldt wordt bemint ;
Sy overwint oock allen noodt /
Want sy is sterck gelijck de doodt,
Soo laet u dan altijdt bevallen. Cant. 8. 6.
De liefde Jesu boven allen.
3. **De liefde die m' op 't schepsel stelt /**
Bedrieght en blijft niet langh verselt :
De liefde Jesu is getrouw /
En diuersaem / 't zy in vreughdt of rouw :
Des schepsels liefd' is ongerieflick /
De liefde Jesu altijdt lieflick. Cant. 7. 6.
4. **Hebt Jesum lief / houdt aen hem vast /**
Op sijn bevelen altijdt past ;
Wy zy uw beste vriendt altijdt /
Voor wien ghy alle vriendschap qupt :
Wy sal u nimmer kunnen haten /
Oock als u alles sal verlaten. Joh. 14. 23.
5. **Gy moet van al dat tijdtlick is**
Eens afgesondert zijn gewis /
Gy moet daer van awijcken / siet /
Het zy dan dat gy wilt of niet. Psal. 49. 18.

M 4

Ja

¶ Pet. 4. 7.

Ja 't eind' van alles sal sich spoeden
Deel eerder dan wij wel vermoeden.

6. Geeft u aan Jezus over maer /
Soo sult gy by zijn van gevaer :
Die sich aan hem volstandigh houdt /
En sijn beloosten vast vertrouwt /
Heeft alchd't een die hem kan helpen /
Al scheen 't hem alles t'over stelpen.

¶ Rom. 14. 8.

7. Het zp dan dat gy leest of sterft /
Siet dat gy Jezus maer be-erft /
Die / als 't u sal begeven al /
Alleen uw helper wesen sal.

¶ Luc. 23. 29.

Bidt hem / dat hy maer by u blijve /
En sijne liefsd' in u beklijve.

¶ Eph. 3. 17.

8. Laet anders in uw herte geen /
Als Jezus uw bemind' alleen/
Laet hy als Koning heerschen daer :
Ja acht u selfs geluckigh maer /
En laet geen ding soo na uw sin zijn /
Als dat hy wil alleen daer in zijn.

9. Soo ghy uw herte tot den grondt
Van alles recht ontleed' gen kondt /
En laten uwen Jezus in /
Dat waer voor u het grootst' gewin /
Dat u mocht na uw wensch toevallen ;
Hy soud' u alles sijn in allen.

¶ Phil. 3. 8.

¶ Col. 3. 11.

10. Soo niet de mensche sich verkloeck
Dat hy gedurengh Jezus soeck /
't Is vast dat hy hem selben schaadt
Deel meer / als al des wereldts haet
Of al sijn vpanden ooit souden.
O ! die 't behoorlick mocht onthouden !

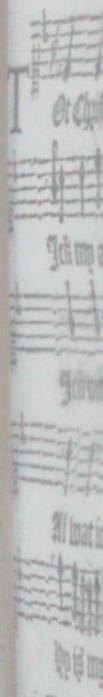
11. Heer Jezu / helpt my door uw Geest /
Dat ick versaeck in 't minst en 't meest
Al wat my uwe gunst ontroost /

En

Eendem-h
En in my vlo
Gheleide bla
Wat my aen

Chr

Stem: Och
Of: Aldan.

2. Roman
Driehoek
Wijze
Wijze
Wijze
Wijze

3. Wanneer
Belaste
Ho op
En ge

4. Wanneer
Belaste
Ho op
En ge

5. Wanneer
Belaste
Ho op
En ge

6. Wanneer
Belaste
Ho op
En ge

7. Wanneer
Belaste
Ho op
En ge

8. Wanneer
Belaste
Ho op
En ge

9. Wanneer
Belaste
Ho op
En ge

10. Wanneer
Belaste
Ho op
En ge

En in mij utwe liefd verdoost:
Uw liefde-blam doe 't al verteeren
Wat my aan mijne ziel kan deeren.

Christus is alles in allen,

Stem: Och arme werelds-wicht.

Of: Aldus.

Ot Christum mijnen Heer

Ick my al- leene keer;

Ick vindt in hem na mijn begeer

Al wat ick immer wenschen sal:

Hyp is my alles en in all

Col. 3, 11.

Luce 4, 18/
19.

Matt. 9, 12.

Matt. 11,
v. 28/29.

2. Wanneer my mijne sondt /
Verbijfeldt en verwondt /
Wil hyp my makien weer gesondt.
Wanneer ick sieck ben ende quyn /
Als hyp mijn stercke medecijn.

3. Wanneer ick ben vermoeit /
Belast en swaer geboeit /
Hyp op mijn ziel verquickingh sproeit /
En geeft my / na mijns herten lust /

M 5

Heer

Seer lieflich ware vreughdt en rust.

Lucas 22. 31.

4. Als my de Satan queldt /
En grootelicks ontsteldt /
Verdijft hem desen stercken heldt
Ja veldt hem neder door sijn kracht /
Hoo dat ik al sijn list niet acht.

*Apoc. 12.
10.*

Matt. 5. 6.

Joh. 6. 51.

5. Is mijnen honger groot /
Hy is het leebend' broodt /
Ja selfs een spijse voor de doodt.
Wanneer ik brande schier van dorst /
Kan hy haest laben mijne dorst.

Joh. 1. 5.

6. Ben ick in duisternis /
Soo weet ick doch gewis /
Dat hy mijn licht en duister is.
Dees' Sonne der gerechtigheyt.
My t'mijnen besten altydt leidt.

Mal. 4. 2.

Cant. 5. 3.

7. O Jesu / gy zijdt mijn /
En ick ben altydt dyn :
Laet onse liefdens-bandt doch zijn
Soo vast gebonden / dat nooit weer
Die zy verbroken immermeer.

De soete liefde van Jesus.

Stem : Psalm 8. Oftwee versen voor een.

Psalm 18. 32. of 45.

Of: Een Koopman, die het eel gesteent, &c. Aldus.

O Jesu! soo de menschen/die beminnen
Vaer ydelheidt / eens konden recht bezinnen/
Hoe

Hoe soet dat is uw' heil'ge suli're min /

Op stelden haest haer dwaesheidt uit den zin.

Die dooz't gelooov' uw' wonderen heest gesoogen/
Derdt tot uw' liefd' soo lieffelick bewoogen /
Dat hy het al ja schier sich selfs vergeet :
Doch dese breughdt / die haer gevoelt / maer
weet.

Ich ben als sieck van liefdens soetigheden / Cant. 2. 5.
Jesu stelt mijn minnent hert te vreden ;
Troost my / en toont uw' lieffelick aenschijn/
Laet uwen kus my niet ontrocken zijn, Cant. 1. 2.

Nijcikt my uw' handt / en wilst my ondersutten/
En tot ten eindt vooz alle quaedt beschutten.
Soo 'k u maer heb / o waerde Bruidegom /
Ben ick gerust / al keerd' oock alles om.

Mijn ziele die gp uit des vpandts handen Luce 1. 74.
I hebt verlost met bloedig' offeranden /
En die sich nu voelt dooz uw' min gewont
Gp nimmermeer / o Jesu / haten kondt.

O min ! o min ! wat werckt gp soet van bin-
nen !

Uw' soetheidt gaet te boven hert en sinnen :
Ach ! waer ick staegh dooz dese liefde kranck /
Ick waer gesondt mijn gantsche leven lank.

Vicē

Vierge begeerte en verlangen na Christus.

Stem : Psalm 100. Gy voickeren, &c.

Of : Hoe lieflijck is my uw gesicht.

Of : De Kroon is niet soo swaerd en soet. Aldus.

Z

Op waer ick ben/ of waer ick kom/
Op mijner zielen Bruidegom;
Al daer van mij gebonden werdt /
Want ick u mede draegh in 't hert.

Ief. 58.10.

* C. 5.
v. 14.

2. **Gy** zijt de luister mijner eer /
Gy zijt het al wat ick begeer ;
De nacht die licht my als de dach /
Als ick u licht maer hebben mach.
3. **Wanneer** sal ick volkommen zijn
Versadight van uw soet aenschijn ?
'k Verlangh / o Jesu / ick verlangh /
Voor uwer liefsden soet gedrangh.
4. **Cerwyl** ick hier op aerden dwael /
Hoo sucht en klaegh ick menighmael /
Om dat veel quaedt en tegenheide /
My steedts verhindert en verleidt.
5. **Een** ongeregelt aerdtisch gewoel
Koomt in my storen het gevoel

Dan

- Dan uwe lieffelickē min /
Gantsch tegen mijnen danch en sin.
 5. Ach ! als mijn ziel haer tot u spoesdt /
Doo voelt sy haer gelijck geboeidt
En vast gebonden aen der aerdt /
Dat my niet weinigh en beswaert.
 7. Hest gy my als niet bleug'len op /
Tot dat ick d' alderhoogste top
Van vryicheidt bereicken magh;
Laet u bewegen myn geklagh.
 8. Tot dat ick gantsch en sonder maet
Dan uwe min sal ziju versaedt;
En tot die volheidt eens geraeck /
Waer van ick hier 't beginsel smaeck.

Ref. 40. 358

Waer Jesus is daer gevoelt men geen
swarigheidt.

Stem : *Vous qui de peur d'un mes pris.*

Of: *Iesu, uw' gedachtenis.*

Of: *Aldus.*

Esu / als gy by my zijt/
Is mijn hert en ziel verblijdt.
Ik gevoel geen tegen heeden /
Noch en vrees geen gevaer /

N. Ven

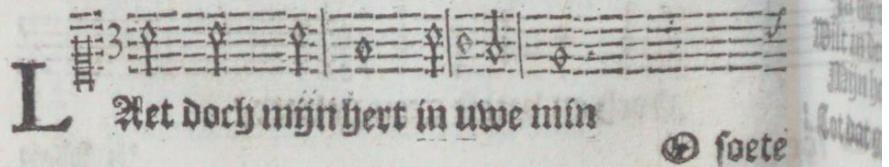
- 'k Ben in al-les wel te vreeden
Als ick u mag hebben maer.
2. Maer als gy eens van my wijelt /
Mijne ziel terstondt beswijelt /
Jesu / ick kan u niet derven /
Of ick leide groote pijn ;
't Is als een geduurigh sterven
Sonder uwe gunst te zijn.
 3. Mijne ziel en heeft geen lust
En vindt nergens hier haer rust ;
Ick begeer s' oock niet te vinden ;
's Wereldts lust / lust en gemack
En is niet voor uw beminden
Dan alleen een lastigh pack.
 4. Maer daer gy in 't herte werelt /
Is het wonderlick versterkt :
Uwe gunst kan blijdschap geben
midden in den swaersten noodd :
Gy zijt onse kracht en leben
Oock in 't midden van de doodt.

Wie Jesus recht bemand veracht al de Wereld.

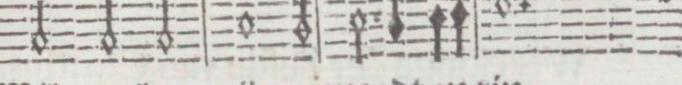
Stem : Psalm 138. *Ick danck u Heer, uit's herten grondt.*

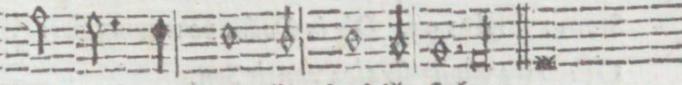
Of: O Heiligh, Zaligh Bethlehem.

Of: Aldus.

O soete Jesu ! innigh blaken ;

Wilt trecken myn gemoedt en zin

Van all' des wereldts pd'le salien.

1. Die dooz uw' min sich voelt geraeckt /
Heeft in de wereldt geen behagen :
Haer soetigheyt hem bitter smaeckt /
Haer lagchen geeft hem stof tot klagen.
2. Indien de mensch die 't aerdtsehe mindt /
De soetheyt uwer liefde wiste /
Op sloegh sijn dwaesheidt in de windt /
En gingh tot u / o Jesu Christe.
3. Maer nademael sijn pdel hert
In dwase wellust / aerdtsehe sorgen /
En thdtklick goedt soo licht verwert /
Is deese soetheyt hem verborzen.
4. Uw soetigheyt te boven gaet
Het soetste soet dat is te binden /
Op kan verdruckingh / quellingh / haet /
Ja allen tegenspoedt verslinden.
5. Soo bitter is geen bitterheidt /
Of uwe min kan die versoeten /
Wanneer het hert van droefheidt schreidt /
Komt sp het lieffelick ontmoeten.
6. O Jesu / die myn ziel verheught /
Ja mp ver-ruckt schter uit mp selven /
Wilt in dees' Hemelsche geneught
Mijn herte vast en sterck bedelven.
7. Tot dat gp mp sult t'eenemael

Met

Met uwe soetigheyt versaden
 Pier boven in des Hemels sael /
 Daer volheidt is van u genaden.

Werckinge der liefde van Christus.

Stem: Psalm 91. Die in Godes bewaring sterck.

Of: Het vinnig stralen van de Son.

Of: Aldus.

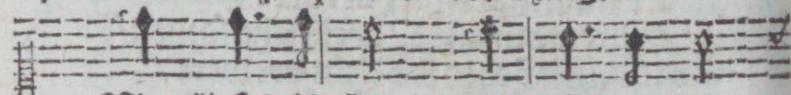
1. O Je-su! gp // doet al-tijd my

3. Geen anghst of nood// nog selfs de dood

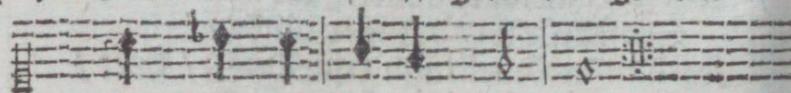
^{1 Sam. 2.7.} 2. Het hert van vreughdt op-springen:

4. En kan my quaedt toe-bringen.

5. Uw liefd' is soet// voor mijn gemoedt

^{Hom. 8.35.} 7. Daer om en sal // geen on-ge-val

6. Deel meer dan ik kan spreken.

8. Ons lief-de wee-der bree-ken.

2. Als gp het licht van uw gesicht

Laet op mijn herte stralen /

Soo ben ick / Heer / verheught soo seer /

Dat ick 't niet kan verhalen.

Gy zijt mijn lust // mijn Heil / mijn rust /

Mijn stercke kracht / mijn leven ;

Gy zijt mijn schat // en alles wat

Ich wenschen kan daer nehen.

3. Gy

Eensaem-huis en Winter-leven. 137

3. **G**p weet all' dingh // groot en geringh / Joh. 21.17.
 Gp weet oock wel / o Heere /
 Dat ick u minn' // en althyt in
 Mijn hert en ziel begere.
- O** Godt ! wilt my doorgonden vry / Psalm 139.
 Proeft en kent myn gedachten /
 'k Begeer oprecht te zijn en slecht /
 Al zijn seer klein myn krachten.
4. **P**eer / ick velken // dat ick vaeck ben Ibid. v. 24.
 Op schadelijcke wegen /
 Maer wilt gp dan / o Heer / daer van
 My leiden weer te degen.
 Ick wil my nu // alleen aen u
 Gewilligh overgeben :
 Ick wil niet my // maer althyt dy
 O soete Jesu / leven.
5. **D**oo 'k uw blijf // Met ziel en lyf / Ibid. v. 8.
 In leven en in sterben /
 Geen grooter vreugdt // Troost of geneugt
 Van mijne ziel be-erben.
 Schoon alles my // Dan tegen zy /
 En ghy my maer laet smaken
 Uw soete gunst // En lievdens brynst /
 't Sal my vernoeght weer maken.

Van de soete soete liefde van Iesus.

Stemmē Psalm 100. Of 134.

Of: Kom laet ons met de Herders gaen.

Of: Jesu die uw's gedachtigh is. Aldus.

O Jesu ! onses herten vreughdt ;

B

Het

2. 't Kan met geen woorden zijn beduidt /
Geen tonge kan het spreken uit.
Wie selfs sijn herte voelt geraecht /
Die weet hoe soet uw liefde smaecht.
3. Die steeds na d'aerdtse dingen siet /
En smaecht 't verborzen Manna niet /
Van welckes soetheidt niemant weet /
Dan die het selve proeft en eet.
4. Uw groote goedt en soetigheidt
Door die u breest / is wech geleidt:
Dooz hem alleen is uw verbondt.
Om die aen hem te maken kondt.
5. Uw soete liefd' het hert verquickt /
Wanneer het schier van smert verstickt;
Wie voelt haer heimelijcke kracht /
Op 's wereldts wellust niet en acht.
6. Uw liefd' ons altijdt hong'ren laet
Met hunger die de ziel versaedt.
Uw liefde geest een soete pijn /
Die is der zielen medieijn.
7. En wilt doch op my blijven / Heer /
Endes verheugen eben seer :
Weest my niet als een vreemdelingh /
Die quam en daetlick weder gingh.
8. Geen maet en heest uw liefd' en min /

Spot. 2. 17.

Psal. 31.
v. 20.
Psal. 25.
v. 14.

Jer. 14. 8.

Maer

Maer hare maet bestaet daer in /
Dat m'u beminne sonder maet /
En sonder eenigh opver-laet.

Op de selve zin. Anders.

Stem: Psalm 106. Dankt Godt, want hy is vriendelijck.

Of: Ostes ce noir, belle Phillis.

Of: Aldus.

H Oe liefslyck / soet / en aengenaem /

O Jesu ! is my uwen Naem !

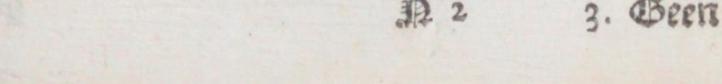
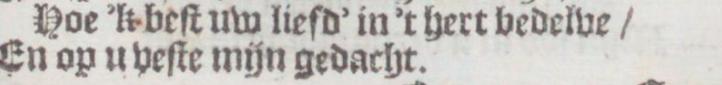
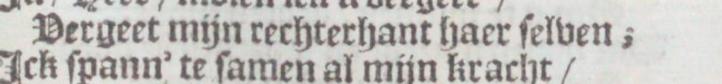
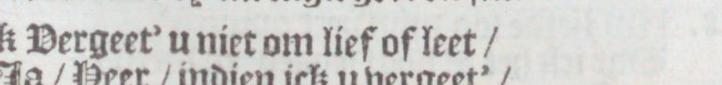
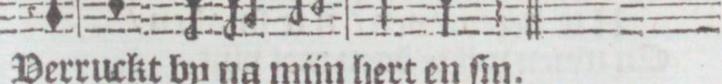
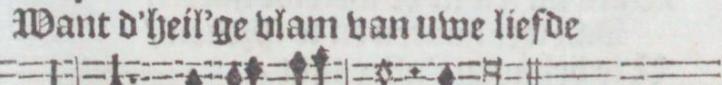
Luse 2, 21.

Indien men my het herte kliesde /

Men bond' er desen Naem wel in ;

Cant. 8.6.

Verruckt by na mijn hert en sin.

'k Vergeet u niet om lief of leet /

Ja / Peer / indien ick u vergeet' /

Ps. 137.5.

Vergeet mijn rechterhant haer selven ;

Ich spann' te samen al mijn kracht /

Hoe 'k best uw liefd' in 't hert bedelue /

En op u heste mijn gedacht.

- Psal. 119.
 103.
 Psal. 104.
 v. 34.
 Phil. 4. 13.
3. Geen honig is mijn mond soo soet /
 Als uw gedacht'nis mijn gemoedt /
 Want sp versoet oock al wat suur is ;
 Sp maeckt dat ich verdouwen kan
 Wat sterckt en tegen mijn natuur is /
 Ja daer ick eerst moest grouwen van.
- Psal. 25. 15.
 Col. 3. 17.
 2 Cor. 10.
 v. 31.
 Jes. 40. 29.
4. 't Zp waer ick ben / of wat ick doe /
 Ick keer na u mijn oogen toe ;
 'k Beginn' en eindig' al mijn wercken
 In uwen Naem en t'utwer eer :
 Sp kont de moede zielen stercken /
 En nieuwe krachten schencken weer.
- 2 Cor. 3. 5. 5. 't Geen uit en om my selfs geschiedt /
 Geeft my maer dies te meer verdriet ;
 Maer wat geschiedt in uwen Name /
 Het zp dan groot / of 't zp geringh /
 Is goedt en soet in 't eindt al t'same /
 Soo dat ick u daer los voor singh.
6. Ep laet ick u en uwe min
 Doch nimmer stellen uit mijn sin ;
 Maer / als de Son-bloem na de Sonne /
 En 't pser na de zeil-steen treckt /
 Oock soo tot u mijn vreughdt en wonne /
 Mijn hert geduurigh zijn gestreckt.
7. Geeft dat het zp mijn meest vermaeckt /
 Waer na ick in de wereldt haeckt /
 Van u te hooren en te spreken /
 U te behagen t'aller tijdt /
 U te betrouw'en / u te smaken /
 En uwen wil te doen met blijt.
- 2 Cor. 5. 9.
 Psal. 3. 5.
 Psal. 40. 9.
8. Uw liefde soo mijn hert opweck'
 Dat ick het al voor schaed' en dreck /
 Om u te winnen / achten moge.
 Dat boven d'aerdt en 't aerdt'sche goedt
 Sich als niet vleugelen verhogt
 Mijn soo in u vernoeght gemoedt.
- Jes. 40. 31.

Eensaem-huis en Winter-leven.

141

O! sterclit my / dat ick nimmermeer /
Gelyck een dwaze Demas / weer
My van de wereldt laet verlocken /
Noch dooz mijn qua begeerlichheidt
Ooit werde van u afgetrocken /
Maer uwe blijd' in eeuwigheidt.

2 Tim. 4.
v. 10.
Jac. 1, 14.

Men moet deef Aerde niet maer den
Hemel beminnen.

Stem: Psalm 128. Of 130.

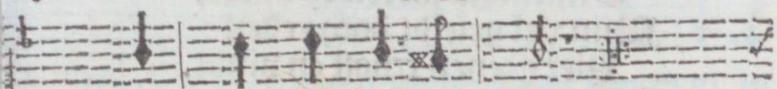
Of: *Wilhelmus van Nassouwen.*

Of: *De soete Meereminne.*

Of: *Aldus.*

1. W At vindt gp hier op d'Aerde/
3. Dat u dooz zy- ne waerde

2. O dwae-se mensche ! doch /
4. Soo vast kan houden noch ?

Van aenbangh is het beste

Ecc. 1, 14.

Maer ydelheidt geweest /

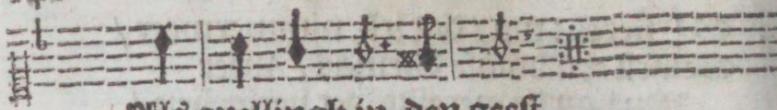
Ecc. 2, 11.

Niet beter als de restie

B 3

Als

Als quellingh in den geest

2. Wilt u rondtom eens wenden /
En segt dan of gp iet
Dan sonden en elenden
Op 's wereldts bodem siet.
Siet opwaerts na den Hemel /
En dencht op d'eeuw'ge vreught /
Doo is al 't aerdtsc̄h gewemel
Maer smert en ongeneught.

3. 't Is eeuwigh en volkommen
Het geen hier boven is /
Het werdt niet wech genomen /
Daer komt geen hindernis
Schoon d'aerdtsc̄he vreugdt soo soet was /
Dat niet daer aan en schoort /
En daer in gal noch roet was /
Doo waerse doch maer kost.

4. Verheught u hier beneden
Onsinnigh wereldts kindt /
Mijn ziel geleidt dooz reden
Hier geenen troost en vindt.
'k Veracht dit tijdtlick leven
Om 't eeuwigh Vader-landt /
Daer Christus is verheven
Aen Godes rechter-handt.

^aPetr. 4. 7.

Col. 3. 7.

Van de voorbereidinge ter doodt.

Stem : Wan mein stundlein fur handen ist.

Of: O wonder ! boven wonder groot. Aldus.

Zij

Zijn herte wel bereidet /
Sal onbertsaeght zijn en verblijdt /
In d'uur wanneer hy scheidet :
De dood is hem een wel-kom gast
Die hem niet on-voorsiens verrast
Maer langh al is verbeidet.
Maer langh/ maer langh/maer langh al is
verbeidet.

2. Hy weet / dat desen gast bevel
Van Godt is meed' gegeven /
Om hem te brengen uit gequel
In't eeuwigh saligh leven /
Maer hy al's werelds luister is
Niet als een dicke duisternis :
Waer toe dan't tegen-streven ?
3. Maer een verpdelt wereldsch mensch /
Die al sijns levens dagen

N 4

Heest

Heest hier alleen gesocht sijn wensch /
 En kan niet dan vertsagen /
 Als deese gast / heel onverwacht /
 Als een schult eisscher hem met kracht /
 Sal snel en sel na jagen.

Psal. 55:
v. 16.

2n. 41. r. 2.

4. Dan is't : o dood / o bitt're dood
 Voor een die leefd' in vrede /
 En die noch at men lust sijn broodt /
 Dien't alles hier gingh mede !
 O onverbiddeliche boo' /
 Van wien iek hooren mocht soo noo' /
 Zijt gp nu hier alrede ?

5. Van siet hp / hoe hem jammerlick
 De wereld heeft bedrogen /
 En vreest / dat hp nu haest met schrick
 In d'hel sal zijn getogen.
 O ! hadd' hp dan doch weer de tijdt /
 Die hp is in de sonden quyt !
 Maer neen ; die is verblogen.

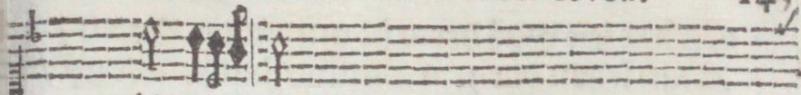
Diseemori
vivens,
moriens
ut vivere
possit.

6. O mensch / leer 't sterben eer gp sterft /
 Zijt staegh bereidt mids-desen :
 De dood / die 't quaedt geweten kerft /
 En sult gp dan niet vresen ;
 Maer sult als van dit leven moe
 In Christo sluiten d'oogen toe /
 Om by hem steeds te wesen.

Zucht tot Christus om haest ontbonden te zijn.

Stem : Psalm 93, Godt regeert , zijnde met eeran bekleed.
 Of: Al wat men hier in deese wereldt siet.
 Of: Uw' mond , o Heer , is enckel soetigheid. Aldus.

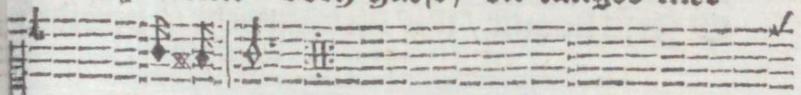

is be-reidt /

Op komit doch haest / en langer niet Apoc. 22, 10,

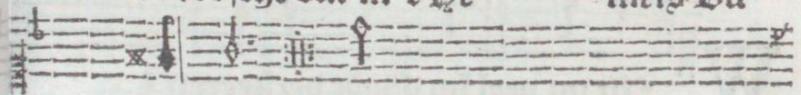
ver-bepdt /

Geleid my met de sterckheid u-wer hand

Dan't aerd sche dal in't He-mels Da-

der-land. Ge-

2. Geleidt my uit dees' ballinghschap
Tot 't koninkrijck en hooghsten eere trap;
Tot het paleis uit dees' gebangenis/
En tot het licht uit dese duisternis.

3. Van beeldersley verdriet tot 's herten lust;
Van pijn tot vreughd / van arrebeidt tot rust.
Ja van de dood my tot het leven leidt /
Van veel elend tot d'eeuw'ge Saligheidt. Joh. 5. 24.

4. Ontbind my Heer / en brengt my daer ick by
Van nu aen sal althyd aenshouwen dy :
Dewijl ick heb bolein det mijnen loop /
Soo schenkt / my nu de kroone die ick hoop. 2 Tim. 4. 7/8.

5. O sael'gen dag / als ick sal zijn gekroont /
En uit gena soo rjchelick beloont !
Wat heest my nu verdriet of kruis geschaed !
Wat heest my nu gehindert eenig quaed !

6. Ja doch wat schaed my nu sulcks alte saem /

N 5

En

Witt. 1. 21.

En dat ick was veracht om uwen Naem ?
 Mijn leven doch / o Christe / dat waert gp /
 En 't sterben sal nu zijn gewin voor mij.

7. O 's levens rust / o hoop in alle nood /
 O heil en vreugd in 't midde van de dood /
 Lof eer en prijs zp u in eeuwigheid :
 O Jesu komt / uw' dienstknecht is bereidt.

Kracht en nuttigheid des Gebeds.

Stem: Groote Godt die d'aerdse Goden.

Of: 't Herte door uw' liefd' bevangen.

Als men de derde en laetste regel herhaelt.

Wilt gp veel by Godt verkeeren ?
 Houd dan staeg 't gebed in eeran /
 Want het is een t'samen-spraech /
 Want het is een t'samen-spraech /
 Der Geloob'ge ziel met Gode /
 't Is een spoed'ge Hemels-kode !

Wel

 Wel beschickend' on- se saeck.

 Wel beschickend' on- se saeck.

2. Wilt gp vyp van alle quaedt zijn ?

Bidden sal de beste racdt zijn ;

't Is een schutsel vooz gewelt /

Tegen ooyloogh een verdedingh ;

Ja een krachtige bevredingh

Tegen al wat ons ontstelt.

Phil. 4,6/7.

3. Wilt ghp smaken Godes goedheidt

En on-sprekelicke soetheidt ?

Noodicht hem door uw gebedt

Tot het huis uw herten binnien /

En laet uw gedacht en sinnen

Op niet anders zijn geset.

Psal. 34,9.

4. Biddet en gp sult ontfangen /

En uw herten wensch erlangen

Dat uw blijdschap zp verbult.

Ioh. 16,24.

Merkt gp daed'lick geen verhooringh /

Valt niet in een quaa belkooringh /

Maer verbeidt hem niet gedult.

Psalm. 2,3.

5. Houdt sterck aen in uw gebeden /

Waeckt daer in met danchbaerheden /

Want sijn ureen heeft de Heer

Om de sijne te beproeven /

En haer / na een klein vertoeven /

Te vertrroosten dieg te meer.

Col. 4, 2.

6. Godt verhoort altijdt de sijne /

Schoon hy niet te helpen schijne /

Is 't niet voort na onsen wil /

't Is nochtans tot onsen besten /

En hy sal oock noch ten lesten

Onse zielen maken stil.

Psal. 15.

v. 29.

Ies. 49,14.

15.

Mor-

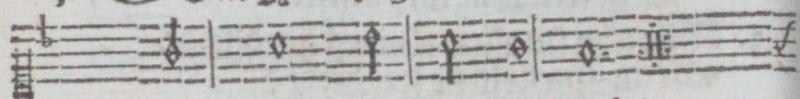
Morgen - Gebedt.

Stem : Ausz mines hertzen grunde.

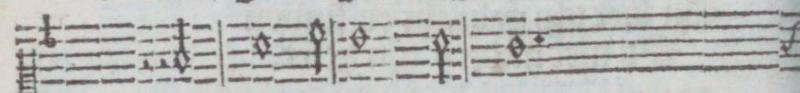
Aldus.

1. G E- ze-gent moet gy weesen/
3. G Dat gy ons hebt in deesen

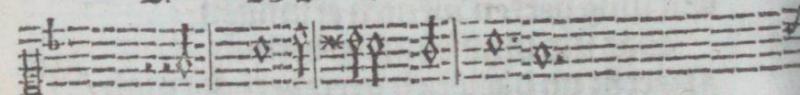

2. O Godt / en Va- der goed/
4. Ver- gan- gen nagt be- hoed'.

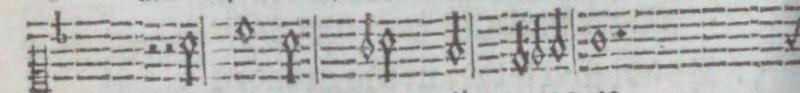

Psalm 3. 6.

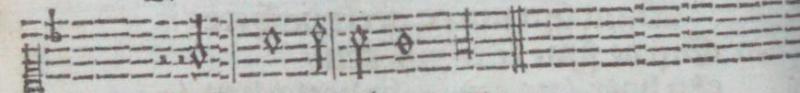
Ick lagh gerust daer neer /

Met soeten slaep bevangen :

Ick bidde / stiert mijn gangen

Oock nu tot uwer eer.

2. De Son op bergh en dalen
Haer held'ren glans verspreidt ;
Spreidt oock op my uw' stralen /
Son der Gerechtigheidt.
O Jesu 's weerelds licht /
Leidt my met uw' genade
En kennis vroegh en spade !

Psalm 4. 2.

Joh. 3. 12.

Op

Eensaem-huis en Winter-leven; 149
Op dat ick nooit en swicht.

3. Wilt eens van my uitdrijven
Mijns herten duisternis /
Laet althyt daer in blijven
't Licht mijns geloofs gewis.
En als 't is swack en teer/
Wilt gy het stercker maken /
En als een blam doen blaken
Dooz uwe krachten weer.
4. Laet uwe gunst sich wenden
Tot my den gantschen dach /
Op dat ick hem volenden
Met vreughdt en voorspoedt mach.
Soo sal ick u daer voor
Oock weer met vroolick singen
Een avond-offer bringen
En dancken na behooz.

Psal. 141. 2.

Gebedt voor de Maeltijd

Stem : De Lof-zangh Simeons of Marie.

Of; Gy Heere zijt alleen. Aldus.

The musical notation consists of four staves of music. The first three staves are soprano voices, and the fourth staff is a basso continuo line indicated by a cello bow symbol. The notation uses a mix of vertical stems and horizontal dashes for note heads, typical of early printed music notation. The lyrics are written below each staff.

G Y die al watter leest
Zijn spijs en voedsel geeft /
O Godt ! wij komen weeder
Voor uwe Majestet ;

Psal. 145.
a. b. 15/16.

Slaet

Slaet doch in vrynd'lychheidt

Op ons uw' oo-gen neder.

2. Hadt gp vergolden 't quaedt
Van onse missedaedt /

Soo waer nu af gesneden
De spijz voor ons' gesicht ;
De blydtschap waer gesicht
In uwen huis' alrede.

Ziel 1.16.

Ibid. 8.17.

3. Ja soo waer al vergaen

Het kooren ende graen /
En onder sijne kluiten
Ten eenemael verrot /
Soo dat geen overshot
En bleef om wech te sluiten.

*Psal. 103.
v. 10.*

Ibid. 8. 14.

4. Maer 't blijkt wel / dat ons niet
Na onse sond' geschiedt :

Gp kent uw' handen wercken
Dat wyp zijn hroosch van aerdt :
Dies hebt gp ons gespaert /
En doet het ons aenmercken.

5. Want gp als noch ons voedt
Met soo veel spijzen soet :

Gp zijt alleen d'Huis-vader /
Die dooz uw' liefd' en min
Steedes voedt uw' huisgesin :
Gp geest het allegader.

6. Gp zijt het die alleen
Ons houdet op de been :

Ons' krachten zijn beswelken /
Wyp gaen na 't dal des doodts /
Als gp den staf des broots

Zeb. 26. 26.

Maer

Eendam-h
Maret en
Gouck gp d
Ons iwe te
Gedecht l
Alsoo geest
Awo zegen
Datt ba
Laet ons l
Met alle l
In man
En na itt
De jiden ak
Bijgen l
Op dat shon
Geden tot b
Hart dat
Lutens gr
Don alde
Hart do
10. Leet ons
Dat vroe
Cor alle
En die sij
Palicham
Op'talde
11. Etwijg
O Gru
Vol ar
Iannen
Datt v
Want
12. Opdr
Gau w
Gru v
Cennu
Want g
Grijs

Eensaem-huis en Winterv-leven.

151

Maer eenmael koomt te brycken.

7. Gelyck gp dan / o Heer /
Ong' uwe taessel weer
Gedeckt hebt voor ons' oogen:
Alsoo geest oock daer by
Uw' zegen / op dat w^p
Daer van oock eeten moogen.
8. Laet ons de spijjs en dranck
Met alle lof en danc^t
In matigheitt gebryicken;
En na uw heil' ge leer /
De zielen althijdt meer
Versorgen dan de buicken.
9. Op dat sp ons doch niet
Gedpen tot verdriet:
Maer dat s' ons mogen strecken
Tot ons' gesondigheitt;
Door al de saligheitt
Daer dooz niet mach beblecken.
10. Leert ons bedencken staegh /
Dat d' over-laden maegh
Tot alles ongeschickt is;
En die sich matigh voedt /
Na lichaem en gemoedt
Op't alderbest verquickt is.
11. Terwijl gp ons alhier
O Godt / soo goedertier
Dees' aerdt'sche spijse gebet /
Laet ons niet zijn ontbloot
Van't liefslick hemelsch broodt /
Waer dooz de ziele lebet.
12. Op dit vertrouwen / Heer /
Gaen w^p nu sitten neer /
Om uwe schoone gaven
Te nutten met geneught:
Want gp wilt selfs tot vreught.
En vrolichheit ons laben.

Joh. 6. 27.

Joh. 6. 51.

Act. 14. 17.

Danck-

Dancksegginge na de Maeltijdt.

Stem: Wan mein stundlein fur handen ist.

Of: O jesu! als mijn sterf-uur naeckt.

Of: O wonder! boven wonder groot. Aldus.

W Proe-men uwe macht en eer /
 Wp prijsen wo' goedheden /
 Op dat gy onse Godt/ en Heer !
 Soo overvloedigh / heeden
 Ons hebt verbult met spijs en dranck :
 Ep! wilt aennemen doch in danck
 Ons Lof-zangh en gebeden.
 Ons Lof- ons Lof- ons Lof-zang en gebeden.

Act. 14.17.

2.

2. Nu gp ons' lichaem hebt soo mist
 Gespijst tot desen leben /
 Dooz al doch onse ziele wilt
 Het Hemelsch voedsel geven.
 Verquitct ons door u Woordt en Geest /
 Op dat wp mogen onbevreesd
 Den Satan tegenstreben.

Joh. 6. 51.

3. Vergeest ons onse sonden al /
 Denckt niet op ons' gebreken /
 Waer dooz wp in dit aerdsche dal
 Zijn van u afgeweken.
 Geeft dat wp mogen staegh met blijf
 Uitkoopen den bequamen tijdt /
 Die haest sal zijn verstreken.

Eph. 5. 16.

4. Soo dat het onse spijse zi /
 Te doen u wel behagen /
 En althijdt te volbrengen bly /
 Nu' wercken / sonder tragen ;
 Gedenckend' hoe dit elck talent
 Behoort te werden aengewendt
 Tot wiste t' allen dagen.

Matt. 25.
v. 14/15.

5. Geeft ondertusschen ons / o Godt /
 Gesontheidt / rust en vrede :
 Verquitct die tot smaet en spot
 Der boosen zijn alrede :
 Tot dat wp eind'lick allegaer
 Ontfangen blydelick hier naer
 Den Hemel tot een stede.

Avond

Avond - Gebedt.

Stem : Psalm 116. *Ick heb den Heer lief, &c.*
Of: *Aldus.*

Psal. 40. 4. O Godt ! gp hebt nu weer in mijnen mond.

En Lof-zang en een nieuwe lied gegeeven /
Dewijl gp my dees' dag hebt doen beleeven /
En onbeseert gebracht tot d'abond-stond. De
 2. De duist're nacht vermaent my wederom
Om tot den schoot van uw barmhertigheden
Te bluchten door hertgrondige gebeden :
Verwerpt my niet die ernstigh tot u kom.
 3. Wanneer wy met den slaep bewangen zijn /
Soo liggen wy geheelick sonder sorgen /
Ons ongeluck en schaed is ons verborgen /
Dewijl den droom ons vleit dooz valsche schijn.
 4. Soo gp dan niet houdt over ons de wacht /
O Israels behoeder / met uw oogen /
Die nooit tot slaep of sluim'ren zijn bewogen /
Dan souw't gebaer ons naderen met kracht.
 5. Dies bidd' ick u / dat gp wilt over my

Somnia fallari lundunt temeraria nocte, atque hominum men tis credere falsa jubent.
Psal. 121. vers 4.

In

In deesen nacht met uw genade waken /
Uw' Eng'len laet haer leger om my maken / psal. 34. 8.
Dat ick aen lyf en ziele seker zp.

6. Op dat ick weer met vreugd ontwaken mach / psal. 3. 6.
Om myn beroep met nieuw' en versche krachten/
Na uwen wil getrouw'lick te betrachten /
Als ick beleev' de naest-aenstaende dagh.

7. En om van u t'ontfangen dees' gena /
Soo deckt myn sond met uw barmhertigheden psal. 32. 1.
Gelyck gr' t al doet mec de nacht bekleden /
Op datse nooit weer voor uw aenschijn sta.

8. Dan sal ick ook met dees' myn kleed'ren weer
Af-leggen myn aenklevende gebzecken :
Schoon d'oude mensch daer hert sal tegen-spree-
ken /

Soo sal ick doch na hem niet luist'ren meer.

9. A Vertrouwe vast / dat gr' met uwen Geest
O Godt / hier in my sult te hulpe komen /
Want dat ick sulcks by my heb voor-genomen /
Is maer dooz uw' genaed' alleen geweest.

10. Laet my doch in den doodt ontslapen niet psal. 13. 4.
Maer laet my in den geest soo tot u waken /
En daer na staeg niet alle krachten haken /
Dat ick hiernaer oock d'reuw'ge rust geniet.

E Y N D E.

Eensem
Aan: Psalm 9.
Of: Aldus.

Volght de Eybergsche Nacht-wake.

Om op elcke uur , van de Wachters geroepen ,
of gezongen te worden : beginnende
met de klock van Negen-uuren.

Stem: O Kers-nacht schoonder dan de dagen.

Of: Moet dan't beginsel van uw lijden. Aldus. |

DE dag is heen / de klock heeft ne- gen :
 Doorsoeckt u selven nu ter degen
 Hoe gy den dagh hebt toege- bragt.
 Bidt Godt ootmoedigh op uw' knpen /
 Dat hy van sond' u wil bevrypen.
 Soo wensch ick u een goeden nacht /
 Soo wensch ick u een goe- den nacht.

Tien

Tien - uuren.

Stem : Psalm 9. *Heer ick wil u uit's herten grond.*
Of; *Aldus.*

S Go eebe[n] sloegh de klock al tien /
Men kan niet van den dagh meer sien :
Dus bidt en smeect der lichten Va- der /
Dat hy met Hemels licht u nader. Dus bid etc.

Elf-uuren.

Stem : *Christe die du bist dag en ligt.*
Of: *Komt laet ons met de Herders gaen. Aldus.*

V Erkondig u de klock van elf /
Gp die noch waeckt / let op u self /
En set op Godt uw' hert en sin
Soo slaept gp met gerustheid in.
O 3 Twaelf

Twaalf - uren.

Stem : Psalm 100. Gy volkeren, &c.

Of : Hoe lieflijck is my uw gesicht. Aldus.

D E klock heeft twaalf / het is mid-nagt.
 Godt houd' nu over ons de wagt /
 Die nimmermeer en slaept nog sluijt /
 Maer waekt dooz' werelds heele ruimt. Die etc.

Een uur.

Stem : O Jesu ! Ware Vrede-Vorst.

Of : Jesu ! Fonteine van vermaeck.

W y tellen af / de klock heeft een.
 Soo gaet de tijd al slapend' heen /
 En spoed sich vast na d'Eeuwigheid /
 Daer 't alles aengelee-gen leidt. En etc.

Twee

Twee uuren.

Stem: *Zijt geloofd o Godt ! den Heer.*

Slaept in vree.

Soo sal u geen nacht verdrieten.

Drie uuren.

Stem: *De Lof-zang Simeons of Marie.*
Of: *Gy, die na's leevens Kroon. Aldus.*

En nu soo haest ten end' is.
Men siet de dagh te moet /
Die vol van alle soet /
En vry van all' elend' is. Men etc.

Vier uuren.

Stem: O Heilig, Zalig Bethlehem.

1. D'E dag ge-naeikt/ de klok heeft vier.
2. Ontwaekt die sorg-loos slaept in't dui-ster:
3. Dat Christus (die ons hoocht soo dier)
4. U lich-te met zijn glans en luister
5. Wagt met vertrou-wen op den Heer /
6. Ge-lijkt den wag-ter op den morgen
7. Doet Christus aen/om't vlees niet meer
8. Tot sond'-gelus-ten te ver-sorgen.

E Y N D E.

REGISTER,

Der gezangen, die by het Buiten-Leeven daer
zijn aen gevoegt, na d'order
der Letteren

A.

Lof- en Vreugd-Gezang, over de Hemel-vaert
onses Heeren Jesu Christi.

All' gp Volcken / klapte in d'handen. 123

D.

Tegens de Geld-zucht.

De Geld - zucht / die noch grond noch bodem
heest. 93

Van de Voorbereidinge ter dood.

Die tegen 't sterben al bp tijdt. 142

E.

Tegens de Gierigheid:

En tracht niet om uw' goed'ren te vermeerden. 91

Op het gezang van de Nachtegaal.

Ep ! hooz eens / hoe de Nachtegaal. 105

G.

Tegens de Luiheid en Ledigheid.

Gp Luiarts / die den dieren tijdt. 53

Waerschouwinge voor luiheid door het voor-
beeld de Mieren.

Gaet tot de Mier / dat kleine dier. 85

Van de ydelheid des Weerelds.

Gelyck de stilte van de Zee. 97

Morgen-Gebedt.

Geseegent moet gp weesen. 148

Ge-

R E G I S T E R.

Gebedt voor de Maeltijdt.

Gp / die all' watter leest.

149

H.

Gods wercksame Liefde.

Het eenig dat ick soeck/en daer ick na verlang. 74

Den korten tijd behoortmen wel waer te nemen.

Hoe loopt de tijd / als met gevlerckte beenen. 81

Troost tegens verlies van Aerdse goederen.

Hoe meugt gp doch om 't aerdse goed. 88

Gierigheds onrust , en Genoeghsaemheids ruste.

Hoe weinigh is genoegh voor sulcken mensch. 95

Dancksegginge tot Christus voor zijn Lijden
en Sterven.

Hoe hebt gp u vernedert Heer. 119

Troost-rijcke vruchten van Christus verrijstenis.

Houd altijd in gedachtenis. 121

Men moet Jesus lief hebben boven alle dingen.

Hoe zalig is de mensch die weet. 126

Van de soete liefde van Jesus.

Hoe lieflijck soet en aengenaem. 139

I.

Waer Jesus is daer gevoelt men geen swarigheid.

Jesu / als gp by my zyt. 133

Van de soete liefde van Jesus.

Jesu / die uw's gedachtig is. 137

L.

Aenmoedinge tot vermaeck in Gods saligheid.

Laet de wereld haer vermaeken. 76

Hei-

REGISTER.

Heilige blijdschap over een gewensten Oogst.

Laet ons van herten zijn verblyd. 108

Wie Jesus recht bemint, veracht al de wereld.

Laet doch mijn hert in uwe min. 134

M.

Op het zingen van den Leeuw'rick.

Met wat snelle wach're blercken. 100

N.

Waer waerachtig geluck en rust in besta.

Niets is hier op der aerden. 99

O.

Hoe lieftijck het is altijd aan God te dencken.

O God ! gp zijt mijn eenig goed. 72

Wanneer men met misnoegen by wereldse
vreugd geweest is.

O dolle vreugd ! der werelde kind'ren. 86

Heilige bedenkinge over de dood des Heeren.

O grootheid der verborgentheid ! 113

Bekentenis des menschen dat hy d'orsaeck is
van Christi lijden.

O Jesu ! wat hebt gp gedaen. 115

Gebedt om de genade des H. Geestes.

O Heil'ge Geest dael neer op my. 125

De soete liefde van Jesus.

O Jesu ! soo de menschen / die beminnen. 130

Werckinge der liefde van Christus.

O Jesu ! gp doet altijd my. 136

Sucht tot Christus om haest ontbonden te zijn.

O Jesu ! kom / uw' dienst-knecht is bereid. 144

Avond-

R E G I S T E R.

Avond-Gebed.

O God ! gy hebt nu weer in mijnen mond. 154

S.

Geestelijck Mey-lied.

Staet op mijn Bruid / die ick beminne. 103

T.

Christus is alles in allen.

Tot Christum mijnen Heer. 129

W.

Die Jesus recht bemint, soeckt meest stil en
eensaem by hem te weesen.

Weg eens al mijn aerds bedencken. 69

Lof-zang , over de verlossinge door Christi
komste in de wereld.

Waecht op / waecht op / wilt vreugd verwe-
ken. 110

Troostelijcke toepassing van Christi lijden
en verdiensten.

Wat ben ick arme mensch / dat gy. 117

Men moet dees' aerde niet , maer den Hemel
beminnen:

Wat vind gy hier op d'aerde. 141

Kracht en nutigheid des Gebeds.

Wilt gy veel by God verkeeren. 146

Dancksegginge na de Maeltijdt.

Wy roemen uwe macht en eer. 152

Z.

Vierige begeerte en verlangen na Christus.

't Zy waer ick ben / of waer ick kom. 132

De Epbergische Nacht-wake. 156

E Y N D E.